

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ОХОРОНА ПРАЦІ

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

Сторінка

1. Наказ про затвердження положень про охорону праці	3
2. Наказ про затвердження інструкцій з охорони праці	
3. Наказ про призначення комісії з перевірки знань з питань охорони праці	
4. Наказ про призначення комісії по періодичному огляду технічного стану будівлі закладу	
5. Положення “Про організацію охорони праці у закладі”	9
6. Положення “Про службу охорони праці”	15
7. Положення “Про навчання з питань охорони праці”	19
8. Положення “Про медичний огляд працівників певних категорій”	32
9. Програма вступного інструктажу з охорони праці для працівників	42
10. Програма вступного інструктажу для учнів	46
11. Інструкція з охорони праці для кабінету фізики	48
12. Інструкція з охорони праці для кабінету хімії	52
13. Інструкція з охорони праці з пожежної безпеки у кабінеті хімії	58
14. Правила безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту	62
15. Інструкція з охорони праці під час проведення екскурсій	66
16. Інструкція з охорони праці для вчителів та працівників закладу	155
17. Інструкція з охорони праці з надання долікарської допомоги	69
18. Інструкція з охорони праці при роботі на персональних електронно - обчислювальних машинах	74
19. Функціональна інструкція для особи, відповідної за електрогосподарство	
20. Інструкція з охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальної техніки	74
21. Інструкція з охорони праці і пожежної безпеки для працівників школи	90
22. Інструкція - Порядок дій при пожежі	94
23. Інструкція з охорони праці для робітника по обслуговуванню будівель та споруд	152
24. Інструкція з охорони праці при експлуатації копіювально-помножувальної техніки.	
25. Інструкція з охорони праці для сторожів	104
26. Інструкція з охорони праці для двірників	95
27. Інструкція з охорони праці для прибиральників	100
28. Інструкція з охорони праці та пожежної безпеки для електрика	114
29. Інструкція з охорони праці при роботі з електроінструментом	107
30. Інструкція з охорони праці при експлуатації побутових холодильників	133

31.Інструкція з охорони праці для працівників харчоблоку	136
32.Інструкція з охорони праці при експлуатації електричних плит	141
33.Інструкція з охорони праці для працівників, що експлуатують електричні сковороди	146
34.Інструкція з охорони праці при експлуатації жарочних шаф	149

Міністерство освіти і науки України

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

“ ____ ” _____ 20 ____ р.

НАКАЗ

№ _____

Про роботу по забезпеченню
безпечної і надійної експлуатації
будівлі закладу

На виконання вимог «Правил безпечної та надійної експлуатації
виробничих зданій і споруд»

НАКАЗУЮ:

1. Призначити особу, відповідну за безпечну і надійну експлуатацію будівлі закладу, замісника директора з АГР _____
2. Вище вказаній особі постійно вести нагляд за технічним станом будівлі, регулярно вести технічний журнал по обслуговуванню та поточному ремонту будівлі.
3. Створити комісію по періодичним оглядам технічного стану будівлі у складі:

Голови комісії - _____ - заступника директора з АГР,
1 _____ - заступник директора з навчально -
виховної роботи
2 _____ - робітник по обслуговуванню будівлі.

- 1.1. Комісії проводити періодичні огляди (2 рази на рік - весною та в осені) огляди технічного стану будівлі закладу, результати оглядів оформлювати актами.
4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор

Міністерство освіти і науки України

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

НАКАЗ

“__” _____ 200 р.

№ _____

Про затвердження
Положення про навчання
з питань охорони праці.

На виконання вимог Закону України «Про охорону праці», з метою організації роботи з охорони праці в школі

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та ввести в дію «Положення про навчання та перевірку знань працівників з питань охорони праці».
2. Особі, відповідальній за охорону праці _____ ознайомити всіх співробітників до _____.
3. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор

Міністерство освіти і науки України

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

НАКАЗ

“ ____ ” _____ 200

№ _____

*Про створення комісії
з перевірки знань працівників
з питань охорони праці*

На виконання Закону України «Про охорону праці», «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах освіти», з метою попередження травматизму в школі

НАКАЗУЮ:

1. Створити комісію з перевірки знань з питань охорони праці працівників школи в складі:

голова комісії - _____, директор школи;

члени комісії - _____, заступник директора з навчальної роботи,

- _____, заступник директора з АГР

2. Комісії:

2.1. Провести навчання та перевірку знань працівників з питань охорони праці.

2.2. Результати перевірки знань оформити протоколами.

3. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №**

НАКАЗ

«___» _____ 200 р.

№ _____

*Про затвердження інструкцій
з охорони праці*

Згідно до статті 17 Закону України «Про охорону праці», з метою попередження нещасних випадків на підприємстві

НАКАЗУЮ:

1. Ввести в дію слідуючи інструкції з охорони праці:
 - 1.1 для працівників закладу;
 - 1.2 під час проведення занять з фізичної культури та спорту;
 - 1.3 під час проведення екскурсій;
 - 1.4 для двірників;
 - 1.5 для сторожів;
 - 1.6 для медичної сестри;
 - 1.7 для персоналу, який не має електротехнічної підготовки;
 - 1.8 при роботі на копіювальне - множувальної електрографічної апаратури;
 - 1.9 при роботі на ПЕОМ;
 - 1.10 з охорони праці для електрика;
 - 1.11 при роботі з електроінструментом;
 - 1.12 для прибиральників;
 - 1.13 з надання долікарської допомоги;
 - 1.14 порядок дій при пожежі;
 - 1.15. для працівників, експлуатуючих універсальні електричні приводи;
 - 1.16. для працівників харчоблоку
 - 1.17 для працівників, які експлуатують електричні плити;
 - 1.18 для працівників, які експлуатують електричні сковороди;
 - 1.19 для працівників, які експлуатують жарочні шафи;
2. Ввести в дію слідуючи програми:
 - 2.1 вступного інструктажу;
3. Всім працівникам в термін до „___” _____ 200 р. видати інструкції з охорони праці згідно з видом робіт під розпис у журналі видачі інструкцій, пройти інструктажі з охорони праці з обов’язковою реєстрацією їх у журналах реєстрації інструктажів.
4. Право видачі інструкцій з охорони праці, проведення

інструктажів, контроль за своєчасним проведенням інструктажів залишаю за собою.

Директор

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію роботи з охорони праці
у закладі

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора № _____
від «___» _____ 200 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію охорони праці
у закладі

1. Загальні положення

- 1.1 Це положення розроблено відповідно до Законів України “Про охорону праці”, “Про освіту” і Типового положення “ Про організацію роботи з охорони праці учасників навчально - виховного процесу в установах і закладах освіти” і діє в межах закладу.
- 1.2. Це положення визначає єдину систему організації роботи з охорони праці, також обов’язки посадових осіб щодо забезпечення здорових і безпечних умов праці і навчального процесу, запобігання травматизму в учбовому закладі.
- 1.3 Посадові особи у своїй діяльності керуються чинним законодавством, нормативно - правовими актами, цим положенням.
- 1.4. Організація роботи з охорони праці у закладі покладається на директора закладу.
- 1.5. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці працівників проводиться відповідно до ДНАОП 0.00-4.23.99 ”Типове положення про навчання з питань охорони праці”.
- 1.7. Інструктажі з охорони праці у школі проводяться відповідно до типового положення.

2. Організація роботи з охорони праці в закладі та посадові обов’язки посадових осіб

- 2.1. На директора закладу покладаються слідуєчі обов’язки :*
- 2.1.1 відповідає за створення безпечних умов навчального процесу згідно з чинним законодавством з охорони праці та цим положенням;
- 2.1.2 відповідно Типового положення про службу охорони праці створює службу охорони праці;

- 2.1.3 призначає наказом осіб, відповідальних за стан охорони праці в структурних підрозділах, навчальних кабінетах, лабораторіях тощо;
- 2.1.4 затверджує посадові обов'язки посадових осіб з обов'язковим блоком питань з охорони праці;
- 2.1.5 створює и визначає порядок роботи таких комісій:
- про організацію охорони праці в закладі;
 - з навчання і перевірки знань у посадових осіб і працівників закладу;
 - 2 з періодичної перевірки технічного стану будівлі;
- 2.1.5 уживає заходів щодо приведення інженерно - технічних комунікацій, обладнання до чинних стандартів, правил, норм з охорони праці;
- 2.1.6 щорічно складає колективний договір, що містить розділ охорони праці, та забезпечує його виконання, організовує роботу комісії з перевірки готовності закладу до навчального року та роботи в осінньо - зимовий період;
- 2.1.7 забезпечує виконання законодавчих, нормативних актів, наказів, рішень, розпоряджень, інструкцій з питань охорони праці міністерства освіти і науки України, місцевого органу управління освітою, приписів Держнаглядохоронпраці;
- 2.1.8 організовує профілактичну роботу щодо попередження травматизму у закладі;
- 2.1.9 організовує роботу з розробки програм вступного первинного інструктажів та забезпечує проведення всіх видів інструктажів, а також організовує розробку інструкцій з охорони праці по професіям та видам робіт відповідно до ДНАОП 0.00 - 4.15-98 "Положення про розробку інструкцій з охорони праці"

2.2. На заступника директора з навчальної та виховної роботи окладається:

- 2.2.1 організовує і контролює виконання керівниками структурних підрозділів (завідуючими відділень, кабінетів, класів) заходів щодо створення здорових і небезпечних умов навчання і праці;
- 2.2.2 забезпечує впровадження відповідних вимог нормативних документів з питань охорони праці у навчально - виховному процесі, контролює проведення паспортизації спортзалу;
- 2.2.3 здійснює контроль за безпекою навчального обладнання, навчально - наочних посібників, тощо, що використовуються під час навчального процесу;
- 2.2.4 один раз на три роки забезпечує навчання і перевірку знань з питань охорони праці посадових осіб, які забезпечують навчально - виховний процес,
- 2.2.5 контролює проведення інструктажів працівників навчально - виховного процесу та учнів,
- 2.2.6 забезпечує роботу щодо розробки і періодичного перегляду (один раз на 5 років) інструкцій з охорони праці для працівників навчально - виховного процесу та учнів закладу, а також інструкції з безпечної експлуатації навчального обладнання і погоджує їх зі особою, яка відповідає за питання

охорони праці по наказу директора;

2.2.7 бере участь у розробленні розділу з охорони праці колективного договору;

2.2.8 контролює дотримання працівниками навчально - виховного процесу посадових інструкцій;

2.2.9 бере участь в організації та проведенні адміністративно - громадського контролю за станом охорони праці;

2.2.10 відповідає за правильне та своєчасне розслідування нещасних випадків з учасниками навчально - виховного процесу, аналізує обставини нещасних випадків;

2.2.11 виконує обов'язки директора з питань охорони праці під час його відсутності.

2.3 На заступника директора з адміністративно - господарчої роботи покладаються наступні обов'язки:

2.3.1 організовує і контролює виконання підпорядкованими працівниками заходів щодо створення здорових і безпечних умов праці на робочих місцях чи підчас виконання робіт;

2.3.2 забезпечує експлуатацію і догляд будівлі школи і території відповідно до вимог "Правил безпечної і належної експлуатації виробничих будівель і споруд" і безпеки руху транспорту по території закладу;

2.3.3 забезпечує додержання вимог нормативних правил при експлуатації виробничого, енергетичного, вентиляційного обладнання, механізмів, бойлерів посудин, що працюють під тиском,

2.3.4 забезпечує правильність складування і збереження матеріальних цінностей, санітарно - гігієнічного стану побутових і допоміжних приміщень;

2.3.5 забезпечує дотримання протипожежного стану будівлі і території, стежить за наявністю, справністю засобів пожежегасіння ;

2.3.6 організовує проведення щорічних замірів опору ізоляції електроустановок та електропроводки, заземлюючи пристроїв, періодичних випробувань та оглядів водогрійних котлів посудин, що працюють під тиском, аналіз повітря на зміст пилу, газів і парів шкідливих речовин, вимірювань освітлення у приміщеннях школи, періодичні перевірки засобів електрозахисту;

2.3.7 розробляє і періодично переглядає (1раз на 5 років) інструкції з охорони праці при виконанні конкретних робіт, погоджує їх зі особою, яка відповідає за рішення питань охорони праці;

2.3.8 бере участь у громадському контролі за станом охорони праці;

2.3.9 бере участь у розробленні колективного договору з охорони праці;

2.3.10 повідомляє про нещасний випадок директора і особу, яка відповідає за питання ОП.

2.5. На завідуючого кабінетом підвищеної небезпеки покладається:

2.5.1 несе відповідальність за створення здорових, безпечних умов проведення

навчального процесу у відділенні;

2.5.3 розробляє інструкції з охорони праці під час проведення занять, а також періодично їх переглядає (1 раз на 5 років);

2.5.4 проводить з кожним працівником інструктаж з охорони праці, оформляє у журналі відповідно до типового положення;

2.5.5 організовує проведення з учнями інструктажів з охорони праці;

2.5.6 бере участь у адміністративно - громадському контролі стану охорони праці у підрозділі;

2.5.7 бере участь у розробленні окремого розділу з охорони праці колективного договору;

2.5.8 повідомляє керівника та особу, відповідальну за питання ОП про кожний нещасний випадок, що трапився під час навчально - виховного процесу;

2.5.9 бере участь у його розслідуванні та здійсненні заходів щодо усунення причин, що привели до нещасного випадку.

2.6. На керівника гуртка покладається:

2.6.1 забезпечує безпечний стан робочих місць, обладнання, приладів, спортивного спорядження тощо;

2.6.2 проводить інструктажі з охорони праці з учнями;

2.6.3 терміново повідомляє директора і спеціаліста з охорони праці про кожний нещасний випадок, що стався з учнем під час проведення позапланової роботи, бере участь у розслідуванні, організовує надання першої долікарської допомоги потерпілому;

2.6.4 розробляє інструкції з охорони праці під час проведення занять у гуртку, переглядає їх 1 раз на 5 років,

2.6.5 повідомляє директора і особу, відповідальну за питання охорони праці про кожний нещасний випадок, що трапився під час навчального процесу.

2.7. На вчителя покладається:

2.7.1 несе безпосередню відповідальність за безпечне проведення навчального процесу;

2.7.2 проводить інструктажі з учнями з охорони праці під час проведення навчальних занять;

2.7.3 несе особисту відповідальність за збереження життя і здоров'я учнів під час навчального процесу;

2.7.4 повідомляє директора і особу, відповідальну за питання охорони праці про кожний нещасний випадок, що трапився під час навчального процесу;

2.7.5 надає першу медичну допомогу потерпілому;

2.7.6 інструктує учнів під час позакласних заходів з обов'язковою реєстрацією у спеціальному журналі;

2.7.7. веде профілактичну роботу щодо запобігання травматизму серед учнів.

2.8. На головного бухгалтера (бухгалтера) покладається:

2.8.1 здійснює контроль за правильною витратою коштів, які виділялись на виконання заходів колективного договору , угоди з охорони праці і заходів, що передбачені законодавством з охорони праці;

2.8.2 веде облік коштів, що витрачаються на виконання заходів з охорони праці, і готує довідку директору школи про фактичну витрату коштів на виконання робіт.

2.9. На інспектора по кадрах покладається:

2.9.1 оформляє на роботу тільки тих осіб, які пройшли вступний інструктаж з охорони праці і попередній медичний огляд, а також переводить на іншу роботу за висновками лікувальної установи;

2.9.2 направляє осіб, які влаштовуються на роботу, на попередній медогляд, а також на періодичний медогляд працюючих в умовах підвищеної небезпеки;

2.9.3 зберігає висновки медичного закладу про стан здоров'я осіб, які прийняті на роботу.

Розробив

Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ПОЛОЖЕННЯ

Про службу охорони праці

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора № _____

Від „___” _____ 200 р.

ПОЛОЖЕННЯ про службу охорони праці

1. Загальні положення

1.1. Положення про службу охорони праці в закладі відпрацьовано на підставі статті 13 Закону України „Про охорону праці” і Типового положення „Про службу охорони праці”.

1.2. Служба охорони праці вирішує завдання:

- а) забезпечення безпеки навчального процесу, навчального обладнання, безпечної і надійної експлуатації будівлі школи;
- б) професійної підготовки і підвищення кваліфікації працівників з питань охорони праці, пропаганди безпечних методів праці,
- в) вибору оптимальних режимів праці і відпочинку працюючих,
- г) професійного добору виконавців для визначених видів робіт,
- д) забезпечення працюючих засобами індивідуального та колективного захисту.

1.3. Служба охорони праці входить до структури школи як основна технічна служба і підпорядковується безпосередньо директору школи.

1.4. Служба охорони праці складається зі посадових осіб, які поєднують роботу з охорони праці зі основними посадовими обов’язками. Наказом директора призначається особа, яка відповідає за організацію роботи по рішенню питань охорони праці. Для рішення конкретних питань з охорони праці призначається комісія з охорони праці. Служба з охорони праці у своїй діяльності керується законодавством про працю, нормативними актами з охорони праці і Положенням про службу охорони праці.

1.5. Служба охорони праці має право видавати керівникам структурних підрозділів обов’язкові для виконання приписи щодо усунення наявних недоліків.

1.6. Припис Служби охорони праці може скасувати тільки директор закладу.

2. Служба охорони праці школи

2.1. У закладі служба охорони праці складається з особи, яка відповідає за організацію питань з охорони праці та членів комісії з організації охорони праці, які відповідають за рішення конкретних питань з охорони праці. Ці посадові особи повинні мати вищу освіту, пройти навчання і перевірку знань з питань охорони праці у встановленому законодавством порядку.

2.2. Служба охорони праці виконує такі функції:

2.2.1. Опрацьовує ефективну цілісну систему управління охороною праці, сприяє удосконаленню діяльності у цьому напрямку кожного структурного підрозділу кожної посадової особи.

2.2.2. Проводить оперативно методичне керівництво роботою з охорони праці.

2.2.3. Складає разом зі структурними підрозділами школи комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці, а також розділ „Охорона праці” у колективному договорі.

2.2.4. Проводить для працівників ввідний інструктаж з питань охорони праці.

2.2.5. Організує:

а) забезпечення працюючих правилами, стандартами, нормами положеннями, інструкціями та іншими нормативними актами з охорони праці;

б) паспортизацію кабінетів, особливо з підвищеною небезпекою, щодо відповідності їх вимогам охорони праці;

в) облік, аналіз нещасних випадків, професійних захворювань, а також шкоди від цих подій;

г) підготовку статистичних звітів закладу з питань охорони праці;

д) розробку перспективних та поточних планів роботи закладу щодо створення безпечних та нешкідливих умов праці.

е) обручення та перевірку знань працівників з питань охорони праці.

2.2.6. Бере участь у:

а) розслідуванні нещасних випадків та аварій;

б) роботі комісії по перевірці знань працівників з питань охорони праці;

г) роботі комісії по загальним періодичним оглядам технічного стану будівлі школи;

д) розробці положень, інструкції, інших нормативних актів про охорону праці, що діють у межах школи;

е) роботі постійно діючої комісії питань атестації робочих місць за умовами праці.

2.2.7. Розглядає листи, заяви, скарги працюючих з питань охорони праці.

2.2.8. Надає методичну допомогу керівникам структурних підрозділів школи у розробленні заходів з питань охорони праці.

2.2.9. Готує проекти наказів та розпоряджень з питань охорони праці, загальних для всього школи.

2.2.10. Розглядає факти наявності ситуацій, небезпечних для життя чи здоров'я працівників або учнів, у випадку відмовлення дорученої їм роботи.

2.2.11 Контролює:

- а) дотримання чинного законодавства, міжгалузевих, галузевих та інших нормативних актів, виконання працівниками посадових інструкцій з питань охорони праці;
- б) виконання приписів Держнагляду;
- в) відповідність нормативним актам про охорону праці обладнання, що знаходиться на балансі закладу, засобів протиаварійного, колективного та індивідуального захисту працюючих.
- г) своєчасне проведення навчання та інструктажів працюючих, атестації та переатестації з питань охорони праці посадових осіб та осіб, які виконують роботи з підвищеною небезпекою, а також дотримання вимог безпеки при виконанні цих робіт;
- д) забезпечення працівників певних категорій спецодягом та іншими засобами індивідуального захисту, санітарно - побутовими приміщеннями, надання працівникам передбачених законодавством пільг і компенсацій, пов'язаних з важкими та шкідливими умовами праці;
- е) використання праці неповнолітніх, жінок та інвалідів згідно з діючим законодавством;
- є) проходження попереднього і періодичних медичних оглядів працівників згідно до статті 17 Закону України „Про охорону праці”;
- ж) виконання заходів, наказів, розпоряджень з питань охорони праці, а також заходів до усунення причин аварій, які визначені і в актах розслідування.

2.3. Робітники служби охорони праці має право:

2.3.1. Особа, яка відповідає за організацію роботи з охорони праці, представляти школу в державних та громадських установах при розгляді питань охорони праці.

2.3.2. Безперешкодно в будь-який час відвідувати структурні підрозділи закладу, зупиняти навчально - виховний процес і роботу технічного персоналу у разі порушень, які створюють загрозу життю або здоров'ю працюючих; Одержувати від посадових осіб необхідні відомості, документи і пояснення (письмово чи усно) з питань охорони праці.

2.3.3. Перевіряти стан безпеки, гігієни праці на робочих місцях, видавати керівнику перевіреного підрозділу обов'язковий до виконання припис за формою згідно з додатком №1.

2.3.4. Вимагати від посадових осіб відсторонення від роботи працівників, які не пройшли медичного огляду, навчання, інструктажу, перевірки знань з охорони праці, не мають допуску до відповідних робіт або порушають нормативні акти про охорону праці.

2.3.5. Надсилати директору школи подання про притягнення до відповідальності

працівників, які порушають вимоги щодо охорони праці.

2.4. Відповідальність робітників служби охорони праці.

Несуть персональну відповідальність за:

- а) невідповідність прийнятих ним рішень вимогам діючого законодавства з охорони праці;
- б) невиконання своїх функціональних обов'язків, передбачених цим Положенням та посадовими інструкціями,
- в) недостовірність та несвоєчасність підготовки статистичних звітів з охорони праці;
- г) низьку якість проведеного ним розслідування нещасних випадків у закладу.

Розробив

особа , відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ПОЛОЖЕННЯ

**Про навчання з питань
охорони праці**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом директора № _____
Від „_____” _____ 20__ р.

ПОЛОЖЕННЯ
Про навчання з питань
охорони праці

1. Загальні положення.

1.1. Положення про навчання з питань охорони праці спрямовано на реалізацію в закладі системи безперервного навчання з питань охорони праці, яке проводиться з працівниками в процесі трудової діяльності, а також з учнями закладу.

1.2. Положення встановлює порядок і види навчання, а також форми перевірки знань з питань охорони праці працівників всіх категорій та учнів закладу.

1.3. Вимоги цього положення є обов'язковими для виконання усіма працівниками та учнями закладу.

1.4. Особи, які суміщають професії, проходять навчання та інструктажі з охорони праці як з їх основних професій, так і з професій за сумісництвом.

1.5. Працівники закладу при прийнятті на роботу і періодично в процесі роботи, а учні під час навчально-виховного процесу повинні проходити навчання і перевірку знань згідно з вимогами цього положення. Допуск до роботи (виконання навчально-практичних завдань) без навчання і перевірки знань охорони праці забороняється.

1.6. Перевірка знань працівників з питань охорони праці проводиться за тими нормативними актами про охорону праці, дотримання яких входить до їх службових обов'язків.

1.7. Формою перевірки знань з охорони праці працівників є іспит, який проводиться за екзаменаційними білетами у вигляді усного опитування. Результати перевірки знань працівників з питань охорони праці оформляються протоколом (додаток №1).

1.8 При незадовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці працівник на протязі одного місяця повинен пройти повторне навчання та

перевірку знань.

1.9. Загальна відповідальність за організацію і здійснення навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці покладається, згідно з вимогами Типового положення, на директора закладу, а в підрозділах - на заступників директора. Контроль за проведенням навчання та перевіркою знань працівників з питань охорони праці покладеться на особу, яка відповідає за організацію роботи з охорони праці

2. Навчання з питань охорони праці при прийнятті на роботу і в процесі роботи

2.1. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників.

2.1.1. Організацію навчання та перевірку знань з питань охорони праці працівників здійснює особа, яка відповідає за організацію роботи з охорони праці.

2.1.2. Періодичність перевірки знань працівників, робота яких з підвищеною небезпекою проводиться перед початком роботи і періодично 1 раз на рік.

2.1.3. Для інших робіт підготовка, перепідготовка робітників за професіями здійснюється в учбовому закладі. При цьому дисципліна загального курсу "Охорона праці" вивчається в об'ємі не менш 20 годин.

2.1.4. На підприємстві наказом директора створюється постійно діюча комісія. Головою комісії призначається директор, а членами комісії є заступник директора, на якого покладається організація роботи з охорони праці у школі, заступник директора з АГР (не менш 3-х осіб, які пройшли навчання в НПЗ та перевірку знань комісією за участю представника Держнаглядохоронпраці) .

2.1.5. Перед перевіркою знань працівників з питань охорони праці в закладі організовуються заняття . Програма навчання з питань охорони праці дивитися у додатку 2 до цього положення.

2.2. Навчання і перевірка знань охорони праці посадових осіб і спеціалістів

2.2.1. Проходити попереднє і періодичне навчання та перевірку знань з питань охорони праці повинні:

- директор закладу,
- заступник директора, якому доручено організація роботи з охорони праці,
- заступник директора з АГР.

2.2.2. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці цих осіб проводиться в навчальних закладах, які отримали дозвіл Держнаглядохоронпраці на проведення цієї роботи.

2.2.3. В окремих випадках, за погодженням з Держнаглядохоронпраці, навчання посадових осіб і спеціалістів може здійснюватися у порядку самостійного навчання за тематичними планами і програмою (додаток 2), затвердженою директором закладу. Перевірка знань проводиться комісією відповідного

вищестоящого органу, до складу комісії повинен входити представник Держнаглядохоронпраці

2.2.4. Інші посадові особи, що не входять до списку посадових осіб (див. пункт 2.2.1) і робітники, що не входять до списку осіб, які зайняті на роботах з підвищеною небезпекою (див. пункт 2.1.2) проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці стосовно робіт, що входять до їх функціональних обов'язків, до початку роботи і періодично 1 раз на 3 роки безпосередньо у закладі. Перевірку знань проводить комісія школи по перевірці знань з питань охорони праці.

2.2.5. Посадові особи, які при перевірці знань виявили незадовільні знання, повинні протягом одного місяця пройти повторне навчання та перевірку знань з питань охорони праці.

2.2.6. Позачергове навчання та перевірка знань посадових осіб спеціалістів з охорони праці проводяться:

- при введенні в дію нових або переглянутих нормативних документів про охорону праці,
- при введенні в експлуатацію нового устаткування,
- при переведенні працівника на іншу роботу або призначення його на нову посаду, що потребує додаткових знань з питань охорони праці,
- на вимогу працівника органу державного нагляду за охороною праці.

3. Вивчення питань з охорони праці в закладі

3.1. У закладі передбачено навчальними планами вивчення питань охорони праці.

3.2. Зміст і обсяги навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладі регламентуються програмами, які складаються на підставі типових програм.

3.3. Обсяг і зміст навчання та форми перевірки знань з питань охорони життя, здоров'я та безпеки в закладі навчальними планами, які складаються на підставі типових планів.

3.4. Облік виконання планів навчання учнів з питань охорони праці ведеться в журналі виконання педагогічних навантажень відповідно до встановлених Міносвіти вимог.

4. Інструктажі з питань охорони праці

4.1. Види інструктажів

За характером і часом проведення інструктажі з питань охорони праці поділяються на вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий.

4.1.1. Вступний інструктаж

Проводиться :

- з усіма працівниками, які приймаються на постійну або тимчасову

роботу, незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади;

- з працівниками інших організацій, які прибули до закладу і беруть
- безпосередню участь в навчальному процесі або виконують другу роботу;
- зі учнями, які прибули до закладу для проходження викладацької
- практики;
- з усіма учнями при зарахуванні до закладу.

4.1.2. Первинний інструктаж:

Проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником:

- новоприйнятим (постійно чи тимчасово) на роботу,
- який переводиться з одної роботи на другу,
- який буде виконувати для нього нову роботу,
- з учнями на початку занять фізичної культури і спорту.
- на початку вивчення кожного нового предмета навчального плану - із загальних вимог безпеки, пов'язаних з тематикою і особливостями проведення цих занять.

4.1.3. Повторний інструктаж

Проводиться с працівниками на робочому місці в терміни:

- на роботах із підвищеною небезпекою - 1 раз на 3 місяці;
- для решти робіт - 1 раз на 6 місяців.

4.1.4. Позаплановий інструктаж

Проводиться:

- при введенні у дію нових або переглянутих нормативних актів про
- охорону праці, а також при внесенні змін та доповнень до них;
- при порушенні працівниками вимог нормативних актів про охорону
- праці, що можуть привести до нещасних випадків чи аварійної
- ситуації;
- при виявленні особами, що здійснюють державний нагляд і контроль
- за охороною праці, незнання вимог безпеки стосовно робіт, що
- виконуються працівником;
- при перерві робіт більш чім на 30 днів для робіт з підвищеною
- небезпекою і 60 днів - для решти робіт;
- з учнями - в кабінетах лабораторіях при порушенні нормативних актів про охорону праці, що можуть привести до аварій чи травм.

4.1.5. Цільовий інструктаж

Проводиться с працівниками:

- при виконанні робіт, не передбачених трудовою угодою;
- при ліквідації аварій, стихійного лиха;
- з учнями в разі організації масових заходів (екскурсії, походи, спортивні

заходи тощо).

4.2. Порядок проведення інструктажів

4.2.1. Усі працівники, які приймаються на постійну чи тимчасову і при подальшій роботі, повинні проходити у закладі навчання в формі інструктажів з питань охорони праці, подання першої допомоги потерпілим от нещасних випадків, а також с правил поведінки при виникненні пожеж чи других аварійних ситуацій.

4.2.2. *Вступний інструктаж* проводиться спеціалістом з охорони праці по програмі вступного інструктажу.

Запис про проведення вступного інструктажу робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу, який зберігається спеціалістом з охорони праці .

4.2.3. *Первинний інструктаж* проводиться індивідуально або з групою осіб одного фаху за діючими у закладі інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних робіт, а також з урахуванням вимог програми первинного інструктажу.

4.2.4. *Повторний* інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу.

4.2.5. *Позаплановий* інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників одного фаху. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначається в кожному окремому випадку залежно від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення.

4.2.6. *Цільовий* інструктаж проводиться індивідуально з окремим або з групою працівників. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються залежно від виду робіт, що ними виконуватимуться.

4.2.7. *Первинний, повторний, позаплановий і цільовий* інструктажі проводить безпосередній керівник робіт (заступники директора) і закінчує їх усним опитуванням .

4.2.8. При незадовільних результатах перевірки знань після *первинного, повторного чи позапланового* інструктажів для працівника протягом 10 днів додатково проводяться інструктаж і перевірка знань. При незадовільних результатах і повторної перевірки знань питання щодо працевлаштування працівника вирішується згідно з чинним законодавством.

При незадовільних результатах перевірки знань після *цільового* інструктажу допуск до виконання робіт заборонено.

4.2.9. Про проведення цих інструктажів та про допуск до роботи вноситься запис до журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці. При цьому обов'язкові підписи як того, кого інструктували, так і того, хто інструктував. Сторінки журналу реєстрації інструктажів повинні бути пронумеровані, журнали прошнуровані і скріплені печаткою.

4.3 Порядок проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності з учнями

4.3.1. *Вступний* інструктаж проводиться на початку занять, інструктаж проводить спеціаліст з охорони праці, або класний керівник по програмі вступного інструктажу.

Запис про проведення інструктажу робиться на окремій сторінки класного журналу.

4.3.2. *Первинний* інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться на початку навчального року перед початком занять у кожному кабінеті, перед початку зимових канікул, наприкінці навчального року перед початком літніх канікул.

Первинний інструктаж проводять учителі, класні керівники. Запис про проведення первинного інструктажу робиться в окремому журналі реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності, який зберігається в кожному кабінеті.

Учні, які інструктуються, розписуються в журналі, починаючи з 9-го класу.

Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності також проводиться перед виконанням кожного завдання, пов'язаного з використанням різних матеріалів, інструментів, приладів, на початку уроку, заняття, лабораторної, практичної роботи тощо.

Первинний інструктаж, якій проводиться перед початком кожного практичного заняття (практичної, лабораторної роботи тощо), реєструється в журналі обліку навчальних занять, виробничого навчання на сторінці предмета в розділі про запис змісту уроку, заняття. Учні, які інструктуються, не розписуються про такий інструктаж.

4.3.3. *Позаплановий* інструктаж з учнями проводиться у разі порушення ними вимог безпеки під час навчального процесу, при зміні умов виконання лабораторних робіт, передбачених навчальними планами.

Реєстрація позапланового інструктажу проводиться в журналі реєстрації інструктажів.

4.3.4. *Цільовий* інструктаж проводиться з учнями в азі організації поза навчальних заходів (олімпіади, турніри з предметів, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо), під час проведення громадських, позанавчальних робіт (прибирання територій, приміщень, тощо). Реєстрація проведення цільового інструктажу здійснюється у журналі реєстрації інструктажів.

Розробив,
особа, відповідальна за ОП

Додаток 1
до положення “Про навчання
з питань охорони праці”

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

Протокол № _____

Засідання комісії з перевірки знань з питань охорони праці

“ _____ ” _____ 200__ р.

м. Одеса

Комісія у складі:

ініціали, посада)

і членів комісії _____

(приз віще, ініціали, посада)

створена на підставі наказу від “ _____ ” _____ 200__ р.

перевірила знання _____

(Найменування нормативних актів

про охорону праці, за якими проводилася перевірка знань)

№ з/п	Приз віще, ім’я та по батькові працівника	Посада, професія, розряд	Підрозділ	Знає, не знає	Примітка
1	2	3	4	5	6
1					
2					

Голова комісії:

(підпис)

Члени комісії:

(підпис)

(підпис)

Додаток 2 до
положення “Про навчання з
питань охорони праці”

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Директор

“ ” 2007р.

ПРОГРАМА

Навчання посадових осіб, спеціалістів і робітників з питань охорони праці

ТЕМА 1. Законодавство України про охорону праці.

Поняття охорони праці. Основні законодавчі акти з охорони праці: Закон України “Про охорону праці”, Кодекс законів про працю, Закон України “Про пожежну безпеку”, Закон України “Про використання ядерної енергії, та радіаційний захист”.

Основі положення закону України “Про охорону праці”. Права громадян на охорону праці при укладенні трудового договору, при роботі у закладу.

Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Обов’язки власника щодо створення безпечних і нешкідливих умов праці. Відшкодування власником шкоди працівникам у разі ушкодження їх здоров’я.

Положення “Про навчання з питань охорони праці”. Перелік посадових осіб, які до початку роботи і періодично 1раз на 3 роки повинні проходити навчання з питань охорони праці. Інструктажі з питань охорони праці.

Положення “Про службу охорони праці”, основні задачі, функції, і права.

Положення “Про розслідування та облік нещасних випадків, профзахворювань, аварій”, основні вимоги.

Штрафні санкції до школи за порушення вимог нормативних актів з охорони праці, невиконання розпоряджень посадових осіб органів Держнаглядохоронпраці.

Положення, інструкції та інші нормативні акти, що діють в межах школи, порядок їх розроблення.

Атестація робочих місць на відповідність їх нормативним актам про охорону праці.

Комплексні заходи школи для досягнення встановлених нормативів з охорони праці.

Державний нагляд за охороною праці. Органи Держнагляду, їх основні обов'язки і права.

ТЕМА 2. Законодавство України про працю

Закон України “Про колективні договори”, розробка договору, зміст розділу “Охорона праці” у колективному договорі.

Тривалість робочого часу працівників. Скорочена тривалість робочого часу. Заборона роботи в нічний час.

Забезпечення здорових і безпечних умов праці відповідно до Закону “Про охорону праці”.

Праця інвалідів, жінок, молоді. Їх права, обмеження робіт в нічний час, понаднормової роботи.

Індивідуальні трудові спори, Органи, що розглядають трудові спори.

Відповідальність за порушення законодавства про працю.

ТЕМА 3. Пожежна безпека

Основні нормативні документи, що регламентують роботу із забезпечення пожежної безпеки в школи: Закон України “Про пожежну”, стандарти, Правила пожежної безпеки та інші.

Порядок створення пожежно - технічної комісії. Типове положення про пожежно - технічні комісії.

Основні причини пожеж: порушення технологічних регламентів і несправність виробничого обладнання, іскри необережного поводження з вогнем, порушення правил користування інструментами і електронагрівальними приладами.

Основні вимоги пожежної безпеки в будівлях і приміщеннях при експлуатації електрообладнання, опалювальних приладів тощо.

Основні вимоги до утримання шляхів евакуації, автоматичних систем пожежогасіння і автоматичної пожежної сигналізації

Призначення та місцезнаходження в школи засобів пожежегасіння, протипожежного обладнання та інвентар(вогнегасники, внутрішні пожежні крани, бочки з водою, ящики з піском).

Правила утримання в школи засобів пожежегасіння влітку та взимку.

Правила ви користування вогнегасник засобів, протипожежного інвентарю і обладнання для пожежегасіння.

Дії працівників при виявленні у підрозділах школи задимлення, загорання або пожежі. Порядок повідомлення про пожежу. Дії працівників після прибуття пожежної команди.

Розслідування та облік пожеж, розробка заходів щодо запобігання пожежам та загибелі людей на них.

ТЕМА 4. Електробезпека

Статистичні відомості про стан виробничого електротравматизму. Основні причини та шляхи зниження його рівня.

Електричний струм, одиниці вимірювання струму, напруги, потужності, опору, частоти. Постійний та змінний струм, їх шкідлива дія на організм людини. Небезпечні величини електроструму, напруги. Залежність дії електричного струму на людину від тривалості дії, умов середовища, метеорологічних факторів, фізичного стану людини, Поняття напруги кроку, дотику. Статична і наведена напруга. Дія електромагнітних полів, засоби захисту від них.

Класифікація виробничих приміщень, щодо небезпеки ураження електричним струмом.

Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Порядок їх використання, зберігання, обліку. Періодичність їх випробувань. Плакати та знаки безпеки, що використовуються в електроустановках.

Заземлення, занулення електроустановок, їх захисна дія; найбільш допустимі величини опору, від чого вони залежать.

Заходи безпеки при роботі з електрифікованим інструментом, переносними світильниками тощо.

Порядок виконання робіт у діючих електроустановках: організаційні та технічні заходи, наряд - допуск до роботи, інструктаж, групи електробезпеки.

Вимоги до персоналу, який виконує роботи в діючих електроустановках.

Особа, відповідальна за стан електрогосподарства, її статус, кваліфікація, група електробезпеки, обов'язки та відповідальність.

ТЕМА 5. Гігієна праці і виробнича санітарія Медичні огляди

Поняття гігієни праці і виробничої санітарії. Нормативні акти з питань гігієни праці, санітарні норми і правила, гігієнічні нормативи, стандарти тощо.

Принципи закладені в показники оцінки умов праці на виробництві.

Організація та здійснення контролю за факторами виробничого середовища і трудового процесу.

Заходи щодо поліпшення умов праці та виробничого середовища

Засоби колективного та індивідуального захисту.

Основні шкідливі виробничі фактори, характерні для підрозділів школи, джерела їх утворення.

Опалення, вентиляція, кондиціонування виробничих приміщень. Види вентиляції.

Санітарно - побутове забезпечення працівників.

Медичні огляди - попередні та періодичні, поняття медоглядів.

Нормативні акти щодо їх організації та проведення.

Визначення придатності працівника до даної роботи, потреба переведення на іншу роботу, відновлювання працездатності. Оцінка стану здоров'я працівників.

Основні вимоги до складення санітарно - гігієнічної характеристики умов праці.

ТЕМА 6. Надання першої допомоги потерпілим

Поняття першої допомоги. Основні принципи надання першої допомоги і правильність, доцільність дій, швидкість, рішучість, спокій. Перша допомога при кровотечі. Основні види кровотечі, їх ознаки. Перша допомога при капілярної кровотечі. Перша допомога при артеріальній та венозній кровотечі. Засоби зупинки кровотечі. Зупинка кровотечі притискуванням пошкодженої судини до підлеглої кістки максимальним згинанням кінцівки.

Способи реанімації, підготування потерпілого до реанімації. Штучне дихання способом “з рота в рот” чи “з рота в ніс”. Непрямий масаж серця.

Притискуванням пошкодженої судини до підлеглої кістки максимальним згинанням кінцівки.

Способи реанімації, підготування потерпілого до реанімації. Штучне дихання способом “з рота в рот” чи “з рота в ніс”. Непрямий масаж серця. Перша допомога при потопленні.

Види електротравм.

Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.. Термічна, електрична та біологічна дія електричного струму організм людини. Правила надання першої допомоги потерпілим від ураження електричним струмом.

Перша допомога при ударах. Струс головного мозку. Удари в області хребта.

Синдром здавлювання. Перша допомога при вивихах і розтягненні зв'язок.

Перша допомога при пораненнях. Визначення та класифікація ран. Види перев'язувального матеріалу. Типи пов'язок. Правила накладання пов'язок.

Перша допомога при переломах. Класифікація переломів. Правила накладання шин.

Перша допомога при ушкодженні хребта та кісток тазу.

Опіки, їх класифікація Перша допомога при хімічних та термічних опіках, при опіку очей. Перша допомога при тепловому та при сонячному ударах.

Розробив

особа, відповідальна ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ПОЛОЖЕННЯ

**про медичний огляд працівників
певних категорій**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Директор _____

Наказ № _____

від “___” _____ 200 р.

ПОЛОЖЕННЯ про медичний огляд працівників певних категорій

1. Загальні положення.

1.1. Положення розроблено у відповідності зі статтею 17 Закону України “Про охорону праці”, з типовим положенням “Про медичний огляд робітників певних категорій”, а також у відповідності з положенням “Про організацію охорони праці і посадові обов’язки посадових осіб закладу”.

1.2. Положенням встановлюються:

- єдиний порядок організації і проведення попереднього (при прийнятті на роботу) і періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівників, зайнятих на роботах де є необхідність в професійному доборі, також щорічного обов’язкового медичного огляду осіб віком до 21-го року;
- обов’язки, права і відповідальність осіб відповідальних за проведення медичних оглядів закладу, працівників медичного закладу.

1.3. Проведення медичних оглядів забезпечується поліклінікою №___ і санепідемстанцією_____.

1.4. Адміністрація закладу (в особі відповідних служб) за рахунок коштів закладу організовує проведення медогляду, відшкодовує витрати на лікування, професійну і медичну реабілітацію осіб з професійними захворюваннями.

1.5. Попередні медичні огляди при прийнятті на роботу проводяться з метою установлення психічної і фізичної придатності осіб до роботи за конкретно визначеною професією, спеціальністю, посадою, запобігання захворювань і нещасних випадків, дозволу до роботи осіб віком до 21-го року.

1.6. Періодичні медогляди проводяться для осіб, котрі зайняті на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці, відповідно до Переліку шкідливих речовин, несприятливих виробничих факторів і робіт для виконання яких обов’язкові медичні огляди працівників (додатки 1, 2 наказу Міністерства охорони здоров’я СРСР від 29.09.89 р. № 555 “Про удосконалення

системи медичних оглядів працівників і водіїв індивідуальних транспортних засобів”), а для осіб віком до 21 року – відповідно до наказу Міністерства охорони здоров’я СРСР від 10.04. 81 р. № 387 “Про заходи по удосконаленню медичне–санітарної допомоги підліткам”;

2. Порядок проведення медичних оглядів

2.1. Попередні медогляди

2.1.1. Інспектор з кадрів направляє в медичні установи осіб, які приймаються на роботу, або змінюють професію і місце роботи, у тому числі осіб, які приймаються на роботу віком до 21–го року для проходження медичного огляду.

2.1.2 . Інспектор з кадрів видає працівнику, який приймається на роботу, направлення встановленої форми (див. додаток 1).

Картка особи, що підлягає медогляду, зберігається в медичній установі (поліклініці №_____ в медичній картці амбулаторного хворого).

2.2. Періодичні медичні огляди

2.2.1. Періодичні огляди проводяться для осіб, професії яких означені в акті визначення контингенту осіб, що підлягають періодичним оглядам.

2.2.2. Особа, відповідальна за ОП спільно з санітарним лікарем санепідемстанції, представником профспілкового комітету, визначає контингент осіб (див. додаток 2), які підлягають медоглядам. Акт визначення контингенту осіб, які підлягають медичним оглядам складається у двох примірниках. Один акт передається у відділ кадрів. Відділ кадрів складає поіменний список осіб, які підлягають періодичному огляду виходячи з даних, означених в акті (див. п. 2.2.3.).

2.2.3. Список складений по встановленій формі (див. додаток 3) передається в відділ охорони праці для погодження його з санепідемстанцією і для подальшої організації медогляду.

2.2.4. Відділ охорони праці надає проект наказу про проведення медогляду, в якому вказує терміни проведення медогляду, призначає осіб відповідальних за вчасне проходження медоглядів всіма особами, призначеними в списку.

2.2.5. Результати періодичних медоглядів і висновки про стан здоров’я заносяться в медичну картку і зберігаються в медичній установі (поліклініці №_____).

2.2.6. По закінченню медоглядів медична установа видає заключний акт з встановленої форми (див. додаток 4).

3. Права, обов’язки і відповідальність адміністрації і працівників закладу, а також медичної установи.

3.1. Адміністрація.

3.1.1. Адміністрація закладу в особі відповідних служб зобов’язана:

– зберігати за працівником на час проходження медогляду місце роботи (посаду)

і середній заробіток;

- забезпечити присутність працівників на медогляді відповідно до плану–графіку;
- виділити асигнування на проведення медогляду,
- виконувати висновки заключного акта медичного огляду (представник трудового колективу і відповідні служби);
- пропонувати перепрофілювання та працевлаштування працівника у зв'язку зі зміною стану здоров'я (відділ кадрів);
- ознайомлювати працівника, що влаштувався на роботу, з шкідливими і небезпечними виробничими чинниками і речовинами (особа, відповідальна за ОП і керівник підрозділу);
- забезпечити усунення причин, що призводять до професійних захворювань (відповідні служби);
- не приймати на роботу осіб з протипоказаннями за станом здоров'я (відділ кадрів);

3.1.2. Має право:

- організовувати позачерговий медичний огляд з власної ініціативи на вимогу санепідемстанції;
- притягнути працівника, який не проходить позачерговий медичний огляд, до дисциплінарної відповідальності, або не допускати його до роботи без збереження заробітної плати (абз. 2, ст. 17, Закону України “Про охорону праці”);

3.1.3. Несе відповідальність за:

- організацію проведення атестації робочих місць, контроль параметрів – шкідливих і небезпечних чинників і речовин, які впливають на працівників і вимагають проведення медоглядів;
- фінансування витрат, зв'язаних з організацією і проведенням медоглядів;
- медичну і професійну реабілітацію працівників;
- допущення до роботи, які мають протипоказання за станом здоров'я;
- усунення причин виникнення і розвитку профзахворювань, виконання вимог щодо їх попередження;
- відшкодування шкоди здоров'ю працівника в зв'язку з виконанням професійних обов'язків відповідно до “Правил відшкодування власником шкоди заподіяної працівникові ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням трудових обов'язків”, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 23.06.93 р. № 473.

3.2. Працівник:

3.2.1. Має право:

- знати про шкідливі і небезпечні виробничі чинники на робочих місцях;

- знати про стан здоров'я на основі висновків комісії, яка провела медогляд;
- знати про стан здоров'я;
- відмовитися від роботи, яка протипоказана йому згідно з медичними висновками;
- на позачерговий медогляд за його проханням;
- на відшкодування шкоди здоров'ю відповідно з правилами, означеними в п. 3.1.3. абз. 6.

3.2.2. Зобов'язаний проходити в установленому порядку і термін медичні огляди та виконувати медичні рекомендації.

3.2.3. Несе відповідальність за:

- несвоєчасне з'явлення на медичні огляди;
- невиконання медичних рекомендацій і продовження роботи в умовах, що протипоказані за станом здоров'я.

3.3. Лікувально–профілактичні установи.

3.3.1. Зобов'язані:

- знати умови праці, характер дії шкідливих і небезпечних виробничих чинників на здоров'я працівників;
- забезпечувати участь спеціалістів і проведення клінічних обстежень;
- вести диспансерний облік і зберігати медичну документацію;
- проводити оцінку стану здоров'я осіб, які перебувають на диспансерному обліку, з метою встановлення можливого зв'язку захворювання з професійною діяльністю.

3.3.2. Несе відповідальність за:

- якість медоглядів і достовірність медичних висновків;
- об'єктивність оцінки стану здоров'я працівника;
- невідповідність медичного висновку фактичному стану здоров'я працівника;
- несвоєчасне виявлення профзахворювань.

Розробив

Особа, відповідальна за ОП

НАПРАВЛЕННЯ
на обов'язковий попередній медичний огляд працівника

Прізвище _____

Ім'я _____

Рік народження _____

Оформлення по професії (посаді) _____

Характеристика робочого місця _____

Додаток 1 пп. _____ до наказу МОЗ СРСР від 29.09.89 р. № 555

Додаток 2 пп. _____ до наказу МОЗ СРСР від 29.09.89 р. № 555

Підпис уповноваженої

власником особи

П.І.П.

Дата _____

Висновок медичної комісії:

Придатний (непридатний) до роботи по професії (посади) у контакт з небезпечними та шкідливими виробничими факторами, речовинами (згідно з положенням № ____ пп. наказу МОЗ) у несприятливих умовах праці (згідно додатку пп. ____ наказу МОЗ ____).

Місце печатки – медичне–
профілактичного закладу (ЛПЗ)

Заступник головного лікаря МСЧ

(ЛПЗ, поліклініці профнагляду)

Лікар–терапевт цехової (територіальної,
лікарняної) дільниці (зав. відділенням
профілактики або поліклініки профнагляду)

Дата ” __ ” _____

АКТ
визначення контингенту осіб, які підлягають
періодичним медичним оглядам

від “__” _____ 200__ р.

1.Мною _____

(П.І.П. лікаря по гігієні праці; назва територ. санепідстанції)

у присутності _____

(П.І.П. представника власника)

_____ (П.І.П. представника профкому)

проведено визначення контингенту осіб _____

_____ (назва об'єкта, відомча належність.)

які підлягають періодичному медичному огляду в 200__р.

Назва цеху (дільниці)	Професія (посада)	Шкідливий небезпечний фактор	1,2№ пункту додатка наказу МОЗ СРСР від 29.09.89р. №555	К-сть осіб, які підлягають огляду	
				всього	в т.ч. жінок
1	2	3	4	5	6

Всього по об'єкту (вказати тільки загальну кількість осіб, які підлягають огляду)

Підписи

_____ (лікар санепідстанції)

_____ (представник власника)

_____ (представник профкому)

Акт прийнятий до виконання _____

(дата, П.І.П., посада)

ЗАКЛЮЧНИЙ АКТ

за результатами періодичного медичного огляду

працівників _____
(назва підприємства)

від "___" _____ 200_ р.

I. Комісія в складі:

1. Заступника головного лікаря МСЧ (ЛПЗ, поліклініки)

2. Спеціалістів лікувальне–профілактичного закладу

3. Представників власника підприємства _____

(П.І.П.)

4. Профкому _____

(П.І.П.)

За участю лікаря по
гігієні праці _____

(назва санепідстанції)

(П.І.П. лікаря)

II. Встановила:

Перелік контингентів, шкідливих і небезпечних факторів	Підлягало огляду за планом	Доглянуто	Процент виконання
1	2	3	4
1. Всього працівників, з них: а) осіб віком до 21 року б) жінок в) осіб пенсійного віку 1.1. В т.ч. підлягають дії шкідливих і небезпечних факторів			

1.1.1. Пил – всього з них жінок			
1.1.2. Шум – всього з них жінок			
1.1.3. Вібрація – всього з них жінок			
1.1.4. Хімічні речовини (при необхідності розшифрувати) – всього з них жінок			
1.1.5. Іонізуючі випромінювання – всього з них жінок			
1.1.6. Неіонізуючі випромінювання (розшифрувати) – всього з них жінок			

2. При огляді виявлено:

2.1. Кількість осіб з підозрою на профзахворювання (профінтоксикацію) вперше – всього _____

з них жінок _____

2.2. Кількість осіб, які вперше одержали інвалідність по профзахворюванню _____

2.3. Кількість осіб, які потребують переведення на іншу роботу внаслідок профзахворювання вперше _____

2.4. Кількість осіб, які підлягають до обстеженню – всього _____

з них жінок _____

2.5. Кількість осіб, у яких вперше виявлені захворювання всього _____

з них жінок _____

2.6. Кількість осіб, які потребують тимчасового переведення на іншу роботу за станом здоров'я– всього _____

з них жінок _____

2.7. Кількість осіб, які потребують переведення на іншу роботу за станом здоров'я _____

всього _____

з них жінок _____

2.8. Кількість осіб, яких необхідно направити на МСЕК– всього _____

2.9. Кількість осіб, яким встановлено діагноз профзахворювання (отруєння) у минулі роки всього _____

з них жінок _____

2.10. Кількість осіб, які підлягають направленню:

2.10.1. На амбулаторне лікування _____

2.10.2. На стаціонарне лікування _____

2.10.3. На санаторне–курортне лікування _____

2.10.4. В профпатологічний центр, клініку

профзахворювань _____

2.11. Кількість осіб, які потребують дієтхарчування і

лікувальне–профілактичного харчування _____

2.12. Кількість осіб, які перебувають на диспансерному нагляді на кінець

звітнього року–всього _____

3. За результатами перевірки виконання акта попереднього року (пп. 2.3; 2.4; 2.6–2.8; 2.10) _____

4. За результатами медичного огляду комісія рекомендує комплекс оздоровчих заходів:

4.1.Власнику _____

4.2.Головіпрофкому _____

4.3. Головному лікарю лікувальне–профілактичного закладу

Керівник

лікувального–закладу

М.П.

Підпис

Із заключним актом ознайомлені та одержали

Власник підприємства

П.І.П.

підпис

Представник трудового колективу

П.І.П.

підпис

Лікар по гігієні

(назва санепідстанції)

П.І.П.

підпис

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора №____
від "____" _____ 2007р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ
з охорони праці для працівників**

ОДЕСА – 2007р

1. Загальні відомості

- 1.1 схема функціональної підпорядкованості відділень та інших підрозділів закладу;
- 1.2. характерні особливості відділень та підрозділів закладу;
- 1.3. розміщення основних кабінетів та підрозділів, служб, допоміжних приміщень.
2. Основні положення Закону “Про охорону праці” і інших законодавчих актів про працю:
 - 2.1 права працівників на охорону праці під час роботи у кабінетах та підрозділах закладу ;
 - 2.2 обов’язки навчально-виховного, технічного персоналу виконання вимог нормативних актів про охорону праці;
 - 2.3 охорона праці жінок, інвалідів і молоді;
 - 2.4 розслідування і облік нещасних випадків, професійних захворювань;
 - 2.5 продовження робочого часу, час відпочинку;
 - 2.6 правила внутрішнього розпорядку;
 - 2.7 інструкції і інші нормативні акти про охорону праці у закладі .
3. Загальні вимоги виробничої санітарії і особистої гігієни.
 - 3.1. небезпечні і шкідливі фактори:
 - мікрокліматичні параметри;
 - вентиляція (природне, механічне);
 - освітлення (природне, електричне).
 - 3.2. Заходи з поліпшення умов праці:
 - опалення, вентиляція, кондиціювання повітря;
 - санітарно –побутове забезпечення працівників;
 - проведення лікувальне –профілактичних заходів;
 - особливості гігієни праці при використанні жіночої праці;
 - забезпечення спецодягом і засобами індивідуального захисту.
4. Техніка безпеки.
 - 4.1. Обставини і причини окремих характерних нещасних випадків і аварій, що трапилися з порушень вимог безпеки; основні методи і технічні засоби попередження нещасних випадків.
 - 4.2. Вимоги до навчального обладнання і навчально-виховним процесам:
 - запобіжні пристрої;
 - огорожуючи пристрої;
 - сигналізуючи пристрої (кольори і знаки безпеки).
 - 4.3 Електробезпека:
 - дії електричного струму на організм чоловіка;
 - умови перевищуючи небезпеку ураження струмом;

–основні правила безпеки при експлуатації електрообладнання;

–основні заходи з попередження електричного травматизму.

4.4 Організація робочого місця.

4.5 Основні правила поведінки, зв'язані з рухом транспорту і механізмів.

5. Правила допомоги потерпілим:

5.1 при забитті, порізах, кровотечах;

5.2 безпечні методи визволення потерпілого від дії електричного струму, види електричних травм, учинення першої допомоги від ураження електричним струмом;

5.3 при переломі, правила транспортування потерпілих

5.4 медична аптечка, її утримування.

6. Відповідальність.

Дисциплінарна, адміністративна, матеріальна і карна відповідальність за порушення законодавства і інших нормативних актів з охорони праці, створення перешкоди для діяльності посадових осіб органів державного нагляду і спеціаліста з охорони праці.

Розробив

Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНА ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора №____
від “__” _____ 2007 р.

ПРОГРАМА

**ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ УЧНІВ ЗАКЛАДУ**

ОДЕСА - 2007р.

1. загальні відомості про заклад
 - Історія його створіння;
 - структура закладу;
 - наявність у закладі гуртків, майстерень, лабораторій;
 - види та джерела небезпеки в навчальних приміщеннях, спортзалі, на майданчику;
2. Загальні правила поведінки на території закладу, розташування кабінетів, їдальні, залів, медпункту тощо.
3. Наявність у закладу кабінетів підвищеної небезпеки:
 - хімії
 - фізики
 - спортзал.
4. Особливі вимоги безпеки при проведенні позакласних заходів.
5. Аналіз нещасних випадків, що сталися у школі та інших закладах освіти.
6. Вимоги пожежної безпеки у закладі.
7. Дії учнів при виникненні пожежі.
8. Надання першої допомоги потерпілим.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора № _____
від “ _____ ” _____ 2007р.

ІНСТРУКЦІЯ № _____

**З ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ КАБІNETІВ
(ЛАБОРАТОРИЙ) ФІЗИКИ**

ОДЕСА - 2007р

1. Загальні положення

- 1.1. Викладач фізики несе особисту відповідальність за життя і здоров'є студентів під час навчального процесу.
- 1.2. Директор школи повинен кожний рік організувати комісійний прийом кабінету до нового року, а також перевірку стану заземлення електрообладнання і опору ізоляції електромереж.
- 1.3. Викладач фізики приймає необхідні міри для створення здорових і безпечних умов проведення занять, забезпечує виконання інструкцій з охорони праці і санітарно - гігієнічних заходів; проводить заняття і роботи при наявності відповідного обладнання і інших вимог, передбачених правилами і нормами охорони праці; забезпечує безпечний стан робочих місць, обладнання, приборів, інструментів, проводить інструктажі учнів з охорони праці з послідуєчим оформленням у журналі; негайно сповіщає про нещасний випадок директора закладу .
- 1.4. Викладач один раз у три роки проходить перевірку знань по курсу "Безпека життєдіяльності", затверджену Міністерством освіти України від 24.02.98г. № 66.
- 1.5. Запитування споживачів електроенергії повинно здійснюватися тільки від розподільних щитів і приборів, які закриваються суцільним огороженням, запираються на замок і мають відповідні надписи.
- 1.6 На робочі столи учнів повинно подаватися напруга не більш 110 В постійного струму. Електрообладнання кабінетів з напруженням запитування вище вказаних значень заземлюються.
- 1.7 Забороняється розміщувати електророзетки поблизу від стояків опалення і водопостачання, радіаторів і раковин.
- 1.8 Радіатори, трубопроводи опалювальної, каналізаційної, водопровідної системи закриваються діелектричним огороженням.
- 1.9 Для забезпечення пожежної безпеки кабінетів фізики забезпечуються засобами пожежегасіння (інвентарем і вогнегасниками).
- 1.10 Забороняється використовувати кабінети фізики для проведення занять по другим предметам, зборів.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 1.6. Викладач фізики:
 - 1 при проведенні занять, виконанні демонстраційних опитів, при постанові і проведенні лабораторних робіт зобов'язан провести з і учнями інструктаж з охорони праці.
 - 2 Переконавшись в справності електрообладнання, приладів, приборів тощо .

- 3 Перед початком всіх видів робіт перевірити відсутність напруги серед усіма фазами і кожною фазою по відношенню до землі чи нулевому проводу на ділянці роботи.

3. Вимоги безпеки під час роботи

- 1.7. Виконання і контроль за підготовкою, проведенням занять, опитів і інших видів робіт здійснюється викладачем фізики.
- 1.8. Прибуття учнів в приміщенні фізики і у лаборантської допускається тільки у присутності викладача.
- 1.9. Учні зобов'язані:
- не приступати до виконання робіт без дозволу викладача;
 - не оставляти робочого місця без дозволу викладача;
 - використовувати тільки інструмент з ізольованими ручками;
 - розміщувати прибори, матеріали, обладнання на своєму робочому місці так, щоб виключити їх падіння;
 - не включати джерела електроструму без дозволу викладача.
- 1.10. Переключення в електричних схемах обладнання кабінету виконується тільки викладачем.
- 1.11. Включення електрообладнання виробляється послібно від загального вимикача до вимикачів цепів, яки відходять. Відключення виробляється в повернутому порядку. Перед включенням загального вимикача необхідно переконатися у відключеному стані послідоющих вимикачів.
- 1.12. При зборки експериментальних установок використовувати проводи з наконечниками і запобіжними чохлами, з міцною ізоляцією без видимих пошкоджень.
- 1.13. Джерело струму в електроланцюга підключати в останню чергу, Зібрану цеп включати тільки після перевірки і з дозволу викладача. Наявність напруги перевіряти тільки прибором чи показчиками напруги.
- 1.14. Для приєднання потреби теля до сеті використовувати штепсельні з'єднання.
- 1.15. При проведенні опитів не допускати граничних навантажень вимірювальних приборів вище вказаних значень на шкалі приборів.
- 1.16. При роботі х електричними машинами додержувати міри безпеки, яки попереджують травмування студентів, цільність і закріплення захисних засобів і огорожень. Не нахилятися до рухомих частин машини.
- 1.17. Під час робіт використовувати тільки справні прибори і обладнання.
- 1.18. Не доторкатися до неізольованих елементів цепі, яки знаходяться під напругою не виробляти з'єднання в цепах машин до повної зупинки

якоря чи ротора електродвигуна і зміну запобіжників до відключення джерела електроструму.

- 1.19. Не доторкатися до корпусів стаціонарного електрообладнання, до зажимів відключених конденсаторів.
- 1.20. В необхідних випадках виробляти огороження безпосередньо робочого місця від не вимкнутих частин обладнання переносними ширмами, щитками тощо, вивішувати дозволяючи плакати “Працювати тут”.

4. Вимоги безпеки по закінченні робіт

- 4.1. Вимкнути джерело електроструму, після чого виконувати розбору електроланцюгів.
- 4.2. Убрати робоче місце.
- 4.3. Виходити з кабінету тільки з дозволу викладача.

5. Вимоги безпеки в аварійної ситуації

5.1. При виникненні аварії:

- якщо не спрацював захист,
 - при перевантаженні,
 - коротких замкненнях електропроводки,
 - заpalенні ізоляції,
 - попаданні під напругу тощо
 - необхідно негайно натиснути кнопку аварійного відключення запитання.
- Далі слід діяти згідно до характеру аварії:
- оказувати першу (долікарську) медичну допомогу потерпілому,
 - ліквідувати пожежу,
 - місцеве відключення пошкодженого обладнання і вивіз його до ремонту.

5.2. Роботи в аварійних випадках можуть проводитися тільки при виконанні всіх технічних заходів, які забезпечують безпеку їх проведення, з послідовним оформленням запису у оперативному журналі.

Розробив

Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора № _____
від “ _____ ” _____ 20__ г.

ІНСТРУКЦІЯ № _____

З ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ КАБІНЕТУ ХІМІЇ

1. Загальні положення

- 1.1. Директору закладу, його заступники з навчальної та виховної роботи, вчитель хімії зобов'язані забезпечити умови праці для проведення занять у кабінеті хімії та несуть особисту відповідальність за порушення норм охорони праці і санітарно - гігієнічних правил незалежно від того, привели чи ні ці порушення до нещасного випадку.
- 1.2. Директор школи зобов'язан організувати кожний рік комісійну приймання кабінету до нового навчального року, а також 1 раз на рік перевірку стану заземлення електрообладнання і перевірку опору ізоляції електромереж.
- 1.3. Викладач хімії один раз на три роки проходить перевірку знань курсу “Безпека життєдіяльності”.
- 1.4. Кабінет хімії і лаборантська забезпечуються вентиляцією, опаленням, освітленням, водопроводом з раковинами і каналізацією.
- 1.5. Для проведення робіт, супроводжуваних відділенням шкідливо діючих парів і газів, кабінет хімії і лаборантська забезпечується відсмоктуючими шафами.
- 1.6. Включення і відключення всієї електромережі кабінету хімії повинно здійснюватися одним загальним рубильником.
- 1.7. У кабінеті (лаборантській) слід використовувати електричні обігрівачі та інше електричне обладнання тільки заводського виробництва. При експлуатації керуватися паспортом і інструкцією заводу виробника.
- 1.8. Всі електроопалювальні прилади при їх експлуатації повинні забезпечити достатню теплоізоляцію знизу і збоку стін.
- 1.9. У кабінеті повинна бути аптечка з набором медикаментів, перев'язочного матеріалу.
- 1.10. Для забезпечення пожежної безпеки кабінети (лаборантські) комплектуються протипожежним інвентарем і вогнегасниками.
- 1.11. Забороняється розміщувати електричні розетки безпосередньо поблизу від стояків водопроводу і каналізації, радіаторів і раковин.
- 1.12. Забороняється використовувати кабінети хімії для проведення занять з інших предметів, зборів.
- 1.13. Перед початком навчального року адміністрація забезпечує проходження усіма учнями медичного огляду з метою визначити можливість допуску їх до практичних робіт у кабінеті хімії.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1. Викладач зобов'язан ознайомити учнів з навчальним обладнанням кабінету, з правилами безпечної експлуатації цього обладнання, правилами поведінки в кабінеті під час заняття під розпис. Кожний раз

перед проведенням експерименту викладач повинен проінструктувати студентів о мерах безпеки проведення опиту, докладно розказувати про властивості хімічних речовин з поясненням причин, які приводять до нещасного випадку і мірах по їх попередженню.

- 2.2. Переконатися в справності електрообладнання , приладів і пристроїв, посуду тощо. У випадку несправності , до роботи не приступати до усунення причин несправності.
- 2.3. Перед виконанням робіт ознайомити учнів з їх змістом і ходом виконання.
- 2.4. Доступ учнів до місць зберігання хімічних речовин повинен бути виключень.
- 2.5. Звільнити робоче місце від усіх предметів і матеріалів, які не потрібні у роботі.
- 2.6. Перед початком роботи з легко запальними і пальними речовинами погасити усі пальники і вимкнути усі нагрівачеві з відкритою спіраллю, які знаходяться поблизу.

3. Вимоги безпеки під час виконання робіт

- 3.1. Вхід стороннім особам до кабінету хімії під час проведення практичних робіт заборонено.
- 3.2. Прибуття учнів у приміщеннях кабінету хімії допускається тільки у присутності викладача.
- 3.4. У кабінеті дозволяється проводити експерименти, тільки ті, що передбаченні навчальними програмами.
- 3.5. Хімічні опити слід виконувати з такими кількістю і концентраціями речовин, у приборах, в тих умовах і порядку, які вказані в керівництві з проведення експерименту.
- 3.6. Усі опити, передбачені до проведення учнями, повинні бути попередньо проведені викладачем. При цьому усі реактиви повинні використовуватися із того лабораторного посуду, із котрого вони будуть видавати студентам, і у тих кількостях, у яких будуть використовуватися ними.
- 3.7. Видача учням хімічних речовин, необхідних для опитів, виробляється викладачем у тих кількостях, які потрібні для проведення експерименту.
- 3.8. Опиті, які супроводжуються , виділенням шкідливих парів і газів, виробляються тільки у витяжному шафі при справної діючої вентиляції.
- 3.9. Всмоктувальний шаф повинен бути постачено захисним екраном із оргскла. Опити, які представляють підвищену небезпеку, виробляються тільки викладачем.
- 3.10. Реактиви необхідно брати тільки фарфоровими ложками, шпателями чи

совочками.

- 3.11. Залишок речовин, луги, сирнистих з'єднань вогнєнебезпечних рідин, а також розчини слід зливати в призначені для цього склянки.
- 3.12. Насипати чи наливати реактиві слід тільки на столі. Просипаний чи пролитий реактив слід зсипати чи зливати назад у тару до основної кількості реактиву забороняється.
- 3.13. Під час визначення речовини по запаху забороняється нахилитися над горлом посудини і потужно вдихати пари і газ, який виділяється. Для цього треба легким рухом долоні над горлом посудини направляти пари чи газ до носу і вдихати поважно.
- 3.14. Знімаючи з плити посудину з гарячою рідиною захищати руку матерією.
- 3.15. Закріплювати у держателю штатива посудину поважно, поки що не відчувається утруднення під час обертання.
- 3.16. Під час нагрівання рідини забороняється заглядати до посуду зверху щоб минути викиду нагрітої речовини.
- 3.17. Не держати вогні - і вибухонебезпечні речовини поблизу вогню і сильно нагрітих предметів.
- 3.18. НЕ кидати без пригляду газові пальники, які горять, та включені електроопалювальні прибори.
- 3.19. Усі учні під час проведення практичних занять повинні використовувати спецодяг і засоби індивідуального захисту.
- 3.20. Для учнів:
 - Під час роботи учень повинен бути уважним, додержувати порядок і чистоту на робочому місці.
 - Приступати до виконання завдання тільки після дозволу викладача.
 - Виконувати тільки ту роботу, яка передбачена завданням чи дорученням викладача.
 - Хімічні речовини для опиту брати суворо у кількості, передбаченням методикою проведення опиту чи по вказівки викладача.
 - Перед тим як взяти реактив для опиту, прочитати етикетку на тарі для того щоб попередити помилку.
 - Особисту увагу дотримувати під час роботи з кислотами і луговинами, виконувати всі вимоги безпеки, які передбачені правилами роботи цими речовинами.
 - Не виливати у раковину кислоти, лугу і інші речовини, що залишилися після роботи, а також розчинів, що залишилися після опиту.
 - Роботу з органічними розчинниками виконувати у витяжному шафі, при цьому необхідно дотримувати вимоги безпеки, які передбачені вимогами роботи з розчинниками.
- 3.20. Правильно використовуйте витяжну шафу:
 - Створи витяжного шафа під час роботи держати максимально

замкнутими, з невеликою ущелиною для тяги.

- Відкривати створи тільки під час обслуговуані встановлених у шафі приборів чи другої необхідності.

- Підняти створи під час роботи у витяжному шафі закріплювати з допомогою пристроїв.

3.21. Правильно виконуйте нагрівання у пробірці розчинів кислот, луговин і інших хімічних речовин над полум'ям пальника. Нагрівання вести уважно.

3.22. Після того , як злегка нагріли пробірку над полум'ям , нагрівання вести над верхній частиною полум'я, не доторкаючи дном пробірки полум'я чи кінця газового пальника щоб попередити виникнення щілин у пробірці.

3.23. Додержуйте правила особистої гігієни. Дотримуйте руки у чистоті. Під час роботи у кабінеті не пийте воду і не їжте пищу.

4. Вимоги безпеки по закінченні роботи

4.1. По закінченні роботи слід:

- негайно вимкнути електропристрої, закрити газові і водопровідні крани;
- прибрати робоче місце;
- вимити руки з милом.

4.2. Виходити з кабінету тільки з дозволу викладача.

5. Вимоги безпеки у аварійної ситуації

5.1. У випадку аварії (розбитті прибору, склянки з агресивною рідиною тощо), коли виділяється велика кількість отруйних парів і газів, негайно вивести всіх учнів із приміщення і після того приступити до ліквідації аварійного стану, при цьому приміняють протигаз і інші захисні засоби.

5.2. Якщо будуть пролити органічні розчинники необхідно:

- негайно вивести учнів із приміщення ;
- погасити у приміщенні всі пальники , вимкнути всі електричні прибори;
- закрити двері, відкрити вікна;
- зібрати пролиту рідину ганчіркою, яку віджати над великою посудиною, і потім рідину перелити в посудину для збору відроблених рідин;
- провітрювання приміщення перервати тільки після повного уникнення запаху пролитого розчинника;
- під час прибирання використовувати запобіжні окуляри і резинові рукавички.

5.3. При вигоранні металевого калію чи натрію слід гасити порошковим вогнегасником, сухим піском чи з допомогою азбестової ковдри. Забороняється гасити лугові метали водою, пінним і вуглекислотним вогнегасниками.

5.4. При нещасному випадку: отруєнні, опіку, пораненні негайно вказати першу (долікарську) медичну допомогу потерпілому, згідно до медичних рекомендацій. Після закінчення вказування першої медичної допомоги потерпілому викликати швидку допомогу.

Розробив

Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора № _____
від “ ____ ” _____ 2007 р.

ІНСТРУКЦІЯ № _____

З ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ У КАБІНЕТІ ХІМІЇ

ОДЕСА - 2007

1. Загальні положення

- 1.1. Ця інструкція передбачає профілактичні протипожежні міри і дії на випадок виникнення пожежі.
- 1.2. Відповідальність за забезпечення безпечних умов праці несе адміністрація закладу.
- 1.3. Відповідальність за дотримання правил пожежної безпеки кабінеті хімії покладається на викладача.

2. Вимоги з організації профілактичних протипожежних заходів у кабінеті хімії

- 1.4. Обов'язковою є наявність документів, яка забезпечить організацію практичних мір з дотримання правил пожежної безпеки у кабінеті хімії.
- 1.5. В цілях пожежної небезпеки кабінет хімії повинен бути укомплектований первинними засобами пожежегасіння :
 - Запас води на випадок відсутності водопроводу;
 - Не менше двох пінних вогнегасників одного вуглекислотного ВУ-5 чи порошкового типу “МОМЕНТ”;
 - Азбестова чи вовнова ковдра розміром 2X2 метри;
 - Короб з сухою крейдою об'ємом $V=0.05$ м
- 2.3. Електрична проводка, арматура (розетки, вимикачі, світильники) повинні бути змонтовані по вогнестійкому основанню. При найменшій виявленні іскрінні, нагріву ізоляції електропроводки чи других теплових проявів електричного струму, енергія у кабінеті хімії повинна бути вимкнута на шиті **негайно!!!!**
- 2.4. Акт комісії о готовності кабінету хімії к експлуатації в умовах відсутності води.
- 2.5. Перед проведенням практичних робіт з використанням горючих речовин учні повинні отримати інструкції по дотриманню правил пожежної безпеки.
- 2.6. Первісний посуд з легкозаймистими речовинами (лугові метали, етанол, карбід кальцію, ацетон, діетиловий ефір, толуол, циклогексан, ізобутан, сіра черешкова, фосфор червоний, калію перманганат, нітрати калію, азотна кислота) повинні розміщуватися у переносному металевому шафі, з верхнім розміщенням кришки. Шухляда повинна бути пофарбована у світлі кольори
- 2.7. Вибухові самозаймисті речовини і суміші вносить у переміщення школи забороняється
- 2.8. приміщення кабінету хімії повинне додержуватися у чистоті.

3. Вимоги до організації робіт під час проведення опитів з використанням вогненебезпечних речовин

3.1 До вогненебезпечних відносяться всі пальні речовини і суміші, у тому числі вибухові та вибуховонебезпечні. За ступеню небезпеки вогненебезпечні речовини діляться на три групи:

– самозапальні, легкозайmistі, потужно зайmistі. Показниками небезпеки є: температура зайmistості, температура спалаху і здатність речовини утворювати з повітрям вибухову суміш. Найбільшу пожежну небезпеку показують самозайmistі сміши:

- кисень повітря з сульфідом заліза, порошком алюмінію і заліза;
- концентрована азотна кислота зі скипидаром, етанолом, целюлозними матеріалами;
- при доторканні з водою - лугові метали;
- оксид хрому викликає самозаймання метанолу, бутану, ізоамілового спирту, ацетону, оцтової кислоти;
- перманганат калію викликає самозаймання гліцерину.

Використовувати суміші, які самі займаються у школи **забороняється!**

3.2. Найбільш небезпечні у пожежному відношенні слідуючи демонстраційні опити:

- горіння термітної суміші;
- розгонка нафти;
- отримування етилену, його горіння;
- бромінування бензолу;
- отримування нітробензолу;
- термічний розклад кам'яного вугілля.

Забороняється покидати прибори для проведення опитів без догляду !

4. Вимоги з пожежної безпеки після закінчення занять

4.1. Всі реактиви повинно бути убрані на свої місця.

4.2. Всі електропристрої і освітлення повинно бути вимкнено.

5. Вимоги пожежної безпеки при займанні чи пожежі

5.1 При виникненні локального займання у кабінеті хімії його негайно ліквідують:

- легко запальні, горючі речовини, електропроводку (не відключену від

струму) треба гасити піском, вогнестійкою тканиною, порошковим вогнегасником;

- електропроводку, яка відключена від струму можна гасити водою;
- займання у витяжному шафі ліквідують будь - яким способами після вимкнення вентилятора.

5.2. При виникненні пожежі:

- 1 староста групи викликає пожежну команду по телефону “ 01” і оповіщає адміністрацію закладу пожежі;
- 2 викладач вимикає електроенергію, освітлення;
- 3 учні виносять із кабінету шухляду з речовинами, які легко займаються, приводять до готовності засоби пожежегасіння;
- 4 викладач проводить евакуацію учнів із кабінету і перевіряє чи всі вийшли;
- 5 узимку учнів розміщуються у вестибулі школи, улітку у дворі закладу;
- 6 організувати перерву доступу до приміщень, які горять;
- 7 викладач вказує представникам пожежної команди путі до вогнища у приміщенні.

Розробив

особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора №____
від “ ____ ” _____ 2007р.

**ІНСТРУКЦІЯ №____
З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС
ПРОВЕДЕННЯ
ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ**

ОДЕСА – 2007 р.

1. Загальні вимоги.

1.1. Заняття з фізичної культури і спорту у закладі повинні проводитися згідно до програми навчання.

1.2. Заняття в плановому навчальному процесі і позаплановому (заняття у секціях, гуртках тощо) мають право проводитися тільки вчителями фізичної культури або особами, які мають належну освіту та кваліфікацію.

1.3. До занять допускаються учні, які пройшли медичний огляд, які засвоїли вимоги цієї інструкції. Інструктаж реєструється у журналах:

– перед початком навчального планового процесу у журналі обліку навчальних занять;

– позапланових занять (секції, гуртки тощо) у журналі встановленого зразку.

1.4. На підставі даних про стан здоров'я і фізичного розвитку учнів вчитель повинен розподілити їх на групи для занять фізичними вправами:

– основну;

– підготовчу;

– спеціальну.

1.5. Не допускати учнів до занять та самому не знаходитися у спортзалі без спеціального спортивного одягу та взуття.

1.6. Вчителі та учні повинні знати вимоги правил надання першої медичної допомоги потерпілим і вміти їх використовувати.

1.7. Учням забороняється:

– знаходитися у спортзалі без нагляду вчителя;

– влаштовувати ігри, змагання, використовувати обладнання без узгодження з вчителем та без його безпосереднього нагляду;

1.8. Вчитель повинен стежити за правильним освітленням і провітрюванням спортзалу.

1. Вимоги безпеки перед початком занять

2.1. Підготувати спортзал і обладнання:

– провітрити спортзал;

– перевірити надійність кріплення гімнастичних приладів, правильність укладення матів тощо;

перевірити справність освітлення;

– перевірити чистоту і сухість підлоги.

2.2. Обладнання необхідно розмішувати так, щоб навколо кожного гімнастичного приладу була безпечна зона.

2.3. Перевірити у учнів наявність спецодягу і взуття.

2. Вимоги безпеки під час проведення занять

- гімнастичні вправи треба виконувати тільки в присутствії вчителя;
- слід укласти мати таким чином, щоб їх поверхня була рівною;
- важкі гімнастичні прилади необхідно перевозити за допомогою спеціальних пристроїв і візків;
- під час виконання учнями та учнями гімнастичних вправ потоком (один за одним) слід дотримуватись необхідних інтервалів.
- під час занять, тренування та змагань учні мають виконувати вказівки вчителя, дотримуватись встановлених правил проведення і послідовність занять, поступово давати навантаження на м'язи з метою запобігання травматизму;
- перед початком гри у м'яч слід відпрацювати техніку: удару і ловлю м'яча, правильну стійку і падіння під час приймання м'яча, персональний захист;
- кільця для гри у баскетбол слід закріплювати на висоті 3,05 м від підлоги спортивного майданчика, довжина сітки кілець має становити 0,4;
- одяг учнів, які займаються спортивними іграми, має бути легким, не затрудняти рухів, взуття у гравців – баскетболістів, волейболістів, гандболістів – на гнучкій підошві типу кедів, кросівок, у футболістів – на жорсткій підошві;
- гравцям не слід носити на собі будь-які предмети, небезпечні для себе та інших гравців;
- вага, розміри і якість м'ячів, які використовують, у спортивних іграх вибирають м'яч відповідно до виду ігор і потрібної довжини кола м'яча;

4. Вимоги по закінченню занять.

- 4.1. Після закінчення занять убити спортивний інвентар у кімнату для його зберігання.
- 4.2. Кожного дня після закінчення занять у спортзалі проводити вологе прибирання.
- 4.3. Після кожного заняття провітрювати спортзал.
- 4.4. Після закінчення занять спортзал необхідно закривати ключем, ключ здавати черговому вахтеру.

3. Дії при виникненні нещасного випадку.

- 5.1. У разі нещасного випадку вчитель повинен оказати долікарську допомогу потерпілому.
- 5.2. Викликати швидку допомогу.

5.3. Повідомити адміністрацію і начальника відділу охорони праці про нещасний випадок.

Розробив

Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказом директора № _____

Від “ _____ ” _____ 2007г.

ІНСТРУКЦІЯ № _____

**З ОХОРОНИ ПРАЦІ
ПІД ЧАС ЕКСКУРСІЇ**

ОДЕСА - 2007

1. Загальні вимоги безпеки

- 1.1 Вибирають такий об'єкт для екскурсії на якому забезпечується повна безпека її проведення.
- 1.2 Керівник (учителі, вихователі) відповідають за дотримання правил техніки безпеки та охорону життя учнів.
- 1.3 Керівники екскурсії повинні вести постійний нагляд за учнями.
- 1.4 Забороняється проводити екскурсії на відкритих і закритих розподільних пристроях при настанні грози, під час дощу, туману і в темний час доби.

2. Вимоги безпеки перед початком проведення екскурсії

- 1.1. Перед кожною екскурсією учнів ознайомтеся із загальною характеристикою об'єкта екскурсії, її маршрутом і правилами безпеки, яких необхідно дотримуватися під час екскурсії.
- 1.2. Кількість учнів, які одночасно беруть участь в екскурсії, не повинно перевищувати 25 чоловік.
- 1.3. Вирушаючи на екскурсію з учнями, учитель (вихователь) повинен мати при собі дорожню аптечку допомоги.
- 1.4. Допущені до екскурсії учні повинні бути відповідно одягнені, не мати при собі предметів, що створюють небезпеку під час проведення екскурсії.
- 1.5. Перед проведенням екскурсії роблять перекличку учнів відмічаючи присутніх.

3. Вимоги безпеки під проведення екскурсії

- 1.6. Другу перекличку і відмітку присутніх учнів проводять після прибуття на місце екскурсії.
- 1.7. Якщо для доставки учнів на місце екскурсії використовується громадський транспорт, посадку здійснюють групами під керівництвом дорослих (вчителів, вихователів). При цьому у транспортні засоби спочатку входять учні, а потім особа яка ними керує. У такому ж саме порядку здійснюється висадка учнів із транспортного засобу. Можна доставляти учнів до місця екскурсії на спеціально відділених транспортних засобах. Для цього дозволяється використовувати автобуси і закриті вантажні машини.
- 1.8. Перевозити дітей на відкритих вантажних машинах забороняється.
- 1.9. Під час екскурсії забороняється розпалювати багаття, щоб уникнути пожежі та опіків учнів.
- 1.10. Забороняється під час екскурсії пити воду з відкритих водойм. Необхідно заздалегідь запропонувати взяти із собою (з дому) питну воду у

пляшці.

1.11 Під час екскурсії учням забороняється знімати взуття і ходити босоніж.

4. Вимоги після закінчення екскурсії

4.1 Після закінчення екскурсії, перед відправленням у зворотній шлях, учителі (вихователі) виводять усіх учнів з об'єкта екскурсії і перевіряють наявність їх за списком.

4.2 Після повернення з екскурсії ще раз перевіряють учнів за списком.

5. Вимоги безпеки після закінчення екскурсії

5.1 У випадку аварійної ситуації на місці екскурсії учителі (вихователі) виводять учнів у безпечне місце.

5.2 При нещасному випадку учнів виводять у безпечне місце, а потерпілому надають першу долі карську допомогу.

Розробив

Особа, відповідна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказом директора № _____

Від “ _____ ” _____ 2007г.

ІНСТРУКЦІЯ № _____

З ОХОРОНИ ПРАЦІ

З НАДАННЯ ПЕРШОЇ ДОЛІКАРСЬКОЇ ДОПОМОГИ

ОДЕСА - 2007

При нещасних випадках дуже важливо до приїзду лікаря своєчасно надати першу долі карську допомогу потерпілому. Контроль за організацією надання долікарської допомоги, наявністю та комплектністю аптечок, справністю пристосувань та засобів надання першої допомоги, а також навчання персоналу покладається на медичних працівників та адміністрацію навчального закладу. Схеми послідовності дій при наданні першої долікарської допомоги:

1. Вивести потерпілого з оточення, де стався випадок.
 2. Вибрати потерпілому найбільш зручне положення, що забезпечує спокій.
 3. Визначити вид травми (перелом, поранення, опік тощо).
 4. Визначити загальний стан потерпілого, встановити, чи не порушені функції життєво важливих органів.
 5. Розпочати проведення необхідних заходів:
 - зупинити кровотечу;
 - зафіксувати місце перелому;
 - вжити реанімаційних заходів (оживлення): штучне дихання, зовнішній масаж серця;
 - обробити ушкоджені частини тіла.
 6. Одночасно з наданням долі карської допомоги необхідно викликати швидку допомогу.
- 5 Повідомити адміністрацію навчального закладу про те, що трапилось. Важливо знати обставини, при яких сталася травма, умови, які спонукали до її виникнення, та час, годину і навіть хвилини, особливо, коли потерпілий втратив свідомість.

Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом

Головне при наданні першої допомоги - якнайшвидше звільнити потерпілого від дії струму.

Для звільнення потерпілого при поразенні електричним струмом необхідно:

- вимкнути рубильник або викрутити запобіжник;
- вимкнути струмоведучі, мережу живлення.
- сухою палкою відкинути від потерпілого провід, який знаходиться під напругою, відтягнути потерпілого від електричних проводів, від струмопроводних частин установки. При напрузі в установках до 1000 В можна взятися за сухий одяг потерпілого, не торкаючись відкритих частин тіла. Слід користуватися гумовими рукавичками або намотати на руку шарф, прогумований плащ і т.п. Рекомендується стати на ізолюваний предмет (на суху дошку, на згорток сухого спецодягу).

У випадку судорожного обхвату потерпілим електричного проводу, який знаходиться під напругою, розгорнути руки потерпілому, відриваючи його від проводу послідовним відгинанням окремих пальців. При цьому працівник, який надає допомогу, повинен бути у діелектричних рукавицях і знаходитися на ізолюючій від землі основі.

При напрузі в електричних установках понад 1000 В рятувальник повинен одягти діелектричні боти, рукавиці і діяти діелектричною штангою. Якщо потерпілий при свідомості, його кладуть у зручне положення, накривають теплим покривалом і залишають у стані спокою до прибуття лікаря.

Якщо після звільнення потерпілого від дії струму він не дихає, то потрібно негайно приступити до штучного дихання і непрямого (зовнішнього) масажу серця. Найбільш ефективним методом штучного дихання є “з рота в рот”, або “з рота в ніс”. Робиться це таким чином: стають з лівого боку від потерпілого, підкладають під його затылок ліву руку, а правою тиснуть на його лоб. Це забезпечить вільну прохідність гортані. Під лопатки потерпілому кладуть валик із скрученого одягу, а рот витирають від слизу. Зробивши 2-3 глибоких вдихи, особа яка надає допомогу, вдуває через марлю або хустку повітря із свого рота в рот або ніс потерпілого. При вдуванні повітря через рот особа, що надає допомогу, закриває пальцями ніс потерпілого, при вдуванні через ніс потерпілого; при вдуванні через ніс потерпілому закривають рот.

Після закінчення вдування повітря в рот чи ніс потерпілого звільняють, щоб дати можливість вільному видиху. Частота вдування повітря потерпілому повинна бути 12-13 разів за хвилину.

При відсутності дихання і пульсу йому потрібно разом зі штучним диханням робити масаж серця. Робиться це так: потерпілого кладуть на спину на підлогу, звільняючи грудну клітку від одягу, який стискає потерпілого. Особа, що надає допомогу, знаходиться з лівого боку від потерпілого, долонями двох рук натискає на нижню частину грудної клітки потерпілого з силою, щоб змістити її на 3-4 см. Після кожного натискування потрібно швидко збирати руки з грудної клітки, щоб дати можливість їй випростатись. У такий ситуації чергуються. Після 2-3 вдувань повітря роблять 4-6 натискань на грудну клітку. Для перевірки появи пульсу масаж припиняють на 2-3 секунди. Перші ознаки того, що потерпілий приходить до свідомості, - поява самостійного дихання, зменшення синюватості шкіри та поява пульсу.

Констатувати смерть має право лише лікар.

Надання першої допомоги при пораненні й кровотечі

Перша допомога при пораненні та кровотечі зводиться до обережного накладання на рану індивідуального пакета. При цьому мити її водою, змивати кров з рани забороняється.

Якщо індивідуального пакета немає, для перев'язування використовують чисту носову хустинку. У цьому випадку приготувану для перев'язування тканину настояною йоду так, щоб пляма йоду трохи перебільшувала розміри рани.

При кровотечі необхідно підняти поранену кінцівку, закрити рану перев'язувальним матеріалом і притиснути ділянку біля неї на 4-5 хв., не торкаючись рани пальцем. Після цього рану треба забинтувати. Якщо кровотеча

продовжується, треба вдатися до здавлювання кровоносних судин за допомогою згинання кінцівки у суглобах, притискування кровоносних судин пальцями, джгутом чи закруткою.

При накладанні джгута спочатку місце накладання обгортають м'яким матеріалом (тканиною, ватою тощо). Потім джгут спочатку розтягують і туго перетягують ним попередньо обгорнуть ділянку кінцівки доти, поки не припиниться кровотеча.

При відсутності гумової трубки кінцівки і використовують як закрутку. У вузол просувають важіль (паличку, металевий стержень), яким закручують закрутку до припинення кровотечі. Через 1 годину після накладання джгута попускають на 5-10 хв., щоб не виникла небезпека омертвіння знекровленої частини грудної клітки джгут не накладається. Кровотеча зупиняється при натисканні пальцем на поранену судину у самому місці поранення.

Перша допомога при переломах, вивихах, розтягу зв'язок суглобів, ударах

При переломах вивихах необхідно надати потерпілому зручне положення, яке виключає рухи пошкодженої частини тіла. Це досягається шляхом накладання шини, як при її відсутності можна використати палки, дошки фанери і т.д. Шина повинна бути накладена так, щоб були надійно іммобілізовані два сусідні з місцем ушкодження суглоби (вище і нижче), а якщо перелом плеча чи стегна, - то три суглоби. Накладають шину поверх одягу, або кладуть під що не-будь м'яке - вату, шарф, рушник. Шина повинна бути накладена так, щоб центр її знаходився на рівні перелому, а кінці накладалися на сусідні суглоби по обидва боки перелому. Фіксація відкритого перелому вимагає дотримання додаткових умов. З метою попередження забруднення рани, необхідно змастити поверхню шкіри навколо рани настойкою йоду, попередньо зупинити кровотечу, і накласти стерильну пов'язку.

Особливо небезпечні травми хребта. У таких випадках необхідно обережно, не піднімаючи потерпілого, підсунути під його спину дошку, щит, двері тощо.

При переломі ребер необхідно міцно забинтувати груди або стягнути їх рушником під час видиху. При ушкодженні тазу необхідно обережно стягнути його широким рушником, покласти на тверді носі, а під зігнути і розведені колінні суглоби підкласти валик.

При переломах і вивихах ключиці у підм'язову западину кладуть вату або інший матеріал, згинають руку в лікті під прямим кутом і прибинтовують її до тулуба.

При переломах і вивихах кисті та пальців рук роблять таким чином: кисть руки з вкладеним долоню жмутом вати, бинта (пальці зігнуті) прикладають до шини, яка повинна починатися біля середини передпліччя і закінчуватися біля кінців пальців, і перебинтовують.

При розтягу зв'язок суглобів - підняти хвору кінцівку догори, накласти холодний компрес та тісну пов'язку, створити спокій до прибуття лікаря.

При ударах - забезпечити потерпілому повний спокій, накласти на місце удару холодний компрес. При ударах із сінцями не слід класти примочки, місце удару змастити настойкою йоду і накласти пов'язку.

Перша допомога при опіках теплових ударах

При наданні першої допомоги при опіках, теплових ударах слід швидко припинити дію високої температури. Це має особливо велике значення при займанні одягу і при опіках рідиною через одяг. У першому випадку необхідно загасити полум'я, негайно накинути на людину, що горить, будь-яку цупку тканину, щільно притиснути її до тіла. Знімають тліючий одяг або обливають його водою.

При промоканні одягу гарячою водою, його також необхідно облити холодною водою або зірвати. Швидке занурення обпеченого лица у холодну воду зменшує біль і тяжкість опіку.

Місце опіків кислотами ретельно промивають струменем води протягом 10-15 хв. Обпечене місце промити 5%-ним розчином перманганату калію, або 10%-ним розчином питної соди (одна чайна ложка на склянку води). На місце опіку накладають бинт. Місце опіків їдкими лугами (каустичною содою, негашеним вапном) промивають проточною водою протягом 10-15 хв., потім слабким розчином оцтової кислоти. Місце опіку накривають марлею.

Опіки бувають трьох ступенів. При опіках першого ступеня з'являються почервоніння, припухлість шкіри. Уражені місця обробляють спиртом, прикладають примочки з розчину перманганату калію і забинтовують. При більш тяжких опіках (2 і 3 ступенів) обпечені місця спочатку звільняють від одягу, накривають стерильним матеріалом, зверху накладають шар вати і забинтовують. Після перев'язування потерпілого відправляють у лікувальний заклад. При опіках не слід розрізати пухирів, видаляти смолистих речовин, що прилипли до обпеченого місця, віддирати шматків одягу, які прилипли до рани. При опіках очей електричною дугою роблять холодні примочки з розчину борної кислоти, потім потерпілого направляють у медичний заклад.

При появі різних ознак теплового або сонячного удару потерпілого негайно виводять на свіже повітря або в тінь, потім його кладуть, розстібають одяг, що стискає, на голову і на серце кладуть холодні компреси, дають пити у великій кількості холодну воду, у тяжких випадках потерпілого обливають холодною водою.

При припиненні дихання або при його утрудненні до прибуття лікаря потерпілому роблять штучне дихання.

Перша допомога при обмороженні

Обмороження виникає при місцевій дії холоду на тіло. Холод, діючи на судини, спричиняє їх звуження, в наслідок цього відбувається недостатнє

кровопостачання певної ділянки тіла, що проявляється у зблідненні шкіри. Якщо вчасно не буде надано першу допомогу, то це може спричинити до відмирання тканини.

Розрізняють три ступені обмороження: 1 - побіління і втрата чутливості; 2 - почервоніння і поява “пухирів”; 3 - омертвіння тканини, які набувають бурочервоного кольору.

При обмороженні 1 ступеня слід розтерти обморожені місця тіла сухою теплою тканиною до почервоніння. При обмороженні 2 і 3 ступенів - накласти стерильні сухі пов'язки і забезпечити негайну доставку потерпілого у лікарню.

При легкому ступені переохолодження тіло розігрівають розтиранням, дають випити кілька склянок теплої рідини. При середньому тяжкому ступенях - тіло енергійно розтирають вовняною тканиною до почервоніння шкіри, дають багато пити.

Перша допомога при отруєнні

Причиною отруєння є проникнення в організм людини різних токсичних речовин. Захворювання починається через 2-3 години, інколи через 20-26 годин. Причиною отруєння оксидом вуглецю (2) є вдихання чадного газу, продуктів горіння, диму. Потерпілому необхідно забезпечити приплив свіжого повітря. Якщо є можливість, - дати подихати киснем. Звільнити його від одягу, який утруднює дихання необхідно робити штучне дихання.

При отруєнні кислотою, якщо немає симптомів, що свідчать про прорив стравоходу або шлунку, потерпілого слід напоїти розчином питної соди, водою. Про отруєння лугом потерпілого поють оцтовою водою, лимонним соком. При наявності підозри на прорив (нестерпний біль за грудною кліткою або в ділянці шлунка) потерпілому слід нічого давати пити, а негайно транспортувати у лікувальний заклад.

При харчовому отруєнні потерпілому кілька разів промивають шлунок (примушують випити 1,5-2 л води, потім викликають блювання подразненням кореня язика) до появи чистих промивних вод. Можна дати 8-10 таблеток активованого вугілля. Потім дають багато чаю, але не їжу. Якщо після отруєння пройшло 1-2 години, і отрута надходить вже із шлунку до кишечника, то викликати блювання даремно. У такому випадку треба дати потерпілому проносне (2 столові ложки солі на 1 склянку води). Для зменшення всмоктування отрути слизистою оболонкою шлунково - кишкового тракту потерпілому можна дати розведені крохмаль або молоко.

Щоб запобігти зупинці дихання і кровообігу, необхідне постійне спостереження за потерпілим.

Розробив

Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора № _____
від “ _____ ” _____ 2007р.

ІНСТРУКЦІЯ № _____

**З ОХОРОНИ ПРАЦІ
ПРИ РОБОТІ НА ПЕРСОНАЛЬНИХ
ЕЛЕКТРОННО–ОБЧИСЛЮВАЛЬНИХ МАШИНАХ**

ОДЕСА - 2007 р.

1. Загальні положення

1.1. Дія інструкції поширюється на всі підрозділи підприємства.

1.2. Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-8.03-93 "Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві", ДНАОП 0.00-4.15-98 "Положення про розробку інструкцій з охорони праці", ДНАОП 0.00-4.12-99 "Типове положення про навчання з питань охорони праці", ДНАОП 0.00-1.31-99 "Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальної техніки".

1.3. За даною інструкцією оператор (користувач) персонального комп'ютеру (відеодисплейного терміналу) інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж).

Результати інструктажу заносяться в «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці», в журналі після проходження інструктажу повинен бути підпис особи, яка інструктує, та оператора (користувача).

1.4. Власник повинен застрахувати оператора від нещасних випадків та професійних захворювань.

В разі пошкодження здоров'я оператора (користувача) з вини власника, він (оператор) має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.

1.5. За невиконання даної інструкції оператор несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.6. До роботи на персональній електронно-обчислювальній машині (ПЕОМ) або відеодисплейному терміналі (ВДТ) допускаються особи, які пройшли спеціальне навчання, медичний огляд, вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж з питань пожежної безпеки.

1.7. Оператор (користувач) повинен:

1.7.1. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку.

1.7.2. Не допускати в робочу зону сторонніх осіб.

1.7.3. Не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці.

1.7.4. Пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та безпеку товаришів по роботі.

1.7.5. Вміти надавати першу медичну допомогу потерпілим від нещасних випадків.

1.7.6. Вміти користуватись первинними засобами пожежегасіння.

1.7.7. Виконувати правила особистої гігієни.

1.8. Основні небезпечні і шкідливі виробничі фактори, що можуть впливати на оператора (користувача):

а) фізичні:

- підвищений рівень електромагнітного випромінювання;

- підвищений рівень рентгенівського випромінювання;

- підвищений рівень ультрафіолетового випромінювання;
- підвищений рівень інфрачервоного випромінювання;
- підвищений рівень статичної електрики;
- підвищений рівень запиленість повітря робочої зони;
- підвищений зміст позитивних аероіонів у повітрі робочої зони;
- знижений вміст негативних аероіонів у повітрі робочої зони;
- знижена чи підвищена вологість повітря робочої зони;
- знижена чи підвищена рухомість повітря робочої зони;
- підвищений рівень шуму на робочому місці (від вентиляторів, процесорів, аудіоплат, принтерів);
- підвищений чи знижений рівень освітленості;
- підвищений рівень прямої і відбитої блискісті;
- підвищений рівень засліпленості;
- нерівномірність розподілу яскравості в поле зору;
- підвищена яскравість світлового зображення;
- підвищений рівень пульсації світлового потоку;
- ураження електричним струмом;
- б) хімічні:
 - підвищений зміст у повітрі робочої зони двоокису вуглецю, озону, аміаку, фенолу, формальдегіду;
- в) психофізіологічні:
 - напруга зору;
 - напруга уваги;
 - інтелектуальні навантаження;
 - емоційні навантаження;
 - тривалі статичні навантаження;
 - монотонність праці;
 - великий обсяг інформації, оброблюваної в одиницю часу;
 - нераціональна організація робочого місця;
- г) біологічні:
 - підвищений вміст у повітрі робочої зони мікроорганізмів.

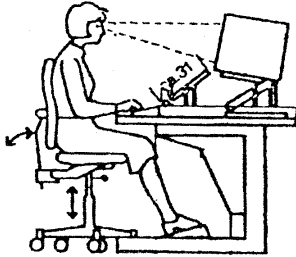
1.9. Під час вибору приміщення для розміщення робочих місць ПЕОМ або ВДТ необхідно враховувати, що вікна можуть давати блискість на екранах дисплеїв і викликати значне осліплення в тих, хто сидить перед ними, особливо влітку та в сонячні дні.

1.10. Приміщення з ПЕОМ та ВДТ повинні мати природне і штучне освітлення. При незадовільному освітленні знижується продуктивність праці оператора ПЕОМ (ВДТ), можливі короткозорість, швидка втомленість.

1.11. Організація робочого місця користувача ПЕОМ та ВДТ повинна забезпечувати відповідність усіх елементів робочого місця та їх розташування ергономічним вимогам ГОСТ 12.2.032 “ССБТ. Робоче місце при виконанні роботи сидячи.

Загальні ергономічні вимоги

1.12. Не допускається розташування робочих місць ПЕОМ в підвальних приміщеннях і цокольних поверхах.

1.13. Робочі місця з ВДТ і ПЕОМ під час виконання творчої роботи, яка потребує значної розумової напруги чи великої концентрації уваги, слід ізолювати одне від одного перегородкою висотою 1,5-2,0 м.

1.14. Неприпустимим є розташування приміщень категорій А і Б (ОНТП 24-86), а також виробництв з мокрими технологічними процесами поряд з приміщеннями, де розташовуються ЕОМ, виконується їх обслуговування, налагодження і ремонт, а також над такими приміщеннями або під ними. Виробничі приміщення, в яких розташовані ЕОМ, не повинні межувати з приміщеннями, де рівні шуму та вібрації перевищують норму (механічні цехи, майстерні тощо).

1.15. Робочі місця з ВДТ рекомендується розміщувати в окремих приміщеннях. В разі розміщення робочих місць з ВДТ в залах або приміщеннях з джерелами небезпечних і шкідливих факторів вони повинні розташовуватись у повністю ізольованих кабінетах з природним освітленням та організованим повітрообміном.

1.16. Площа, на якій розташовується одне робоче місце з ПЕОМ або ВДТ, повинна становити не менше як $6,0 \text{ м}^2$, об'єм приміщення - не менше як 20 м^3 .

1.17. Поверхня підлоги має бути рівною, без вибоїн, неслизькою, зручною для очищення та вологого прибирання, мати антистатичні властивості.

1.18. При розміщенні робочих місць необхідно виключити можливість прямого засвічування екрана джерелом природного освітлення.

1.19. Вимоги до освітлення для візуального сприймання операторами інформації з двох різних носіїв (з екрана ВДТ та паперового носія) різні.

Надто низький рівень освітленості погіршує сприймання інформації при читанні документів, а надто високий призводить до зменшення контрасту зображення знаків на екрані.

Тому відношення яскравості екрана ВДТ до яскравості оточуючих його робочих поверхонь не повинно перевищувати у робочій зоні 3:1, а робочих поверхонь і навколишніх предметів (стіни, обладнання) – 5:1.

1.20. Штучне освітлення у приміщеннях з ВДТ треба здійснювати у вигляді комбінованої системи освітлення з використанням люмінесцентних джерел

світла у світильниках загального освітлення, які слід розташовувати над робочими поверхнями у рівномірно-прямокутному порядку.

1.21. Для запобігання «засвітлювання» екранів ВДТ прямими світловими потоками, лінії світильників повинні бути розташовані з достатнім бічним зміщенням відносно рядів робочих місць або зон, а також паралельно до світлових отворів. Бажане розміщення вікон з одного боку робочих приміщень.

При цьому кожне вікно повинно мати світлорозсіювачі штори з коефіцієнтом відбивання 0,5-0,7.

1.22. Штучне освітлення повинно забезпечити на робочих місцях ПЕОМ освітленість 300-500 лк. У разі неможливості забезпечити даний рівень освітленості системою загального освітлення допускається застосування світильників місцевого освітлення, але при цьому не повинно бути відблисків на поверхні екрану та збільшення освітленості екрану більше ніж 300 лк.

1.23. У разі природного освітлення слід передбачити наявність сонцезахисних засобів, з цією метою можна використовувати плівки з металізованим покриттям або жалюзі з вертикальними ламелями, що регулюються.

1.24. Розташовувати робоче місце обладнане ВДТ, необхідно таким чином, щоб в поле зору оператора не потрапляли вікна або освітлювальні прилади; вони не повинні знаходитися й безпосередньо за його спиною.

1.25. На робочому місці має бути забезпечена рівномірна освітленість за допомогою переважно відбитого або розсіяного розподілу світла.

1.26. Світлових відблисків з клавіатури, екрана та від інших частин ВДТ у напрямку очей оператора не повинно бути.

Для їх виключення необхідно застосовувати спеціальні екранні фільтри, захисні козирки або розташовувати джерела світла паралельно напрямку погляду на екран ВДТ з обох сторін.

1.27. Для запобігання засліплення, світильники місцевого освітлення повинні мати відбивачі з непрозорого матеріалу чи скло молочного кольору. Захисний кут відбивача повинен бути не менше 40 °.

1.28. Не бажано, щоб одяг оператора був світлим і особливо блискучим.

1.29. Для оздоблення приміщень з ВДТ повинні використовуватися дифузно-відбиваючі матеріали з коефіцієнтами відбиття: стелі - 0,7-0,8; стін - 0,4-0,5; підлоги - 0,2-0,3.

1.30. Забороняється застосовувати для оздоблення інтер'єру полімерні матеріали, що виділяють у повітря шкідливі хімічні речовини.

Вміст шкідливих хімічних речовин у приміщеннях з ВДТ не повинен перевищувати концентрацій вказаних у ГОСТ 12.1.005-88 «Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны».

1.31. Робочі місця з ВДТ повинні розташовуватись на відстані не менше як 1,5 м від стіни з віконними прорізами, від інших стін - на відстані 1 м; між собою на відстані не менше як 1,5 м.

1.32. Основним обладнанням робочого місця оператора ВДТ є монітор, клавіатура, робочий стіл, стілець (крісло); допоміжним - пюпітр, підставка для ніг, шафи, полиці та інше.

1.33. При розташуванні елементів робочого місця слід враховувати:

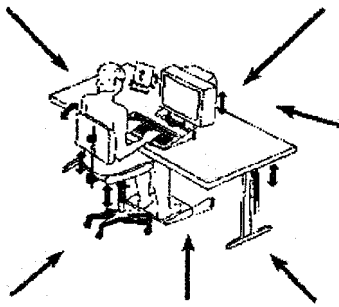
1.33.1. Робочу позу оператора.

1.33.2. Простір для розміщення оператора.

1.33.3. Можливість огляду елементів робочого місця.

1.33.4. Можливість огляду простору за межами робочого місця.

1.33.5. Можливість робити записи, розміщення документації і матеріалів, які використовує оператор (користувач).

1.34. Взаємне розташування елементів робочого місця не повинно заважати виконанню всіх необхідних рухів та переміщень для експлуатації ПЕОМ; сприяти оптимальному режиму праці і відпочинку, зниженню втоми оператора (користувача).

1.35. При використанні допоміжних пристосувань під ВДТ, повинна бути передбачена можливість переміщення останнього відносно вертикальної осі в межах $\pm 30^\circ$ (вправо-вліво).

Для забезпечення точного і швидкого зчитування інформації поверхню екрана ВДТ слід розташовувати в оптимальній зоні інформаційного поля в площині, перпендикулярній нормальній лінії погляду оператора (користувача), який знаходиться в робочій позі. Допускається відхилення від цієї площини - не більше 45° ; допускається кут відхилення лінії погляду від нормального - не більше 30° .

1.36. Розташовувати ВДТ на робочому місці необхідно так, щоб поверхня екрана знаходилась на відстані 500-600 мм від очей оператора (користувача), в залежності від розміру екрана.

1.37. Необхідно розташовувати клавіатуру на робочому столі, не допускаючи її хитання, або на окремому столі на відстані 100-300 мм від краю ближче до працюючого.

Положення клавіатури та кут її нахилу повинен відповідати побажанням оператора (користувача) - кут нахилу в межах 5° - 15° .

1.38. Принтер треба розташовувати так, щоб доступ до нього оператора (користувача) та його колег був зручним; щоб максимальна відстань до клавіш управління принтером не перевищувало довжину витягнутої руки (по висоті 900-1300 мм, по глибині 400-500 мм).

1.39. Конструкція робочого столу повинна забезпечувати можливість оптимального розміщення на робочій поверхні обладнання, що використовується, з урахуванням його кількості, розмірів, конструктивних особливостей (розмір ВДТ, клавіатури, принтера, ПЕОМ та інше) та характеру його роботи.

1.40. Висота робочої поверхні столу повинна регулюватися у межах 680-800 мм; у середньому вона повинна становити 725 мм.

1.41. Ширина і глибина робочої поверхні повинні забезпечувати можливість виконання трудових операцій в межах моторного поля, межа якого визначається зоною в межах видимості приладів і досяжності органів керування.

Перевагу слід віддавати модульним розмірам столу, на основі яких розраховуються конструктивні розміри; ширину слід вважати: 600, 800, 1000, 1200, 1400; глибину - 800, 1000 мм, при нерегульованій його висоті - 725 мм.

1.42. Поверхня столу має бути матовою з малим відбиттям та теплоізолюючою.

1.43. Робочий стіл повинен мати простір для ніг висотою не менше як 600 мм, шириною не менше як 500 мм, глибиною на рівні колін не менше, як 450 мм та на рівні витягнутої ноги - не менше як 650 мм.

1.44. Крісло повинно забезпечувати підтримування раціональної робочої пози під час виконання основних виробничих операцій, створювати умови для зміни пози.

З метою попередження втоми крісло повинно забезпечувати зниження статичного напруження м'язів шийно-плечової ділянки та спини.

1.45. Тип робочого крісла повинен обиратися залежно від характеру та тривалості роботи.

Воно має бути підйомно-поворотним і регулюватися по висоті та кутах нахилу сидіння і спинки, а також відстані спинки від переднього краю сидіння.

Регулювання кожного параметра має бути незалежним і мати надійну фіксацію.

Всі важелі та ручки пристосування (для регулювання) мають бути зручними в управлінні.

1.46. Висота поверхні сидіння повинна регулюватись у межах 400-550 мм.

Ширина та глибина його поверхні має бути не менше як 400 мм.

Поверхня сидіння має бути плоскою, передні краї - закругленими.

1.47. Сидіння та спинка крісла мають бути напівм'яким, такими, що не електризуються та з повітронепроникним покриттям, матеріал якого забезпечує можливість легкого очищення від забруднення.

1.48. Зміна кута нахилу поверхні сидіння повинна бути в межах від 15° уперед та 5° назад.

1.49. Опорна поверхня спинки крісла повинна мати висоту 280-300 мм, ширину - не менше як 380 мм та радіус кривизни горизонтальної площини - 400 мм.

Кут нахилу спинки у вертикальній площині повинен регулюватися у межах (-30°) - $(+30^{\circ})$ від вертикального положення.

Відстань спинки від переднього краю сидіння повинна регулюватися у межах 260 – 400 мм.

1.50. Крісла повинні мати стаціонарні або знімні підлокітники довжиною не менше як 250 мм, шириною у межах 50-70 мм, що можуть регулюватися по висоті над сидінням у межах 200-260 мм та регулюватися по параметру внутрішньої відстані між підлокітниками у межах 350-500 мм.

1.51. Робоче місце має бути обладнане стійкою підставкою для ніг, параметри якої просто регулюються.

1.52. Підставка повинна мати ширину не менше як 300 мм, глибину не менше як 400 мм, з регулюванням, по висоті до 150 мм та по куту нахилу опорної поверхні підставки до 20° .

Поверхня підставки має бути рифленою, а по передньому краю мати бортик висотою 10 мм.

1.53. Робоче місце оператора (користувача) має бути обладнане легко переміщуваним пюпітром для розташування на ньому документів, розміщеним на одному рівні з екраном та віддалений від очей оператора (користувача) приблизно на таку ж відстань (припустима розбіжність цих відстаней не більше як 100 мм).

1.54. Пюпітр не повинен вібрувати, бути стійким.

1.55. Значення площини пюпітра має бути не меншою за розміри найбільшою з джерел інформації, що застосовується оператором (користувачем).

При необхідності перегортання оригіналу обидві його сторони повинні розташовуватися на підставці.

Рукопис повинен слабо прилипати до підставки або кріпитися за допомогою спеціальних затискачів. Поверхня пюпітра має бути матовою.

Пюпітр повинен мати лінійку, що легко пересувається по рядках, прозору та зручну для використання.

1.56. Рациональна поза оператора (користувача): розташування тіла при якому ступні працівника розташовані на площині підлоги або на підставці для ніг, стегна зорієнтовані у горизонтальній площині, верхні частини рук - вертикальні, кут ліктьового суглоба коливається у межах $70-90^{\circ}$, зап'ястя зігнуті

під кутом не більше ніж 20° , нахил голови - у межах $15-20^\circ$, а також виключені часті її повороти.

1.57. Для забезпечення оптимальної робочої пози оператора (користувача) необхідно:

1.57.1. Засоби праці, з якими оператор (користувач) має тривалий або найбільш частий зоровий контакт, повинні розташовуватися у центрі зони зорового спостереження та моторного поля.

1.57.2. Забезпечити відстань між найважливішими засобами праці, з якими оператор (користувач) працює найбільш часто близько до 500 мм.

1.57.3. Виробничі завдання операторів (користувачів) розробляти з урахуванням мінімізації перепадів яскравості між найбільш важливими об'єктами зорового спостереження.

1.58. Під час розташування екрана ВДТ на технологічному обладнанні, необхідно передбачити зручність зорового нагляду в вертикальній площині під кутом $\pm 30^\circ$ від нормальної лінії погляду оператора (користувача) ПЕОМ, відстань від екрана до ока працівника повинна складати 500-900 мм в залежності від розміру екрана.

1.59. Для нейтралізації зарядів статичної електрики в приміщенні, де виконуються роботи на ПЕОМ, рекомендується збільшувати вологість повітря за допомогою кімнатних зволожувачів.

1.60. Крім даної інструкції оператор (користувач) повинен виконувати інструкцію з безпечної експлуатації ПЕОМ заводу-виробника.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Увімкнути систему кондиціонування повітря в приміщенні.

2.2. Оглянути робоче місце і привести його в порядок; впевнитись, що на ньому відсутні сторонні предмети; все обладнання і блоки ПЕОМ з'єднані з системним блоком за допомогою з'єднувальних шнурів.

2.3. Перевірити надійність встановлення апаратури на робочому столі. ВДТ має стояти не на краю стола. Повернути ВДТ так, щоб було зручно дивитися на екран - під прямим кутом (а не збоку) і трохи зверху вниз; при цьому екран має бути трохи нахиленим - нижній його край ближче до оператора (користувача).

2.4. Перевірити загальний стан апаратури, перевірити справність електропроводки, з'єднувальних шнурів, штепсельних вилок, розеток, заземлення захисного екрана.

2.5. Забороняється:

- експлуатація кабелів та проводів з пошкодженою або такою, що втратила захисні властивості за час експлуатації, ізоляцією; залишення під напругою кабелів та проводів з неізольованими провідниками;

- застосування саморобних подовжувачів, які не відповідають вимогам Правил будови електроустановок до переносних електропроводок;

- застосування для опалення приміщення нестандартного (саморобного) електронагрівального обладнання або ламп розжарювання;
- користування пошкодженими розетками, з'єднувальними коробками, вимикачами, а також лампами, скло яких має сліди затемнення або випинання;
- підвішування світильників безпосередньо на струмопровідних проводах, обгортання електроламп і світильників папером, тканиною та іншими горючими матеріалами, експлуатація їх зі знятими ковпаками (розсіювачами);
- використання електроапаратури та приладів в умовах, що не відповідають вказівкам (рекомендаціям) підприємств-виготовлювачів.

2.6. Відрегулювати освітленість робочого місця.

2.7. Відрегулювати та зафіксувати висоту крісла, зручний для оператора (користувача) нахил його спинки.

2.8. У разі необхідності приєднати до процесора необхідну апаратуру (принтер, сканер тощо).

Усі кабелі, що з'єднують системний блок (процесор) з іншими пристроями, слід вмикати та вимикати тільки при вимкненому комп'ютері.

2.9. Ввімкнути апаратуру комп'ютера вимикачами на корпусах в послідовності: стабілізатор напруги, ВДТ, процесор, принтер (якщо передбачається друкування).

2.10. Відрегулювати яскравість свічення екрана ВДТ, мінімальний розмір світної точки, фокусування, контрастність.

Не слід робити зображення занадто яскравим, щоб не втомлювати очей.

Рекомендується:

- яскравість свічення екрана - не менше 100 кд/м;
- відношення яскравості екрана ВДТ до яскравості оточуючих його поверхонь в робочій зоні - не більше 3:1;
- мінімальний розмір точки свічення - не менше 0,4 мм для монохромного ВДТ і не менше 0,6 мм для кольорового;
- контрастність зображення знаку - не менше 0,8.

2.11. У разі виявлення будь-яких несправностей роботу не розпочинати, повідомити про це керівника робіт.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. З відеодисплейним терміналом.

3.1.1. Необхідно стійко розташувати клавіатуру на робочому столі, не допускаючи її хитання.

Разом з тим має бути передбачена можливість її поворотів та переміщень.

Положення клавіатури та кут її нахилу мають відповідати побажанням оператора (користувача).

Якщо в конструкції клавіатури не передбачено простору для опори долонь, то їх слід розташовувати на відстані не менше 100 мм від краю столу в оптимальній зоні моторного поля.

Під час роботи на клавіатурі сидіти прямо, не напружуватися.

3.1.2. Для зменшення несприятливого впливу на оператора (користувача) пристроїв типу «миша» (вимушена поза, необхідність постійного контролю за якістю дій) належить забезпечити вільну велику поверхню столу для переміщення «миші» і зручного упору ліктьового суглоба.

3.1.3. Не дозволяються сторонні розмови, подразнюючі шуми.

3.1.4. Періодично при вимкненому комп'ютері прибирати ледь змоченою мильним розчином бавовняною ганчіркою пил з поверхонь апаратури.

Екран ВДТ та захисний екран протирають ватою, змоченою у спирті.

Не дозволяється використовувати рідину або аерозольні засоби для чищення поверхонь комп'ютера.

3.1.5. Забороняється:

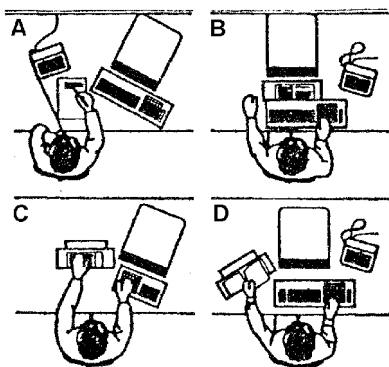
3.1.5.1. Самостійно ремонтувати апаратуру, тим більше ВДТ, в якому кінескоп знаходиться під високою напругою (близько 25 кВ); ремонт апаратури виконують тільки спеціалісти з технічного обслуговування комп'ютерів, вони ж раз на півроку повинні відкривати процесор і вилучати пиłosосом пил і бруд, що там накопились.

3.1.5.2. Класти будь-які предмети на апаратуру комп'ютера, напої на клавіатуру або поруч з нею - це може вивести їх з ладу.

3.1.6. Для зняття статичної електрики рекомендується час від часу, доторкатися до металевих поверхонь (батарея центрального опалення тощо).

3.1.7. Для зниження напруженості праці на ПЕОМ необхідно рівномірно розподіляти і чергувати характер робіт відповідно до їх складності.

З метою зменшення негативного впливу монотонії доцільно застосувати чергування операцій введення тексту та числових даних (зміна змісту робіт), чергування редагування текстів та введення даних (зміна змісту та темпу роботи) і т. ін.

3.1.8. Для зменшення негативного впливу на здоров'я працівників виробничих факторів необхідно, застосовувати регламентовані перерви. Тривалість регламентованих перерв наведена у таблиці, де прийняті такі позначення:

група А - читання інформації з попереднім запитом (діалоговий режим роботи);

група Б - введення інформації;

група В - творча робота у режимі діалогу ПЕОМ (налагодження програм, переклад та редагування текстів та інше).

Таблиця

Час регламентованих перерв операторів (користувачів)
ВДТ залежно від категорії та групи робіт

Категорія робіт	Група роботи			
	А кількість знаків	Б кількість знаків	В год.	Час перерви при 8- годинній зміні, хв.
I	20000	15000	2	20
II	21000-40000	16000-30000	2,1-4	40
III	понад 40000	понад 30000	понад 4	60

3.1.9. Навантаження за робочу зміну будь-якої тривалості має не перевищувати для групи робіт А - 60000 знаків, для групи робіт Б - 45000 знаків, для групи робіт В - 6 годин.

3.1.10. Тривалість безперервної роботи за ВДТ без регламентованої перерви має не перевищувати 2 години.

3.1.11. Тривалість обідньої перерви визначається чинним законодавством про працю та правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства.

3.1.12. При 8-годинній робочій зміні регламентовані перерви доцільно встановити:

3.1.12.1. Для I категорії робіт за ВДТ - через 2 години від початку зміни та через 2 години після обідньої перерви (кожна тривалістю 10 хв.).

3.1.12.2. Для II категорії через 2 години від початку зміни (тривалістю 15 хв.), через 1,5 та 2,5 години після обідньої перерви (тривалістю 15 та 10 хв. відповідно або тривалістю 5-10 хв. через кожен годину роботи, залежно від характеру технологічного процесу).

3.1.12.3. Для III категорії робіт - через 2 години від початку зміни, через 1,5 та 2,5 години після обідньої перерви (тривалістю 20 хв. кожна або тривалістю 5-15 хв. через кожную годину роботи, залежно від характеру технологічного процесу).

3.1.13. Під час роботи за ВДТ у нічну зміну, незалежно від групи та категорії робіт, тривалість регламентованих перерв збільшується на 60 хв.

3.1.14. Під час регламентованих перерв з метою зниження нервово-емоційного напруження та втоми зорового аналізатора, що розвиваються у операторів (користувачів), усунення негативного впливу гіподинамії та гіпокінезії, запобігання розвитку позотонічної втоми рекомендується виконувати комплекс вправ виробничої гімнастики, а також в спеціально обладнаних приміщеннях проводити сеанси психофізіологічного розвантаження.

3.1.15. У випадку виникнення у працюючих за ВДТ зорового дискомфорту та інших несприятливих суб'єктивних відчуттів, що настають, незважаючи на дотримання санітарно-гігієнічних і ергономічних вимог, режимів праці та відпочинку, слід застосовувати індивідуальний підхід у обмеженні часу робіт за ВДТ та корекцію тривалості перерв для відпочинку або проводити заміну іншими видами робіт (не пов'язаних з використанням ВДТ).

3.2. На лазерних принтерах.

3.2.1. Розташувати принтер необхідно поруч з процесором таким чином, щоб з'єднувальний шнур не був натягнутий. Забороняється ставити принтер на процесор.

3.2.2. Перед тим, як програмувати роботу принтера, переконатися, що він знаходиться в режимі зв'язку з комп'ютером.

3.2.3. Для досягнення найбільш чистих, з високою роздільною здатністю зображень і щоб не зіпсувати апарат, має використовуватися папір, вказаний в інструкції до принтера (звичайно вагою 60-135 г/м типу Canon, HP або Xerox 4024).

Зрізи паперу мають бути зроблені гострим лезом без задирок - це зменшить імовірність зминання паперу.

3.2.4. Забороняється використовувати папір:

- надрукований з однієї сторони;
- вага якого виходить за межі рекомендованої;
- занадто гладкий і блискучий, а також високотекстурований;
- ламінований;
- рваний, зморщений або папір з нерегулярними отворами від діркопробивача чи степлера.
- перфорований на декілька частин або цигарковий (основа копіювального паперу);

- фірмові бланки, заголовок яких надрукований не термостійкими фарбами, що мають витримувати 200°C протягом 0,1 с; ці фарби можуть перейти на термозакріплюючий валик і стати причиною дефектів друку.

3.2.5. Під час змінання паперу відкрити кришку і обережно витягнути лоток з папером.

Необхідно бути уважним, щоб не обпектися під час витягування аркуша з термозакріплюючого пристрою.

3.2.6. Дотримуватися правил зберігання картриджа згідно з інструкцією фірми-виготовлювача (подалі від прямих сонячних променів, при температурі 0-35°C тощо).

3.2.7. Забороняється:

3.2.7.1. Зберігати картридж без упаковки.

3.2.7.2. Ставити картридж на торці, тобто вертикально.

3.2.7.3. Перевертати картридж етикеткою донизу.

3.2.7.4. Відкривати кришку валика і доторкатися до нього.

3.2.7.5. Самому заповнювати використаний картридж.

3.2.8. При погіршенні якості друку (сліди тонера на папері) почистити принтер зсередини від видимих слідів тонера. Перед чищенням принтер треба вимкнути.

3.2.9. Необхідно бути уважним, щоб не порвати тонкий дріт, що охороняє нитку розжарення коронатора. Коронатор належить чистити з усіх боків за допомогою спеціальної щітки до повного видалення слідів тонера. Якщо щітки не передбачено, можна скористатися бавовняним тампоном, змоченим ізопропиловим спиртом або водою. Слідкувати, щоб рідина з тампона не капала і не потрапляла на ролики або інші пластмасові деталі.

3.2.10. Сріблястий валик і направляючу паперопровідної системи чистити тільки серветкою, зволоженою водою. У такий спосіб чистять і замок папероподавального лотка.

3.2.11. Дотримуватися обережності під час чищення термозакріплюючої системи, тому, що вона нагрівається до 200°C.

3.2.12. Необхідно бути уважним, щоб тонер не потрапив на одяг - він може залишити плями.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Закінчити та записати у пам'ять комп'ютера файл, що знаходиться в роботі. Вийти з програмної оболонки і повернутися в середовище MS DOS.

4.2. Вимкнути принтер, інші периферійні пристрої, вимкнути ВДТ і процесор. Вимкнути стабілізатор, якщо комп'ютер підключений до мережі через нього. Штепсельні вилки витягнути з розеток. Накрити клавіатуру кришкою для запобігання попаданню в неї пилу.

4.3. Прибрати робоче місце. Оригінали та інші документи покласти в ящик стола.

4.4. Ретельно вимити руки теплою водою з милом.

4.5. Вимкнути кондиціонер, освітлення і загальне електроживлення підрозділу.

4.6. Рекомендується в спеціально обладнаному приміщенні провести сеанс психофізіологічного розвантаження і зняття втоми з виконанням спеціальних вправ аутотренінгу.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Аварійна ситуація чи нещасний випадок можуть статися в разі: ураження електричним струмом, загорання апаратури тощо.

5.2. У разі раптового припинення подавання електроенергії вимкнути комп'ютер в такій послідовності: периферійні пристрої, ВДТ, процесор, стабілізатор напруги, витягнути штепсельні вилки з розеток.

5.3. При виявленні ознак горіння (дим, запах гару), вимкнути апаратуру, знайти джерело займання і вжити заходів щодо його ліквідації, повідомити керівника робіт, не допускати в небезпечну зону сторонніх осіб.

5.4. Якщо є потерпілі, надавати їм першу медичну допомогу, при необхідності, викликати швидку медичну допомогу.

Розробив

Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора № _____
від “ _____ ” _____ 2007р.

ІНСТРУКЦІЯ № _____
З ОХОРОНИ ПРАЦІ І ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ШКОЛИ

ОДЕСА-2007р.

1. Загальні вимоги

1.1. До роботи допускаються особи, які мають достатню кваліфікацію для виконання своїх функціональних обов'язків, пройшли інструктажі: вступний, первинний на робочому місці і з пожежної безпеки.

1.2. Працівники повинні:

- суворо дотримуватися правил цієї інструкції і внутрішнього розпорядку праці, дисципліни праці.;
- робоче місце утримувати у чистоті й порядку;
- суворо дотримуватися вимог технологічних інструкцій з експлуатації обладнання, приладів та інструментів;
- при необхідності використовувати засоби індивідуального захисту;
- при травмуванні використовувати медичні аптечки;
- паління і розлиття спиртних напоїв на робочому місці забороняється.

1.3. Усі приміщення повинні бути укомплектовані засобами пожежегасіння. У приміщеннях, де є електричне обладнання повинен бути вуглекислий вогнегасник.

У приміщеннях для зберігання матеріальних коштовностей використовують лугові вогнегасники.

1.4. Кожний працівник

повинен уміти подати першу медичну допомогу потерпілому від нещасного випадку на робочому місці.

1.5. Якщо працівник після проходження під підпис у журналі інструктажу з охорони праці і пожежної безпеки порушує вимоги, вказані у інструкціях, адміністрація закладу має право вживати адміністративні, дисциплінарні міри діяння.

2. Загальні вимоги безпеки перед початком робіт

2.1. Перевірити:

- справність обладнання, інструменту, приладів;
- наявність і справність достатнього освітлення, вентиляції, захисних огорожень небезпечних ділянок, обладнання тощо;
- перевірити справність рубильників, розеток, штепсельних з'єднань тощо.

3. Загальні вимоги безпеки під час праці

3.1. Працівники повинні виконувати тільки ті функції, які вказані у їх посадових інструкціях.

3.2. Під час праці в кабінетах:

- присутність сторонніх осіб на робочих місцях;
- пересування меблів та обладнання під час навчально - виховного процесу;

- захищати приміщення прикметами (обладнанням, яке не використовується, макулатурою, господарчими предметами);

3.3. Загальні вимоги з електробезпеки для не електротехнічного персоналу.

3.3.1. Усі електричні прилади і пристосування (ізоляція, електропровід, штепсельні з'єднання, вимикачі тощо) повинні бути справними і використовуватися за призначенням і згідно з правилами експлуатації.

3.3.2. Електропроводи, які прокладені від дрібного електрообладнання до місця включення їх у мережу, не повинні підлягати механічним пошкодженням, укладатися по полу у зоні досягнення їх ногами, а також по струмопроводжущим та пальним поверхням.

3.3.3. Улаштування та експлуатація тимчасових електромереж у приміщеннях закладу забороняється.

3.3.4. Використовувати електроприлади побутового типу (чайник, кип'ятильник, електрообігрівач тощо) можна тільки з дозволу адміністрації, при цьому частини, які нагріваються, повинні на поверхні, із негорючого матеріалу.

3.3.5. Установлюючи апарати (штепсельні з'єднання, вимикачі тощо) установлюються на пальних поверхнях тільки з підкладкою під них негорючого матеріалу, виступаючого за габарити апарату не менш ніж на 0,01 м.

3.3.6. Забороняється:

- експлуатація кабелів і проводів із пошкодженою та утраченою у процесі експлуатації захисні властивості ізоляцією,
- використовувати нестандартні подовжувачі чи лампи накаливання;
- підвішувати світильники безпосередньо на струмоведучі проводи;
- завертати електролампи і світильники папером, тканиною та іншими пальними матеріалами, експлуатація їх із знятими ковпаками (розсіювачами).
- використовувати електрообладнання в умовах, не відповідних указівкам підприємства - виробника;
- залишати без нагляду електрообладнання;
- використовувати вимикачі, штепсельні з'єднання, струмоведучі проводи для підвішування одягу та інших предметів, заклеювати ділянки електропроводки папером чи пальними матеріалами;
- використовувати побутові електроприлади без негорючих підставок і без дозволу на їх експлуатацію адміністрації;
- переносити електроприлади, які знаходяться під напругою.

3.3.7. При виявленні несправності у електромережах і електрообладнанні, які можуть викликати іскріння, коротке замикання, зверх допущеного нагрівання пальної ізоляції кабелю і проводів, то необхідно негайно припинити їх експлуатацію та повідомити керівництво.

3.3.8. Самостійний ремонт електромереж, електроапаратів, електрообладнання забороняється

4. Вимоги безпеки по закінченню праці

- 4.1. Прибрати робоче місце.
- 4.2. Працююче електрообладнання і освітлення вимкнути із електромережі.
- 4.3. Про усі порушення та пошкодження під час праці повідомити керівництво.

5. Вимоги безпеки в аварійної ситуації

- 5.1. При виникненні аварійної ситуації необхідно зупинити роботу, прийняти міри по попередженню травматизму та евакуації людей з небезпечної зони.
- 5.2. Негайно повідомити керівника про випадок.
- 5.3. При попаданні людини під дію електроструму необхідно негайно зупинити подачу електроструму до кімнати (відключити автомат на розподільному електрощитку чи рубильник).
- 5.4. Потерпілому подати долікарську медичну допомогу і викликати швидку допомогу.
- 5.5. При виникненні пожежі негайно повідомити керівника, викликати пожежну команду і прийняти міри з ліквідації пожежі згідно з інструкцією “Дії при пожежі”

Розробив
Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

“ ____ ” _____ 2007р. № ____

ІНСТРУКЦІЯ № ____

ПОРЯДОК ДІЙ ПРИ ПОЖЕЖІ

ОДЕСА-2007р.

1. При виявленні пожежі (ознак горіння) кожний співробітник зобов'язаний

- 1.1. Негайно сповістити про це пожежну охорону по телефону **101**, при цьому необхідно назвати адресу школи; зазначити кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей; передати своє прізвище.
- 1.2. Повідомити про пожежу відповідального за охорону праці та керівництво.
- 1.3. Слід виключити живлення електромережі, що зайнялася, і електроустаткування.
- 1.4. Відчинити всі двері запасних виходів. Вжити заходів до евакуації людей, гасіння (локалізація) пожежі та збереження матеріальних цінностей.
- 1.5. При необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби (медичну 03, газову 04 і т.д.).

2. Порядок дій посадових осіб при пожежі

- 2.1. Перевірити, чи викликана пожежна охорона (повторити повідомлення), і довести до відома вище керівництво.
- 2.2. Відчинити всі двері запасних виходів. У випадку загрози життю людей необхідно негайно організувати інший порятунок (евакуацію), використовуючи для цього наявні сили і особи.
- 2.3. Зробити при необхідності відключення електроенергії (за винятком систем протипожежного захисту) і виконати інші заходи, що сприяють запобіганню розвитку пожежі.
- 2.4. Припинити роботи в будівлі, крім робіт, пов'язаних із заходами щодо ліквідації пожежі
- 2.5. Одночасно з гасінням пожежі організувати евакуацію і захист матеріальних цінностей.
- 2.6. Забезпечити дотримання техніки безпеки робітникам, що приймають участь у гасінні пожежі.
- 2.7. Організувати безперешкодний доступ і під'їзд пожежних підрозділів на територію об'єкта.
- 2.8. Організувати зустріч підрозділів пожежної охорони, допомогти у виробі найкоротшого шляху для під'їзду до осередку пожежі і зазначити місце розташування найближчих джерел води.
- 2.9. Брати участь у консультуванні керівника гасіння про конструктивні і технологічні особливості об'єкта, де виникла пожежа, будівель і прибудов що прилягають, організувати притягнення (залучення) для прийняття необхідних заходів, пов'язаних із ліквідацією пожежі, і запобіганням його розвитку, наявні сили і засоби.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора №____
від “ ____ ” _____ 2007р.

ІНСТРУКЦІЯ №____

З ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ ДВІРНИКІВ

ОДЕСА – 2007 р.

1. Загальні вимоги

1.1. До роботи з ручного прибирання вулиць, майданів, пішохідних доріжок і тротуарів тощо допускаються особи, які пройшли медичній огляд і інструктаж з охорони праці і пожежної безпеки.

1.2. Всі роботи з прибирання здійснюються у встановленій робочий час і тільки той території, яка закріплена за ним керівником.

1.3. Паління і розпив спиртних напоїв під час праці забороняється.

1.4. Приміщення тимчасового зберігання макулатури, ганчірок та іншого майна повинні бути забезпечені справними вогнегасниками.

1.5. Необхідно:

- суворо додержувати правила цієї інструкції і внутрішнього трудового порядку, трудову дисципліну;
- додержувати вимоги по використанню і утриманню робочого інструмента та інвентарю;
- під час роботи постійно використовувати засоби індивідуального захисту (жилет, фартух, рукавиці тощо) і підтримувати їх чистоту;
- додержувати особисту гігієну в процесі виконання робіт і після їх закінчення;
- при необхідності використовувати медичні аптечки.

1.6. Кожний працівник при нездужанні, травмуванні та інших нещасних випадках, як відносно себе, так і інших робітників зобов'язан негайно повідомити керівника, відділ охорони праці і оказати першу медичну допомогу.

1.7. Якщо робітник після проходження інструктажу з обов'язковою реєстрацією його у журналі порушує ці привила, то його притягують до адміністративної, дисциплінарної, а іноді карній відповідальності.

1. Вимоги безпеки перед початком робіт.

2.1. Підготувати і надіти спецодяг, засоби індивідуального захисту.

2.2. Підготувати і перевірити справність, надійність і придатність збирального інструменту, інвентарю, попереджуючих знаків і засобів огороження.

2.3. Ознайомитися зі станом закріпленої території і при виявленні недоліків, що шкодять роботі чи які можуть привести до нещасного випадку необхідно доложить керівнику для прийняття мір.

2.4. При прибиранні отмоств коло споруд і будівель здійснювати зовнішній огляд стану водостічних труб, ліжок, лицьовальної плитці фасадів тощо і у випадку виявлення пошкоджень, погрозливих життю робітників та , перехожих, негайно огородити небезпечну зону і повідомити про це керівництво.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Особливу обережність і уважність необхідно додержувати при прибиранні проїжджої частини дороги, вулиці здійснювати прибирання рухаючись на зустріч транспорту, що рухається.

3.2. При прибиранні проїжджої частини дороги виставляти попереджувачий знак здійснювання дорожніх робіт, що повернуть лицем на зустріч транспорту, що рухається на відстані 15 – 20 м від початку меж прибирання і до 1 м від бордюру дороги. Продовження прибирання останньої частини дороги здійснюється з послідувочою перестановкою попереджувачого знака на вказані відстані.

3.3. Під час тривалих робіт на проїжджих вулицях і дорогах (відколювання льоду, навантаження снігу вручну тощо) робоче місце повинно огорожуватися гартами на стояках, пофарбованими у яскравий видимий колір з боку наїзду транспорту на відстані 5 – 7 м.

3.4. Забороняється на проїжджій частині дороги і у інших місцях своєї ділянки прибирання залишати зібране сміття, збиральний інструмент та інші сторонні предмети.

3.5. Сміття необхідно збирати в тару (мішок, ящик, візок тощо), після чого викидати у відведені сміття збірники.

3.6. Під час поливальних робіт не спрямовувати струмінь на механізми і електрообладнання, щоб не виникло горіння, замикання електропроводки і з мети попередження нещасного випадку.

3.7. Взимку своєчасно прийняти міри з очистки снігу на вулицях, дорогах і отмостках будівель і споруд, а в ожеледь своєчасно посипати їх піском.

3.8. Забороняється здійснювати прибирання проїжджої частини вулиці і дороги:

- під час обмеженої видимості (темрява, погане штучне освітлення, сильний туман, снігопад тощо);

- без оранжевого (сигнального) жилету;

- без попереджувачих знаків з виробництва дорожніх прибиральних робіт.

3.9. Під час підйому і переміщенні ваги вручну необхідно додержуватися встановлених норм:

- для жінок – не більш 10–15 кг;

- для чоловіків – не більш 30–35 кг.

3.10. Палити сміття, розводити вогнище – забороняється.

3.11. Зберігати легкозапалювальні і горючі речовини, інші хімічні рідини необхідно у відповідних для цього місцях, з дозволу адміністрації.

3.12. Приймати міри до збереження і дбайливого відношенню у використанні засобів індивідуального захисту, інвентарю, своєчасно виробляти відновлення чи зміну під час закінчення строку їх придатності.

4. Вимоги безпеки під час закінчення робіт

- 4.1. Прибрати робочий інструмент, сигнальні і попереджуючі огороження, тару для збору сміття на відведені місця.
- 4.2. Зняти спецодяг і привести його до порядку.
- 4.3. Вимити теплою водою лице, руки з милом.
- 4.4. Про всі зауваження і недоліки, що виявлені під час роботи повідомити керівника.

5. Дії під час аварійної ситуації

- 5.1. При аварійної ситуації необхідно зупинити роботу, прийняти міри з попередження травмування і не допускати людей до небезпечної зони.
- 5.2. негайно повідомити керівника про випадок.
- 5.3. При виникненні пожежі необхідно повідомити керівника, подзвонити до пожежної частини та прийняти міри до ліквідації горіння.
- 5.4. Оказати першу долікарську допомогу.

Розробив

Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора №____
від “____” _____ 2007р.

ІНСТРУКЦІЯ №____

**З ОХОРОНИ ПРАЦІ
ДЛЯ ПРИБИРАЛЬНИКІВ службових приміщень**

ОДЕСА - 2007

1. Загальні вимоги

1.1. До роботи з ручного прибирання приміщень і східних клітин допускаються особи, які пройшли медичне освідчення і інструктаж з охорони праці і пожежної безпеки.

1.2. Всі роботи з прибирання виконуються в встановлений розпорядком дня час і тільки цій території, яка закріплена за ним керівництвом.

1.3. Паління і розпив спиртових напоїв при роботі – забороняється.

1.4. Приміщення тимчасового зберігання макулатури, ганчірок та іншого майна повинні бути забезпеченні справними вогнегасниками.

1.5. Необхідно:

- суворо додержувати правила цієї інструкції і внутрішнього трудового розпорядку, трудову дисципліну;
- додержувати вимоги поводження і утримання робочого інструменту, інвентарю;
- при роботі постійно використовувати засоби індивідуального захисту (халат, фартух, гумові рукавички та ін.) і підтримувати їх свіжість.
- додержувати особисту гігієну в процесі виконання робіт і після їх закінчення;
- при необхідності використовувати медичні аптечки.

1.6. Кожен робітник при незнайомстві, травмуванні та інших нещасних випадках як відносно себе, так і інших робітників зобов'язаний негайно повідомити керівництво і оказати першу медичну допомогу.

1.7. Якщо робітник після проходження під розпис інструктажу з охорони праці порушує ці правила, то щоб уникнути нещасного випадку до нього вживається дисциплінарна, адміністративна, матеріальна та карна відповідальність.

2.Вимоги безпеки перед початком робіт

2.1. Підготувати і одягати спецодяг, засоби індивідуального захисту.

2.2 Підготувати і перевірити справність, надійність та згідність робочого інструменту, інвентарю.

2.3. Ознайомитися зі станом закріпленої території, пристроїв, які запирають горища і підвальні двері за минулу ніч і за виявленням недоліків, які заважають роботі або які можуть привести до нещасного випадку необхідно докласти керівництву для прийняття мір.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Прибирання східних клітин необхідно робити з дотриманням мір обережності. Протирати стіни на висоті, стелю, миття вікон на східних клітинах

робити тільки з використанням помістив або стрем'янок, які мають горизонтальну площадку. Вживати для цієї мети приставні драбини, випадкові опори категорично забороняється.

3.2. При прибиранні і митті сходових прольотів, площадок перевірити справність їх огорожень і при виявленні несправності не приторкатися до них.

3.3 Сміття необхідно збирати в тару (мішки, ящики на візках і т. п.), після чого викидається у відведені збірники для сміття.

3.4. При поливальних роботах не направляти струмінь на механізми і електрообладнання, щоб уникнути замикання електропроводки, спалаху і запобігання нещасного випадку.

3.5. Прибирання підвальних приміщень необхідно робити бригадами не менше 2-х осіб, додержуватись мір безпеки з обов'язковим одяганням на голову захисних касок.

3.6. При виявленні загазованості, задимленості підвального приміщення ні які роботи не робити, не використовувати відкритий вогонь, не вмикати і вимикати електроприлади і негайно докласти про це керівництву.

3.7. Забороняється:

- використовувати електронагрівальні прилади на робочих місцях;
- проводити миття підлоги і вікон, якщо розбито скло у віконній рамі і є осколки скла,;
- у місцях своєї ділянки прибирання залишати зібране сміття, робочий інструмент та інші прилади;
- робити прибирання підвальних приміщень при несправному освітлюванні;
- при відвідуванні горищ і підвальних приміщень використовувати для освітлювання свічки, відкритий вогонь;
- торкатися відкритих електропроводів, несправних вимикачів, розеток, пошкоджених світильників;
- торкатися запірної арматури на інших для цієї мети місцях, за дозволом адміністрації.

3.11. При підйомі і переміщенні ваги вручну необхідно додержувати встановлені норми:

- для жінок – не більше 10 – 15 кг;
- для чоловіків – не більше 30 – 35 кг.

3.12. Прийняти міри до зберігання і бережливого відношення у використанні засобів індивідуального захисту, інвентарю; своєчасне робити відновлювання чи заміну по закінченню їх придатності.

4. Вимоги безпеки по закінченні роботи

4.1. Прибирати робочий інструмент, тару для збору сміття на відведені для цього місця.

- 4.2. Зняти спецодяг і привести його в порядок.
- 4.3. Вимити теплою водою обличчя, руки з милом.
- 4.4. Про всі зауваження і недоліки, які виявлені під час роботи повідомити безпосередньому керівникові.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. При аварійних ситуаціях необхідно припинити роботи, прийняти міри з попередження травматизму і недопусканню людей в небезпечну зону.
- 5.2. негайно повідомити керівнику про випадок.
- 5.3. При виникненні пожежі необхідно сповісти керівникові, подзвонити у пожежну частину і прийняти міри з ліквідації спалаху, згідно затвердженої інструкції “Порядок дій при пожежі”.
- 5.4. Прийняти міри з чинення першої медичної допомоги потерпілим, згідно затвердженої інструкції “Засоби чинення першої медичної допомоги”.

Розробив

Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

наказ № від “____” _____ 2007 р.

ІНСТРУКЦІЯ № _____

З ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ СТОРОЖІВ

ОДЕСА-2007р.

1. Загальні вимоги

- 1.1. До роботи сторожем допускається особа, яка пройшла попередній медичний огляд, ввідний інструктаж і інструктаж з охорони праці на робочому місці з реєстрацією у журналах, встановленого зразку.
- 1.2. Повторний інструктаж зі сторожами проводиться два рази на рік за програмою первинного інструктажу у повному обсязі, і за цією інструкцією.
- 1.3. Сторожі несуть добову службу (з 8.00 години до 8.00 години) з послідовним відпочинком на протязі трьох діб.
- 1.4. Сторож повинен знати свої службові обов'язки, правила дії при пожежі, усі путі евакуації людей при виникненні аварійної ситуації у будівлі, чи споруді, яку він охороняє.
- 1.5. Сторож повинен знати телефоні аварійних служб (сантехників, електриків тощо) і у разі аварії викликати відповідну службу.

2. Вимоги до прийому закладу під охорону

- 2.1. Перевірити наявність місця розміщення і справність засобів пожежегасіння, засобів зв'язку.
- 2.2. Ознайомитися з записами у журналі, про усі неполадки та порушення, які виникли за минулу зміну.
- 2.3. Перевірити загальним оглядом справність електропроводки, електророзеток, стан водопровідних кранів тощо.
- 2.4. Виконувати заходи, вказані у службової інструкції.

3. Під час несіння вахти

- 3.1. Під час обходу будівлі закладу, слід додержувати обережність руху. Вночі при неосвітленої місцевості на огляд виходити тільки з освітлювальним пристроєм (електроліхтарем, ліхтарем "Летуча миша").
- 3.2. В умовах ожеледі при обході будівлі пересуватися тільки по освітлених місцях і по доріжкам посипаним піском чи золою.
- 3.3. Слідити за провітрюванням приміщень і не допускати збирання угарних газів з вулиці.
- 3.4. При виявленні отруйних речовин і їх розливу негайно повідомити начальника караулу і прийняти міри до відвертання їх поширення. Місця розливу огорожувати і не пускати сторонніх осіб.
- 3.5. При виявленні розливу легкозапалювальних речовин, місця розливу засипати піском, потім пісок зібрати.
- 3.6. Не торкатися до несправних розеток та неізолюваних проводів і не ремонтувати їх. Для усунення цих пошкоджень викликати електрика.
- 3.7. При виявленні під час обходу у будівлі пошкоджених кранів, радіаторів,

санітарно–технічного обладнання, що можуть викликати течу води, негайно викликати чергового сантехніка.

3.8. При обході території академії не допускати розведення відкритого вогню (спалювання листя, сміття тощо).

3.9. Не палити самому і не допускати паління інших в приміщеннях об'єкта (окремо місць відведених для паління).

3.10. Під час обходу території не знаходитись під деревами у випадку грози, а також при урагані.

3.11. ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

- порушувати вимоги цієї інструкції;
- використовувати для обігріву і освітлення прилади з відкритою спіраллю та відкритим вогнем;
- палити у не відведених місцях;
- розпивати спиртні напої;
- допускати сторонніх осіб у нічне чергування до будівлі закладу .

4. Дії у випадку аварійної ситуації

4.1. У випадку аварійної ситуації сторож повинен негайно відкрити запасні виходи і організувати вихід людей.

4.2. У випадку пожежі:

- діяти згідно інструкції “Дії при пожежі”;
- спробувати загасити вогонь за допомогою вогнегасника, а при сильному в викликати негайно пожежну охорону з телефону –101;
- про пожежу негайно повідомити адміністрацію.

Розробив

Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора
№____ від „____” _____ 2007р.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № _____
ПРИ РОБОТАХ З ЕЛЕКТРОІНСТРУМЕНТОМ

ОДЕСА - 2007

1. Загальні положення

- 1.1. Інструкція з охорони праці при роботах з електроінструментом встановлює вимоги безпеки, яких необхідно дотримуватися при роботах з цим інструментом в підрозділах академії.
- 1.2. Інструкція з охорони праці при роботі з електроінструментом обов'язкова для усіх працівників, які використовують електроінструмент.
- 1.3. За порушення вимог інструкції провинні несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.
- 1.4. Дозволяється використовувати тільки інструмент, що відповідає вимогам нормативних документів на інструмент.
- 1.5. Необхідно виконувати роботу, доручену безпосереднім керівником та проводити її справним інструментом, використовувати його за призначенням, зазначеним в паспорті інструмента.
- 1.6. Свердлити отвори та пробивати борозни у конструкціях будівель у яких розташовані заховані електропроводка, трубопроводи тощо, слід тільки після зняття напруги з відповідних електромереж (перекриття відповідних трубопроводів).

Виконувати ці роботи необхідно по наряду - допуску, у якому зазначені схеми розміщення захованих електропроводки, трубопроводів тощо, а також необхідні додаткові заходи безпеки.

2. Обов'язкові вимоги до персоналу, що працює з електроінструментом

- 2.1. До роботи допускаються особи, які мають кваліфікаційну групу з електробезпеки, практичні навички роботи з електроінструментом, які пройшли інструктаж з безпечної роботи з електроінструментом.
- 2.2. Особи, які працюють з електроінструментом, повинні знати:
 - заходи надання першої допомоги потерпілим;
 - вимоги цієї інструкції.

3. Класифікація електроінструмента та вимоги до нього

- 3.1. До електроінструмента належить інструмент, що одержує живлення від джерел електричного струму: електродріль, електрорубанок, шліфувальна машина, електропаяльник і т. п.
- 3.2. Електроінструмент, стосовно техніки безпеки, розділяється на III класів.
 - 3.2.1. I клас - захист від ураження електрострумом забезпечується як основною ізоляцією, так і додатковими заходами безпеки, коли доступні струмопровідні частини з'єднанні з захисним проводом мережі таким чином, що не зможуть опинитися під напругою у випадку пошкодження основної ізоляції.
 - 3.2.2. II клас - захист забезпечується як основною ізоляцією, так і додатковою

підвищеною ізоляцією, та інструмент не має захисного контакту заземлення.

3.2.3. III клас - захист від ураження електричним струмом забезпечується живленням інструмента безпечною понад низькою напругою.

3.3. Електроінструмент повинен зберігатися у сухому приміщенні, що опалюється в шафах чи на стелажах.

3.4. Для роботи дозволяється використовувати електроінструмент, який пройшов перевірку відсутності замикання на корпус, обриву проводу заземлення чи проводу живлення, а також перевірку опору ізоляції.

4. Правила використання електроінструменту

4.1. Використання електроінструменту визначається категорією приміщення, в якому інструмент застосовується, стосовно ступеню небезпеки ураження електричним струмом:

- в приміщеннях без підвищеної небезпеки використовується електроінструмент I класу з заземленням корпусів, з індивідуальними засобами захисту; II класу без індивідуальних засобів захисту, III класу без додаткових засобів;

- в приміщеннях з підвищеною небезпекою електроінструменти I класу не використовуються, II класу з заземленням корпусів, III класу без додаткових засобів;

- в приміщеннях особливо небезпечних та поза приміщенням використовується електроінструмент III класу без додаткових заходів.

4.3. При виконанні будівельне - монтажних робіт дозволяється використовувати тільки інструмент класів II і III і тільки з індивідуальними засобами захисту.

4.4. Робота поза приміщеннями дозволяється тільки з електроінструментом, захищеним від впливу вологи (в складі маркування інструменту є “крапля в трикутнику” або “дві краплі”. З інструментом, що не має такого маркування, робота поза приміщенням дозволяється тільки в суху погоду.

5. Вимоги безпеки перед початком роботи

5.1. До початку робіт необхідно:

- одягнути робочий одяг;
- підготувати засоби індивідуального захисту відповідно з вимогами роботи і завданням.

5.2. Залежно від характеру роботи необхідно:

- отримати наряд-допуск на виконання робіт, зазначених у пункті 1.6;
- перевірити відповідальність типу та класу електроінструменту (згідно маркуванню) характеру робіт ;
- застебнути обшлага рукавів та забрати кінці одягу, які звисають, при роботі з інструментом, який має частини, що обертаються.

5.3. Переконавшись в достатньому освітленні робочого місця та за необхідністю

застосувати переносний електросвітильник, який необхідно оснастити запобіжною сіткою з рефлектором та гачком для підвішування, перевірити справність його проводу. В приміщеннях з підвищеною небезпекою допускається використання переносних електричних світильників напругою не більше 42 В, а в приміщеннях особливо небезпечних та поза приміщеннями - не більше 12 В.

5.4. Перевірити стан електроінструментів, не допускати пошкоджень корпусів, проводів, вилок, ізоляції тощо.

5.5. Провід живлення електроінструменту необхідно захистити від механічних діянь, вологи, гарячих поверхів, металевих поверхів.

5.6. При роботі з електричною дриллю вироби, що підлягають свердленню, необхідно негайно закріплювати.

6. Вимоги під час роботи

6.1. Інструмент необхідно вимкнути з мережі живлення:

- при раптовій зупинці внаслідок зникнення напруги живлення, заклинювання деталей, що рухаються тощо;
- при перерві у роботі;
- при перенесенні інструмента з одного робочого місця на друге;
- на час відсутності працівника на робочому місці;
- після закінчення роботи або робочої зміни;
- при сильному нагріванні корпусу інструмента;
- при виявленні слабкої дії електричного струму;
- при виході з ладу вимикача;
- при встановленні, заміні або регулюванні робочого інструмента.

6.2. При виявленні пошкоджень електроінструменту його треба замінити, несправний - здати на перевірку (ремонт).

6.3. При роботі треба обов'язково використовувати засоби індивідуального захисту (захисні окуляри, навушники проти шуму, наколінники, налікотники, огороження, запобіжний пояс тощо) залежно від характеру роботи.

6.4. При роботі з електричною дриллю металеву стружку видаляти спеціальними гачками та щітками після зупинення дрилі.

6.5. При роботі з електроінструментом важкістю більше 10 кг (шліфувальною машиною, електричним молотом тощо) їх треба підвішувати на пружинному балансірі чи спеціальному підвісі.

7. Вимоги безпеки після закінчення роботи

7.1. Вимкнути електроінструмент вимикачем, від'єднати провід живлення електроінструмента від мережі живлення, вийняти робочий інструмент з патрону електроінструменту.

7.2. При необхідності провести профілактику електроінструмента згідно з інструкцією з експлуатації інструмента.

7.3. Привести до порядку робоче місце.

7.4. Здати електроінструмент чи забрати у відведене для постійного зберігання місце.

8. Дії в аварійних ситуаціях

8.1. При роботі з електроінструментом можливі такі аварійні ситуації:

- коротке замикання в мережах живлення електроінструмента з можливим подальшим загоранням електропроводки;
- пошкодження захованих трубопроводів, електропроводки; ураження електрострумом, рідинними парами, газами;
- інші аварійні ситуації, не пов'язані з роботою електроінструментом.

8.2. Кожний працівник, що першим виявив загрозу виникнення аварійної ситуації повинен негайно повідомити керівника робіт.

Керівник робіт в свою чергу повинен припинити роботу, оцінити ситуацію, прийняти міри з усунення пошкоджень.

8.3. При виникненні короткого замикання в електромережі, в електроінструменті чи в електричній установці слід негайно їх відключити. Самостійно усувати коротке замикання забороняється.

8.4. При запалюванні електропроводки (електроустановці) негайно припинити роботу, відключити електромережу (електроустановку) і приступити до гасіння пожежі вуглекислотним вогнегасником. Про пожежу повідомити пожежну охорону.

8.5. При ураженні працівника електричним струмом:

- відключити електромережу;
- відділити потерпілого від струмопровідних; частин з застосуванням діелектричних захисних засобів або інших ізолюючих речей і предметів (сухого одягу, сухої жердини тощо);
- перерізати або перерубати провід будь - яким інструментом з ізолюючою рукояткою.

8.6. При ураженні працівника небезпечними рідинами, парами, газами винести потерпілого в безпечне місце.

8.7. У всіх випадках до потерпілого викликати лікаря, а до його прибуття надати першу допомогу.

Розробив

Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказом директора № _____

Від “ _____ ” _____ 2007г.

ІНСТРУКЦІЯ № _____
З ОХОРОНИ ПРАЦІ
для медичної сестри

ОДЕСА – 2007 р.

1. Загальне положення

1.1. Працівник, прийнятий на роботу медичної сестрою, повинен пройти медичний огляд, спеціальне навчання, вступний інструктаж з техніки безпеки, первинний - на робочому місці, повторний - не одного разу на 6 місяців, та позаплановий (при зміні умов праці, порушенню техніки безпеки, нещасних випадках). Результати інструктажу заносяться у відповідний журнал.

1.2. До самостійного виконання робіт допускаються особи, які мають закінчену середню освіту і володіють основними видами сестринських маніпуляцій.

1.3. Працівник має право відмовитися від дорученої роботи, якщо створилася ситуація, небезпечна для його здоров'я, або для людей, які його оточують, і навколишнього середовища.

1.4. Працівник повинен дотримуватися вимог, правил внутрішнього трудового розпорядку:

- дотримуватися дисципліни;
- дбайливо ставитися до устаткування, інструменту, пристроїв, матеріалів, спецодягу і т.д.
- утримувати у чистоті робоче місце, територію;
- періодично проходити медичні огляди.

1.5. На робочому місці не дозволяється палити, вживати спиртні напої, наркотики.

1.6. Дотримуйтесь правил вибухобезпеки.

1.7. Дотримуйтесь правил особистої гігієни:

- вживайте їжу у кімнаті для вживання їжі (їдальні);
- роботу виконуйте у чистому спецодязі.

1.8. За порушення вимог інструкцій працівник притягується до відповідальності згідно із законодавством України.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи медсестра повинна одягнути спецодяг: медичний халат, шапочку або хустину, марлеву пов'язку-маску. Спецодяг повинен бути чистим, застібнутим на всі гудзики або пов'язаним.

2.2. Перевірте наявність ліків та справність медичного інвентаря.

2.3. Ретельно вимийте руки з милом.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Медична сестра зобов'язана:

- точно та своєчасно виконувати призначення лікарів;
- чуйно та уважно ставитися до хворих, слідкувати за їх особистою гігієною;

- професійно застосовувати апаратуру, інструменти;
 - про технічні неполадки повідомляти керівника.
- 3.2. Забороняється використовувати апарати не за призначенням.
- 3.3. Щоб запобігти травмуванню і виникненню небезпечних ситуацій, дотримуйтесь таких вимог:
- не залишайте працююче обладнання без нагляду;
 - не допускайте до роботи на ньому осіб, які не пройшли відповідного навчання;
 - працюйте на справному обладнанні, справними інструментами та пристроями;
 - дотримуйтесь правил електробезпеки;
 - не виконуйте роботи, яка не входить у ваші обов'язки.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1. Вимкнути електрообладнання.
- 4.2. Прибрати своє робоче місце.
- 4.3. Зняти санітарний одяг і заховати у відведене місце.
- 4.4. Про виявлені недоліки повідомте керівника.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. При виявленні пожежі працівник повинен негайно викликати пожежну частину за телефоном 01, повідомити керівника установи, вжити заходів для евакуації працівників, учнів із приміщень, в першу чергу - хворих дітей з ізолятора.
- 5.2. При пошкодженні електропроводів, розеток необхідно викликати електрика.
- 5.3. При виявленню запаху газу, необхідно викликати аварійну службу тел. 04.
- 5.4. При ураженні електричним струмом, одержанні інших травм, потерпілому необхідно негайно надати допомогу.

Розробив
Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказ директора

“ ” _____ 2007 р. № _____

**ІНСТРУКЦІЯ № _____
З ОХОРОНИ ПРАЦІ І ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ДЛЯ ЕЛЕКТРИКА**

ОДЕСА–2007 р.

1. Загальні положення

1.1. До роботи електриком допускаються особи, досягши 18 річного віку, які пройшли медичний огляд, одержали посвідчення з наявністю кваліфікаційної групи з електробезпеки не нижче III.

1.2. Електрик, при прийомі на роботу, повинен пройти вступний інструктаж з охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки, бути ознайомлений з прийомами і способами чинити першу допомогу потерпілим, а також ознайомлений з умовами праці, про правила поведінки при виникненні аварій.

1.3. До початку робіт безпосередньо на робочому місці робітник повинен пройти первинний інструктаж з безпечних прийомів виконання робіт.

О проведенні вступного інструктажу і інструктажу на робочому місці діються записи у журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці, журналі реєстрації інструктажів з охорони праці. При цьому обов'язкові підписи, як особи яку інструктують, так і особи, яка інструктує.

1.4. Електрик повинен працювати в спецодязгу і інших засобах індивідуального захисту (ЗІЗ).

1.5. Електромонтери обслуговуючи електрообладнання, повинні використовувати слідуючи ЗІЗ:

- діелектричні рукавички;
- килими;
- діелектричне взуття;
- інструменти з ізольованими ручками.

1.6. Всі захисні засоби повинні мати клеймо з визначенням дати наступного випробування і напруження при якому необхідно використовувати цій засіб.

1.7. Гумові захисні засоби повинні зберігатися у закритих шафах чи ящиках, окремо від інструментів. Необхідно попередити впливання масел, бензину і інших речовин, які пошкоджують гуму. Гумові захисні засоби перед їх використанням повинні оглядатися, очищатися від бруду, а при зволожені їх треба ретельно витирати і висушувати.

Заборонено використовувати засоби, які мають механічні пошкодження.

1.8. Електрику заборонено використовувати захисні засоби, які не пройшли іспитів, а також в яких пройшов строк чергового іспиту.

1.9. Періодичні (контрольні) іспити захисних засобів повинні вироблюватися в наступні строки:

- один раз на два роки – ізолюючі кліщі;
- раз на шість місяців – діелектричні рукавички;
- раз на рік – діелектричне взуття.

1.10. Всі монтажні і ремонтні роботи на електричних сітях і пристроях (чи поруч), а також роботи з приєднання і розриву проводів електрик повинен виконувати при знятої напруги.

1.11. Зміну перепалених запобіжників електрик повинен виконувати при знятій напруги.

1.12. Забороняється встановлювати чи виробляти зміну під напругою електричних лампочок.

1.13. При ремонті і обслуговуванні електрообладнання повинні використовувати ручні переносні світильники.

Для переносних світильників при ремонті електричного обладнання напруження повинно бути не вище 42 В, а в особливо небезпечних місцях (вологи підвали тощо) – не перевищувати 12 В. Заборонено використання стаціонарних світильників замість ручних.

1.14. Штепсельні вилки, які використовуються в мережах з напруженням 12 В і 42 В, повинні мати колір штепсельних сполучників на напруження вище 42 В.

1.15. Електроінструмент, переносні лампи, зменшуючі трансформатори, електрик повинен перевіряти один раз на місяць на відсутність замикання на корпус; на цілість заземлюючого провідника, виправлення ізоляції запитуючих проводів.

1.16. Електрик повинен вмикати в мережу електродвигуни, електроінструменти, прибори електричного освітлювання за допомогою призначених для цього апаратів і приборів (кнопок, рубильників, автоматичних вимикачів, магнітних пускачів).

Забороняється підключати електродвигуни, електроінструмент, прибори електричного освітлювання до електромережі за допомогою скрутки проводів.

2. Вимоги з охорони праці перед початком роботи

2.1. Електрик перед початком роботи повинен одягти спецодяг і ЗІЗ, попередньо переконатися в їх придатності.

2.2. Перевірити виправлення електрообладнання, стан пускових приборів, заземлення і т. п.

Перевірити виправлення ручного інструменту:

- ручки кусачок, пасатижів повинні бути ізольовані;
- робоча частина викрутки повинна бути правильно заточена і ізольована, а ручка міцно посаджена;
- гайкові ключі повинні бути виправлені і відповідати розміру гайок.

Забороняється використовувати прокладки і подовжувати ключі трубами.

2.3. Ручний інструмент необхідно зберігати в переносній скрині, або спеціальної сумки для інструменту.

2.4. Отримати завдання – наряд чи усне розпорядження на роботу. Усне розпорядження на роботу необхідно записати в оперативному журналі. При цьому вказується хто надає розпорядження, місце, найменування роботи, строк її виконання.

2.5. Переглядати записи в журналі об порушеннях охорони праці в попередній день.

2.6. Переконатися у виправленні пристроїв, які вмикають і вимикають, сигналізації і блокування.

2.7. Перевірити виправлення освітлювальних приладів, електропроводки, світильників і ламп. Налагодити місцеве освітлення так, щоб робоча зона мала достатнє освітлювання, а світ не сліпив очі.

2.8. Для підготовки робочого місця з робіт з частковим або повним зняттям напруження необхідно виконувати слідуєчі технічні заходи:

2.8.1 виробити необхідні відключення і прийняти міри з попередження подачі напруження до місця роботи внаслідок помилкового чи свавільного включення комутаційної апаратури;

(установити механічні упори приводів вимикачів, ізоляційні прокладки в рубильниках і інші);

2.8.2 вивісити плакати “Не вмикати – працюють люди”, “Не вмикати – робота на лінії”, “Не відкривати – працюють люди”, за необхідністю встановити огороження;

2.8.3 приєднати переносне заземлення до заземлюючого пристрою;

2.8.4 перевірити відсутність напруження на струмоведучих частинах, на які повинно бути накинута заземлення;

2.8.5 накинута заземлення на струмоведучі частини (безпосередньо після перевірки відсутності напруження), включити заземлюючі ножі або, якщо вони відсутні, накинута переносне заземлення;

2.8.6 огородити робоче місце і вивісити плакати:

“Стій – високе напруження!”, “Не влізай – уб’є!”,

“Робити – тут!”;

2.8.7 за необхідністю огородити струмоведучі частини, залишені під напруженням.

2.9. Перевірити індикатором напруження або переносним вольтметром відсутність напруження в електроустановці.

2.10. Перевірити виправлення індикатора напруження на відсутність напруження, використати діелектричні рукавички.

2.11. Перевірити наявність заземлення електроустановок при напруженні 380 В і вище (перемінного – у всіх випадках) корпусів електрообладнання встановлених в приміщеннях з підвищеною небезпекою, в особливо небезпечних і в відкритих зовнішніх електроустановках з напруженням вище 42 В, а також встановленого в вибухонебезпечних приміщеннях.

2.12. В електроустановках, конструкція яких не дозволяє накинута заземлення чи небезпечно накидання заземлення наприклад, в деяких ящиках, контрольне–розподільних приладах деяких типів і т. п.) при підготовці робочого місця необхідно застосовувати слідуєчі заходи з охорони праці:

- 2.12.1 замкнути на замок привід роз'єднувача;
- 2.12.2 загородження ножів чи верхніх контактів роз'єднувача¹ виконувати гумовими ковпаками чи жорсткими накладками з ізольованого матеріалу.
- 2.13. До частин, підлеглим заземленню належать:
 - 2.13.1 корпусі електричних машин, трансформаторів, апаратів, світильників;
 - 2.13.2 приводи електричних апаратів;
 - 2.13.3 вторинні обмотки вимірювальних трансформаторів;
 - 2.13.4 каркаси розподільних щитів, щитів і шаф;
 - 2.13.5 металеві конструкції розподільних приладів;
 - 2.13.6 металеві кабельні конструкції;
 - 2.13.7 металеві корпуси кабельних муфт;
 - 2.13.8 металеві оболонки проводів;
 - 2.13.9 металеві оболонки і броня контрольних і силових кабелів;
 - 2.13.10 сталеві труби електропроводки і інших конструкцій;
 - 2.13.11 металеві корпуси пересуваних і переносних електричних приймачів.
- 2.14. Необхідно постійно стежити за надійністю приєднання і виправленням заземлюючого приладу. Заборонено використовувати для заземлення проводки не призначені для цієї мети, а також приєднати скруткою заземлення.
- 2.15. При виробництві робіт на відключеній частини електроустановки заземлення накидається на струмоведучі частини фаз з всіх сторін, звідки повинні бути подано напруження, включаючи і обернену трансформацію.

Накладати заземлення необхідно безпосередньо після перевірки відсутності напруження.

2.16. При використанні переносних заземлень перед перевіркою на відсутність напруження, вони повинні бути розміщені поруч місць накладання заземлення і приєднання до затискачу "Земля".

Затискачі переносного заземлення необхідно накладати в діелектричних рукавичках на заземлюючі струмоведучі частини за допомогою штанги з ізоляційного матеріалу. Закріплювати затискачі дозволено цій самою штангою але безпосередньо руками, але при цьому необхідно обов'язково використовувати діелектричні рукавички.

2.17. Зняття переносного заземлення з використанням штанг і діелектричних рукавичок необхідно виробляти в оберненому порядку, тобто спочатку зняти його з струмоведучих частин, а потім від'єднати від заземлюючого приладу.

3. Вимоги з охорони праці на протязі роботи

3.1. Дозволено виконання робіт без зняття напруження в електроустановках напруженням 380 В та нижче. Ці роботи виконуються бригадою не менше двох робітників. При цьому необхідно:

3.1.1 працювати в діелектричних калошах, але стоячи на ізолюючій підставці;

3.1.2 використовувати інструмент з ізольованими ручками (у викруток, окрема цього, повинен бути ізольований стержень).

При відсутності цього інструменту необхідно використовувати діелектричні рукавички;

3.1.3 огорожувати сусідні струмоведучі частини, які знаходяться під напругою, до яких можливо випадкове приторкнутися, ізольованими прокладками (гумовими матами, електричним картоном, і т. п.);

3.1.4 роботи зі спущеними і застебнутими поруч кистей рук рукавами одягу і в головному уборі.

3.2. При виконанні робіт на струмоведучих частинах, які знаходяться під напругою, за допомогою основних захисних ізольованих засобів (покажчики напруги, ізолюючи і вимірюючи струм кліщі і т. п.). необхідно:

3.2.1 використовувати тільки сухі ізольовані засоби з непошкодженим лаковим покриттям;

3.2.2 тримати ізолюючи засоби за ручки – захоплення ні далі обмежуючого кільця;

3.2.3 розміщувати ізолюючи засоби так, щоб не виникла небезпека перекриття по поверхні ізоляції серед струмоведучих частин двох фаз або на землю.

3.3. Заперечується при роботі під напругою використовувати ножівку, напилки і металеві метри.

3.4. Виконувати роботи з заміною плавких вставок запобіжників при наявності рубильника необхідно при знятій напруги. При неможливості зняття напруги (наприклад групових щитках, збірки) зміна плавких вставок запобіжників допускається під напругою, але зі знятим навантаженням, останні вимоги не відносяться до запобіжників з закритими плавкими вставками.

3.5. Зміну плавких вставок запобіжників під напругою електрик повинен здійснювати у захисних окулярах і діелектричних рукавичках, при цьому використовувати ізольовані кліщі.

3.6. Здійснювати зміну плавких вставок запобіжників може виконувати електрик з кваліфікацією не нижче третьої групи, а при зміні на висоті з приставної драбини та лесів – два робітника, один з яких повинен мати кваліфікаційну групу не нижче третьої.

3.7. Включення і відключення, вироблені на розподільних щитках, з внутрішніх і зовнішніх мережах з приставних драбин і лесів, а також там, де ці операції з місцевих умов утруднені; повинні виробляти два робітника, з яких один повинен мати кваліфікаційну групу не нижче третьої.

3.8. У випадку, коли відключення електрообладнання вироблялося з усної заяви персоналу для проведення будь – яких робіт, слідуючи відключення цього обладнання повинні бути виконані з вимог особи, яка дала заявку на відключення, особи, яка її змінює або уповноваженого, який їх в цей час змінює. Перед пуском обладнання, терміново відключеного з заявки персоналу,

оперативний персонал повинен його оглянути, переконати всіх, хто працює на йому про включення.

3.9. При виявленні замикання на землю забороняється наближатися до місця замикання на відстань менше за 4–5 м. в замкнутих і не менше 8–10 м. у відкритих розподільних пристроїв.

3.10. Щоб не допустити трансформацію напруги з нижчого боку на вищий, необхідно відключити вимірювальні трансформатори нижчого боку.

3.11. При виявленні пошкоджень в електроприладах (іскріння, спалахи, пошкодження ізоляції електропроводів, кабелів і т. п.), а також при залишених неогородженими струмоведучими частинами, електрик повинен вимкнути напругу, локалізувати пошкодження, при необхідності, використати засоби вогнегасіння, викликати аварійну службу.

3.12. В приміщеннях підвищеної небезпеки необхідно вживати додаткові засоби безпеки, які визначають особи, які видають наряд чи розпорядження.

3.13. В пожежебезпечних приміщеннях всіх класів необхідно використовувати:

- електропроводки тільки захищені (наприклад проводом марки ВРГ, кабелям чи проводом ПР і ПВ в сталевих трубах);
- переносні світильники тільки закритого типу; скляний ковпак повинен бути захищений сталюю сіткою.

3.14. Освітлювальна арматура (скляні ковпаки, рефлектори, металеві частини і т. п.) і лампи усіх видів освітлювання необхідно очищати в строки:

- 4 разів на місяць в приміщеннях зі значним виділенням пилу;
- 2 рази на рік – в зовнішніх установках.

3.15. Пил у середині електрообладнання необхідно знищувати в наступні строки:

- два рази на рік – для електричних машин з нормальним іскрінням частин;
- один раз на 2–3 місяці – для електрообладнання, встановленого на механізмах, які відчують тряску, вібрацію і т. п.;
- один раз на рік – для останнього обладнання.

3.16. Забороняється на термін праці у вибухонебезпечних установках:

- ремонт електрообладнання у мережі, яка знаходиться під напругою;
- експлуатувати електрообладнання при пошкодженню блокуванні і кришок апаратів;
- включати електроустановку, яка автоматично вимикається, не зазначив і не усунув причини її відключення;
- перевантажувати більше номінальних параметрів вибухозахисне електрообладнання, проводів, кабелів;
- підключати к джерелам живлення іскробезпечних приладів інші апарати і цепі, які не входять до комплексу цього приладу;

- залишати повністю відкритими двері приміщень і тамбурів, які огорожують вибухонебезпечні приміщення від других приміщень;
- виробляти зміну електричних ламп, які перегоріли, у вибухонебезпечних світильниках іншими видами ламп, але лампами більшої потужності, на які розраховані світильники;
- виробляти зміну захисту (теплові елементи, запобіжники і т. п.) електрообладнання іншими номінальними параметрами, на які це електрообладнання не розраховано;
- експлуатувати електрообладнання зі знижуваним рівнем масла.

3.17. При роботі на висоті з драбини і лесів, які вироблюються при відключеному напруженні на лінії.

3.18. При роботі з драбинами необхідно використовуватися легкими і міцними переносними драбинами і стрем'янками. Ступені повинні бути прямокутними, врізаними. Заборонено використання драбин, збитих цвяхами, без врізаних ступенів і без стягування шипів болтами, а також без гострих металевих шипів (при роботі на м'яких підлогах) і гумових наконечників (при роботі на твердих підлогах).

Драбина не повинна прогинатися під важкістю робітника. Розсунені драбини повинні міцно з'єднатися між собою гайками (крюками), які не допускають свавільного розсунення у терміну праці.

Драбини, які приставлені до трубопроводів, повинні мати на верхніх кінцях спеціальні гаки для захоплення за трубу.

3.19. Забороняється для підставок використовувати випадкові предмети (ящики, бочки і т. п.). Необхідно використовувати підставки типової конструкції. При роботі з ручним інструментом забороняється його класти на електропроводку і електрообладнання.

3.20. Електричний інструмент (дрилі, перфоратори тощо.) використовується при умові, що він повністю виправлений і при напруженні не вище 220 В, а в приміщеннях з підвищеною безпекою – не більше 42 В. Металевий корпус електроінструменту, працюючого під напруженням вище 42 В (незалежно від частоти струму), повинен бути заземленим. При роботі з електроінструментом необхідно використовувати гумові рукавички.

3.21. Електромонтер не повинен вмикати сторонніми предметами рубильники і кнопки пускачів і визначати, приторкаючись рукою, температуру нагріву електричних машин і трансформаторів, які знаходяться під напруженням.

3.22. Заборонено знімати плакати, заземлення і огороження.

3.23. Електричні проводки необхідно захищати від механічних пошкоджень і від доторкання до сталених канатів, горючим поверхням, шлангам газозварювального обладнання, масел і кислот, які порушують ізоляцію. У вологих приміщеннях їх необхідно підвішувати на підставках.

3.24. З'єднати питаючи кабелі і проводки необхідно тільки за допомогою

гарячого паяння, зварювання чи з'єднальними муфтами з ізоляцією міст з'єднання, рівноцінної пошкодженій ізоляцією кабелів і проводів.

3.25. Світильники з люмінесцентними лампами з напругою 220 В дозволяється встановлювати на висоті не менше 2,5 м. На меншій висоті дозволяється встановлювати тільки при умовах недоступності контактних частин для випадкового доторкання.

4. Вимоги з охорони праці в аварійних ситуаціях.

4.1. При виникненні аварійної ситуації електрик повинен негайно відключити електроустановку від електричної мережі у випадку:

- пожежі в зоні роботи;
- травма, яка відбулася з будь-яким зі обслуговуючого персоналу;
- ураження електричним струмом.

4.2. У випадку заpalення, електрик повинен негайно приступити до гасіння пожежі засобами пожежегасіння (вогнегасники вуглекислотні).

Старший дільниці визначає дільницю пожежі, можливі шляхи його поширення і необхідність вимкнення електрообладнання в зоні пожежі.

Для цього вимикається комутаційна апаратура.

Обладнання вимикається без розпорядження.

Для гасіння пожежі в електроустановці електрик повинен використовувати вуглекислий вогнегасник, сухий пісок, азбестову чи товсту вовняну тканину.

4.3. Якщо погасити пожежу своїми силами неможливо, електромонтер чи старший дільниці повинен негайно викликати пожежну команду по телефону – 01.

4.4. При нещасних випадках електрик повинен вчинити потерпілому першу медичну допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу, повідомити директора.

4.5. При пошкодженні електричним струмом електрик повинен негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, вимкнути обладнання від джерела живлення, але при неможливості вимкнення – відтягти його від струмоведучих частин за одяг чи використати підручний ізоляційний матеріал.

4.6. При відсутності у потерпілого дихання і пульсу електромонтер повинен зробити йому штучне дихання і зовнішній масаж серця, обов'язково повертати враження на зіниці. Поширені зіниці посвідчують про різке погіршування кровообігу мозку. У такому випадку оживлення здійснюється негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу і повідомити про нещасний випадок директора.

Допомога потерпілому чиниться до прибуття бригади швидкої допомоги.

4.7. Електрик повинен вміти чинити первинну допомогу при опіках. Не слід стягувати з місця опіку одяг і знімати білизну, яка прилипла до рани.

При опіку очей електричною дугою робити холодні примочки розчином борної кислоти.

5. Вимоги з охорони праці після закінчення робіт

5.1. По закінченню робіт електрик повинен:

- прибирати інструмент, прилади, пристрої і т. п.;
- вимкнути технологічне електричне обладнання, верстати, вентиляцію;
- зняти спецодяг, захисні і запобіжні прилади і засоби, очистити від пилу і другого бруду, зберігати у шафі;

5.2. З закінчення роботи всі зауваженні несправності і зробити відповідний запис у журналі.

Розробив

Особа, відповідальна за ОП

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ТА НАУКИ ОДЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

«Затверджено»
Начальник управління
освіти та науки
Одеської міської ради

_____ Н.В. Савельєва

»_____» _____ 2010 р.

ІНСТРУКЦІЯ №_____

**З ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ ПЕРСОНАЛУ, ЯКИЙ НЕ МАЄ
ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

1. Загальні вимоги

1.1. Група I по електробезпеки привласнюється робітникам, які не мають спеціальної електротехнічної підготовки, але мають елементарну уяву про небезпечність електричного струму та заходах безпеки при роботі на ділянці, що обслуговується, електрообладнанні, устаткуванні.

1.2. Працівники I гр повинні знати правила надання першої медичної допомоги потерпілим від електричного струму.

1.3. До самостійного обслуговування електрообладнання допускаються особи, які пройшли:

- медичне освідчення;
- вступний інструктаж з охороні праці;
- первинний інструктаж на робочому місці;
- які пройшли перевірку знань чинної інструкції;
- які пройшли стажування на робочому місці від 2-х до 15-ти змін чи дублювання протягом не менш ніж 6-ти змін.

1.4. Медичне освідчення проводиться при прийомі на роботу, періодично протягом виробничої діяльності.

1.5. Перевірка знань з питань охорони праці проводиться:

- для працівників, зайнятих на роботах з підвищеною небезпечністю - 1 раз на 3 місяці;
- I група по електробезпеки - 1 раз на 12 місяців.

1.6. Для одержання I гр., незалежно від посади та професії, необхідно пройти інструктаж по електробезпеки під час роботи у даній електроустановці з оформленням у журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці.

1.7. Інструктаж з електробезпеки на групу I повинна проводити особа, відповідальна за електрогосподарство, чи, за його письмовим розпорядженням, особа із числа електротехнічних працівників з групою III.

1.8. Мінімальний стаж роботи з електроустановками та видача посвідчень працівникам з групою I не потрібні.

1.9. Працівник несе персональну відповідальність за виконання правил безпеки, чинної інструкції, інших законодавчих та нормативних документів у відповідності з Правилами внутрішнього розпорядку та чинного законодавства.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи працівник повинний одягнути відповідний спецодяг, спецвзуття.

2.2. Оглянути та підготувати робоче місце, прибрати все, що може заважати роботі.

2.3. Перевірити справність обладнання, виявити усі явні пошкодження захисного заземлення.

2.3.1. У правильно виконаному заземленні провідники повинні бути цілими та непошкодженими, а міста їх з'єднань з обладнанням та заземлювачами надійними та щільними.

При виявленні відхилень від вказаних вимог, необхідно призупинити роботу електрообладнання та сповістити керівника про необхідність усунення порушень.

2.3.2. Забороняється працювати на обладнанні, яке незаземлене чи заземлене неякісно.

2.3.3. Забороняється використовувати при роботі електричні дроти з пошкодженою ізоляцією, яка має оголені провідники струму, забороняється ремонт електрообладнання.

2.3.4. Крім захисного заземлення, для захисту від враження електричним струмом можуть, при необхідності, використовуватися індивідуальні захисні засоби: діелектричні килими, резинові рукавички, калоші, боти, підставки та інструменти з ізольованими ручками.

2.3.5. Індивідуальні захисні засоби перед кожним одягненням слід очищувати від пилу, піддавати ретельному зовнішньому огляду і при виявленні проколів, порізів, бульок, міхурів, відриву резини, виключити з використання.

2.3.6. Індивідуальні захисні засоби повинні бути випробувані у встановленому порядку.

2.3.7. Користуватися несправними діелектричними ботами, рукавичками, килимами та доріжками забороняється.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Вмикання та вимикання рубильників слід проводити обережно, братися тільки за ручку рубильника, не торкатися струмоведучих часток. Забороняється торкатися електричних затисків, так як це пов'язано з ударом електричного струму, небезпечного для життя.

3.2. Необхідно слідкувати, щоб поблизу електродвигунів та пускової апаратури не знаходилися сторонні предмети, які добре проводять електричність, яке при випадковому потрапінні на затиск можуть викликати коротке замикання та стати причиною враження працівника електричним струмом.

3.3. Якщо оголення дроту відбудеться під час роботи, необхідно доповісти керівнику для прийняття заходів для зупинки роботи обладнання та заміни дротів.

3.4. Підключення рухомих машин виконується кабелем, захищеним трубами, коробами і т. п. чи переносними на висоту, недостатньої для торкання робочими.

3.5. Об усіх випадках короткого замикання необхідно доповідати керівнику робіт, який повинен зупинити роботу обладнання та вжити заходів по ліквідації пошкодження.

- 3.6. Забороняється використання нестандартних запобіжників (“жучків”).
- 3.7. Усунення виявлених пошкоджень в електрообладнанні повинні виконувати тільки фахівці, які навчені безпечним прийомам роботи та мають відповідну групу допуску з електробезпеки.
- 3.8. Якщо у процесі виконання роботи з’являються труднощі та неясності, робітник повинен негайно вирішити їх з керівником.
- 3.9. Забороняється допуск до роботи осіб з признаками алкогольного чи наркотичного сп’яніння, а також з явними признаками захворювання.

4. Вимоги після закінчення робіт

- 4.1. При закінченні роботи працівник, відповідальний за вмикання електрообладнання, повинний вимкнути усі споживачі електроенергії, які не використовуються подалі.
- 4.2. Убрати деталі, матеріали, пристрої та інструмент у відведене для цього місце.
- 4.3. Привести у порядок робоче місце.
- 4.4. Сповістити керівника про недоліки, зауваження, виявлених в електроустановках та засобах індивідуального захисту.
- 4.5. Зняти та відкласти у відведене місце спецодяг, спецвзуття засоби індивідуального захисту.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. При виникненні пожежі виявити її вогнище та розмір.
- 5.2. Вимкнути подання електроенергії, прийняти швидкі заходи по виклику пожежної машини за телефоном “101”.
- 5.2. Почати гасіння пожежі за допомогою вогнегасників та інших заходів. При цьому необхідно пом’ятати, що
- вогнегасник ВП (пінний) використовується для гасіння усіх твердих речовин та матеріалів. Для його використання потрібно рукоятку на крані повернути на 90 ° та перевернувши вогнегасник, направити струмінь на вогнище;
 - огнегасник порошковий ВП-5 використовується для гасіння лужних матеріалів, двигунів внутрішнього згорання, електроустановок, легкозапальних рідин. Для його використання необхідно відкрити ковпак та висипати на вогнище.
- 5.3. При ліквідації аварії:
- вимкнути постачання води та енергії.
- 5.4. При нещасному випадку треба перш за все визволити потерпілого від травмую чого фактору. При визволенні потерпілого від дії електричного струму,

слідкувати з тим, щоб самому не опинитися у контакті з струмоведучою частиною чи під напругою.

5.5. У випадку отруєння чи раптового захворювання необхідно хворого вкласти на рівне місце, дати притік свіжого повітря, викликати швидку допомогу за телефоном “103”.

5.6. При наданні першої медичної допомоги робітник повинний вміти:

- оцінювати стан потерпілого та виявити, в якій допомозі, у першу чергу, він має потребу;
- забезпечити вільний прохід верхніх дихальних шляхів;
- виконувати штучне дихання “із рота в рот” та оцінювати його ефективність;
- тимчасово зупиняти кровотечу шляхом накладання джгута, тиснутої пов’язки, пальцевого стискання судини;
- накладати пов’язку при пошкодженні (забив, поранення, опік);
- надати допомогу при гострому отруєнні, блювоті, непритомному стані;
- визначити доцільність виклику машини швидкої допомоги чи доставки потерпілого попутним транспортом;
- користуватися аптечкою першої медичної допомоги.

Розробив

Інженер з охорони праці ОП

Н.В. Граждан

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора № _____
від “ ____ ” _____ 2007р.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ №
для працівників,
експлуатуючих універсальні електричні приводи

ОДЕСА - 2007

1. Загальні вимоги безпеки.

- 1.1. Привід одним працівником - оператором. Всі працівники, що допускаються до експлуатації приводу повинні знати їх пристрій і пройти інструктаж з ОТ.
- 1.2. Машина повинна бути закріплена за певними працівниками підприємства, навченим безпечним прийомам роботи на ній, який повинен стежити за правильною її експлуатацією і належним змістом.
- 1.3. Біля машини, або в спеціально відведених місцях, повинні бути вивішені спеціальні плакати, інструкції з ОТ.
- 1.4. У разі виявлення несправностей терміново повідомте керівництво, не працюйте на несправному устаткуванні.
- 1.5. Рукави повинні бути застебнуті у грон рук, волосся прибрано під ковпак або косинку, зав'язану так, щоб її кінці не звисали.
- 1.6. Невиконання даної інструкції вабить накладенням адміністративного стягнення, згідно чинному законодавству.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи.

- 2.1. Проведіть візуально зовнішній огляд приводу, змінного механізму, перевірте :
 - санітарний і технічний стан,
 - справність заземлення приводу і електричної апаратури,
 - стан ріжучих кромek ножів і ножових ґрат,
 - переконайтеся в справності заточування ріжучих органів.
- 2.2. Підготовка до роботи приводу:
 - перед початком роботи включите привід на холостому ході, для чого натисніть кнопку «пуск» вимикача на електрощитку, розташованому біля приводу;
 - поверніть вимикач в положення «1» (перша швидкість обертання);
 - переконайтеся в правильності обертання валу приводу (див. напрям стрілки на кожусі редуктора);
 - зупиніть привід, для чого встановите перемикач в положення «0».
- 2.3. Підготовка до роботи змінного механізму:
 - оглянути санітарний і технічний стан механізму,
 - зберіть змінний механізм відповідно до виконуваної операції;
 - встановіть механізм в горловині приводу і двома гвинтами закріпіть його.
- 2.4. Перевірте зібраний універсальний привід на холостому ході.
Звертайте увагу на шум роботи, він повинен бути невеликим.
- 2.5. Встановіть необхідну для виконуваної операції швидкість.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи.

- 3.1. Строго дотримуйте черговість включення і завантаження машини. Багатошумовий змінний механізм спочатку завантажують, потім включають.
- 3.2. Строго дотримуйте норми завантаження.
- 3.3. Категорично забороняється поміщати руки в робочу камеру.
- 3.4. при роботі користуватися засобами безпеки.
- 3.5. Забороняється проводити ремонт, наладку, регулювання машини під час роботи.
- 3.6. Справна робота приводу залежить від своєчасної заміни мастила, оновляти її слід через 6 місяців після установки приводу, надалі 1 разів на рік.

3. Вимоги безпеки після закінчення роботи.

- 4.1. Не знімайте змінний механізм приводу до повної зупинки приводу.
- 4.2. Відключіть машину від електромережі.
- 4.3. Проведіть санобробку машини.
- 4.4. Приберіть робоче місце.

4. Вимоги безпеки в аварійній ситуації.

- 5.1. Вимкніть машину і припиніть роботу на ній до виклику механіка і одержите дозвіл на подальшу експлуатацію в наступних випадках:
 - якщо двигун гуде і шнек не обертається, що свідчить про відсутність напруги або перевантаження машини,
 - не працюйте на машині якщо відбулося заклинювання продукту в корпусі машини,
- 5.2. Якщо відбувся нещасний випадок, то :
 - надайте постраждалому долікарську медичну допомогу,
 - викличте «швидку допомогу»,
 - повідомте керівництво про те, що відбулося.

Розробила
особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора №____
від “___” _____ 2007р.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ №
для працівників,
експлуатуючих побутові холодильники

1. Загальні положення

- 1.1. Холодильник працює від електричної мережі напругою 220 В, перемінного струму частотою 50 Гц та створений для установки в приміщеннях з температурою навколишнього середовища від 16 до 32 °С та відносної вологості не більше 70 %.
 - 1.2. Забороняється установка холодильників у місцях, під впливом прямої дії променевої енергії.
 - 1.3. Переміщення холодильника необхідно проводити відключеним від електромережі та у вертикальному положенні.
 - 1.4. Штепсельні розетки та холодильник повинні бути відокремлені від заземлених пристроїв (трубопроводів, раковин і т.п.) на відстані не менш одного метру.
 - 1.5. Категорично забороняється експлуатація холодильників в приміщеннях з підвищеною небезпечністю, що характеризуються наявністю в них одного з наступних умов:
 - 1.5.1. Особливою сирістю та пилом, що проводить (приміщення, в яких відносна вологість повітря вище 80% чи близько до 100%, коли стеля, стіни, підлога та предмети, що знаходяться у приміщенні, вкриті вологою).
 - 1.5.2. Температура навколишнього повітря вище 40 °С.
 - 1.5.3. Хімічна активність середі приміщення, в яких постійно чи довгий час утримуються пари чи утворюються відкладення, які руйнують ізоляцію та струмоведучі частини струмоведучі частини електрообладнання холодильників.
 - 1.5.4. Струмоведучих підлог (металевих, земляних, залізобетонних, цеглових та т. п.).
- У випадку встановлення холодильника на струмоведучий підлозі експлуатація його та обслуговування повинні відбуватися з ізольованих ділянок (резинових килимів), які повинні бути створені таким чином, щоб торкання до деталей холодильників могло бути можливим тільки з ділянок.

2. Вимоги перед початком експлуатації

- 1.6. Перед вмиканням холодильнику в електромережу уважно ознайомитися з інструкцією по його експлуатації та дійсною інструкцією.
- 1.7. Перед вмиканням холодильнику в електромережу повинна бути перевірена: його електропроводка - на відсутність можливих порушень ізоляції; відсутності порушень штепсельних розеток, електрошнурів та вилок підключення холодильнику з електромережі; а також відсутність замкнення струмоведучих частин на корпус холодильнику.

- 1.8. Якщо у безпосередній близькості у холодильнику знаходяться заземлені частини пристроїв (газові плити, радіатори опалення, водопровідні крани, трубопроводи, мийки та т.п.), їх необхідно огородити дерев'яними решітками.

3. Вимоги небезпечності під час експлуатації

- 1.9. Категорично забороняється при вмиканні в електромережу холодильнику торкатися одночасно до холодильників та пристроїв , які мають природне заземлення.
- 1.10. При появленні ознак замикання електропроводки на корпус (пощипування при торканні до металевих частин) холодильника негайно вимкнути його від електромережі та не вмикати до виявлення та усунення несправностей .

4. Вимоги небезпечності по закінченню експлуатації

- 1.11. необхідно вимкнути холодильник від електромережі :
- 1.11.1. При прибиранні його в середині та зовні.
- 1.11.2. При заміні електролампочки у шафі холодильнику.
- 1.11.3. При переміщенні його на інше місце.
- 1.11.4. При митті підлог під холодильником та коло нього.
- 1.11.5. При виконанні будь-яких інших операцій, пов'язаних з обслуговуванням холодильнику.

5. Вимоги небезпечності в аварійних ситуаціях

- 1.12. При непередбаченому припиненні подачі електроенергії вимкнути холодильник від електромережі, висунувши вилку з штепсельної розетки.
- 1.13. У випадку виникнення пожежі вимкнути холодильник з електромережі. При неможливості вимкнення з електромережі пожежу тушити за допомогою тільки піску чи за допомогою вуглекислотного вогнегасника та викликати пожежну охорону за телефоном "01".
- 1.14. При отриманні електротравми надати потерпілому першу медичну допомогу, а при необхідності викликати швидку допомогу за телефоном "03", доповісти адміністрації.
- 1.15. При утіканні робочого холодоносія викликати майстра по ремонту холодильників.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора №____
від “ ____ ” _____ 2007р.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ №

ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ХАРЧОБЛОКУ

1. Загальні вимоги

1.1. К роботі як кухар допускаються особи, що пройшли навчання:

- за фахом;
- по роботі на електромеханічному кухонному устаткуванні;
- по роботі на газових і електричних плитах,

а також що пройшли навчання по охороні праці, пожежної безпеки, ввідний, первинний інструктаж на робочому місці і знаючи справжню інструкцію.

1.2. Під час вступу на роботу працівники харчоблока і кухарі повинні пройти попередній медичний огляд, в процесі подальшої роботи - періодичні медичні обстеження - один раз в місяць, а профілактичні огляди один раз в три місяці.

1.3 . За роботу в несприятливих умовах праці кухарю надаються пільги, встановлені згідно чинного трудового законодавства, і безкоштовна видача санітарно - гігієнічного одягу, згідно нормам.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Правильно одягти спецодяг:

- волосся прибрати під головний убір, рукави одягу застебнути у грона рук або підвернути до ліктя;
- не заколювати спецодяг голками, шпильками, не тримати їх в кишенях також як і скляні і гострі предмети.

2.2. Оглянути робоче місце, прибрати всі непотрібні предмети, що заважають роботі.

2.3. Перевірити справність кухонного інвентарю, устаткування, пристосувань.

2.4. Перевірити надійність і міцність кріплення устаткування до фундаменту, підставок.

2.5. Перевірити наявність і надійність кріплення заземлюючих пристроїв і з'єднань (відсутність обривів, міцність контактів між корпусом апарату і заземлюючим приводом).

2.6. Переконайтеся в справності запобіжних клапанів, контрольний - вимірювальних приладів (наявність пломб або клеймлень, відповідність термінів перевірки, відсутність інших пошкоджень, впливаючи на їх свідчення), захисних засобів, а також правильній установці і надійності кріплення огорож рухомих частин устаткування.

2.7. Перевірити наявність дерев'яних ґрат під ногами у підстави кухонного устаткування.

2.8. Перевірити справність необхідних для роботи інструментів і пристосувань (дерев'яні ручки інвентарю повинні бути оброблені і не мати відщеплень, тріщин, заусенців і т.п.).

2.9. Переконайтеся у відсутності оголених кінців електропроводів. Забороняється кріплення електропроводки на цвяхах.

- 2.10. Перевірити нормальну роботу механічного устаткування, апаратуру і прилади на холостому ході. Частини м'ясорубки, що труться, овочерізки змазати харчовим жиром, а деталі харчовим маслом.
- 2.11. Перевірити рівень води по контрольному крану в паровій сорочці харчоварочних казанів.
- 2.12. Перевірити правильність установки меж регулювання тиску парової сорочки казанів по манометру.
- 2.13. Залити в теплову сорочку електротеплових апаратів з непрямым обігрівом (сковороди, фритюрниці) масло, тип якого вказаний в паспортах апаратів.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Не працювати на устаткуванні. Пристрій якого не знайомий, робота на якому не відома і не доручена.

3.2. Забороняється:

- 3.2.1. Заміна змінних деталей кухонного устаткування при валу електродвигуна, що обертається, або після неповної його зупинки.
- 3.2.2. При роботі опускати руку в приймальну воринку м'ясорубки.
- 3.2.3. При роботі механізму для нарізки овочів під час руху корпусу опускати руки в бункер або поправляти овочі в ньому.
- 3.2.4. Очищати і знімати ножовий диск з приводу руками і до неповної його зупинки, а також направляти продукти.
- 3.2.5. При роботі механізму для різання овочів на бруски знімати ножову рамку і проштовхувати овочі в середину горловини якими або предметами або рукою.
- 3.2.6. Використовувати м'ясорубку для розмелювання твердих предметів (сухарі, перець, сухофрукти з кісточками і т.п.) в уникненні сухого тертя ножів і їх псування.
- 3.2.7. Вішати відра на кран кип'ятильника при виборі води.
- 3.2.8. Знімати і встановлювати огорожі, поправляти реміні, ланцюги приводу під час роботи устаткування.
- 3.2.9. Класти на устаткування інвентар, ганчірки.
- 3.2.10. Користуватися надплитними казанами, каструлями і іншого кухонного посуду, що має деформоване дно. Неміцно прикріплені ручки, без ручок.
- 3.2.11. Працювати з ножом що має люфт між лезом і рукояткою, залишати ніж в оброблюваній сировині, пересуватися з ножом в руках, переносити виделки вістрям вгору.
- 3.2.12. Використовувати для сидіння випадкові предмети (ящики, бочки і т.п.).
- 3.2.13. Переносити сировину і продукти харчування в несправній тарі.
- 3.2.14. Робота конфорок на максимальну і середню потужність без навантаження.
- 3.2.15. Застосування паяльних ламп для обпалення дичини.

- 3.2.16. Перенесення працівниками вантажів більше встановленої норми.
- 3.2.17. Установка надплитного посуду з гарячою їжею без настановних підставок з поверхнею менше дна встановлюваного посуду.
- 3.2.18. Експлуатація варильних казанів без запобіжної арматури.

3.3. Кухар зобов'язаний:

- 3.3.1. Містити своє робоче місце в чистоті, негайно видаляти з підлоги розсипані (розлиті) продукти і не допускати зайвих продуктів на робочому місці.
- 3.3.2. Включати устаткування в мережу сухими руками, вимикати і включати за допомогою кнопок «ПУСК», «СТОП».
- 3.3.3. Не залишати без нагляду працююче устаткування.
- 3.3.4. Попереджати про майбутній пуск устаткування і при перенесенні гарячої їжі робітників, що знаходяться поряд.
- 3.3.5. Дотримувати вимоги заводської документації на експлуатацію.
- 3.3.6. Перед завантаженням механічного устаткування продуктами переконатися, що приводний вал обертається убік, вказану стрілкою на корпусі.
- 3.3.7. Відкривати вентилі, крани в трубопроводах повільно, без ривків, великих зусиль, не застосовувати при цьому молотки, гайкові ключі і т.п.
- 3.3.8. Стежити, щоб ножі мали гладкі зручні, міцно насаджені ручки, при перервах в роботі вкладати ніж в піхви.
- 3.3.9. Працювати на столах із колоподібними кутами, з рівними без вибоїн, тріщин, щільно прилеглими до основи робочими поверхнями.
- 3.3.10. Користуватися при відкритті тари спеціальними пристосуваннями.
- 3.3.11. Не завантажувати робочі камери машин продуктами вище встановлених норм, не перевищувати допустимі швидкості роботи машин.
- 3.3.12. Повідомляти безпосереднього керівника за наявності напруги («б'є струмом») на корпусах машин, апаратів і т.п.

3.4. Кухар, що працює у плити, зобов'язаний:

- 3.4.1. Розташовуватися на безпечній відстані при відкритті дверець камери парувального апарату і відкривати кришки надплитного посуду з гарячою їжею обережно «рухом на себе».
- 3.4.2. Пересувати посуд по поверхні плити, обережно без ривків і великих зусиль.
- 3.4.3. Стежити за тим, щоб поставлені на плиту жири для розігрівання не спалахнули від високої температури.
- 3.4.4. Заливати жир в жаровню (сковороду) до її включення.
- 3.4.5. Завантажувати і вивантажувати обсмажені продукти з фритюрниці в металевій сітці.
- 3.4.6. При піджарці котлет, пиріжків і інших напівфабрикатів класти їх з нахилом від себе.

- 3.4.7. Класти в киплячий жир картоплю і інші овочі, не допускається попадання води.
- 3.4.8. Зливати масло з ванни тільки після відключення фритюрниці з мережі.
- 3.4.9. Укласти напівфабрикати на розігріті сковороди дека рух «від себе».
- 3.4.10. Стежити, щоб при кипінні вміст не виливався через край каструлі. При сильному кипінні зменшити вогонь.
- 3.4.11. При перенесенні гарячої їжі не притискувати каструлю до себе.
- 3.4.12. Кришку гарячого посуду брати рушником і відкривати від себе.
- 3.4.13. Сковороду ставити і знімати спеціальними пристосуваннями з дерев'яною ручкою.
- 3.4.14. Припинити роботу при виявленні несправності манометра, пристрої автоматики і повідомити про це свого безпосереднього керівника.
- 3.5. Кухар, що працює в цеху холодній обробці продуктів, під час роботи машини для різання продуктів гастрономів зобов'язаний:
 - 3.5.1. Працювати при закритому щитку ріжучого пристрою.
 - 3.5.2. Стежити за стійкістю машини.
 - 3.5.3. Встановлювати товщину леза при вимкненій машині.
 - 3.5.4. Видаляти залишки продуктів дерев'яною лопаткою після повної зупинці і обов'язкового відключення машини від електромережі.
 - 3.5.5. Звільняти приймальний лоток після зупинки машини.
 - 3.5.6. Оброблення замороженого м'яса виробляти після його відтавання.
 - 3.5.7. Для розрубів м'яса використовувати колоди з рівною поверхнею.
 - 3.5.8. При роботі бути обережним, правильно тримати в руці ніж при обробці продуктів. Ножі зберігати в спеціальних чохлах.
 - 3.5.9. Обробні дошки класти на рівну поверхню.
 - 3.5.10. Картоплю чистити колобковим ножом, рибу - скребком.
 - 3.5.11. Виїмку риби з ванни виробляти дротяними черпаками.
 - 3.5.12. Вилки, ножі подавати тільки ручкою вперед.
 - 3.5.13. Нарізувати хліб, вироби гастрономів, овочі, фрукти на спеціальних обробних дошках, дотримуючись правил різання: пальці лівої руки повинні бути зігнуті і знаходитися на деякій відстані від леза ножа.
 - 3.5.14. Під час роботи з ручними терками бути обережним. Міцно тримати оброблювані продукти.
 - 3.5.15. Працювати заточеними інструментами і лише заводського виготовлення.
 - 3.5.16. Відкривати банки з консервованими продуктами ключем, призначеним для цих цілей.
 - 3.5.17. Не виходити на вулицю або в холодне приміщення пітними.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи.

- 4.1. Після закінчення роботи кухар зобов'язаний:

4.1.1. При роботі у електроплити:

- виробляти чищення і миття тільки при відключеному устаткуванні, після охолодження, заздалегідь повісивши на пусковий пристрій попереджувальну табличку - « не включати - працюють люди ! » ;
- не охолоджувати водою смажильну поверхню плити, сковороди, жаровні ;
- вимкнути газове електричне устаткування.

4.1.2. При роботі в цеху холодної обробки продуктів :

- розібрати овочерізальні і інші машини, використані під час роботи, очистити і промити їх;
- остерігатися порізи об ріжучі кромки ножів при розбиранні, очищення і промивки овочерізальних машин.

4.1.3. Весь кухонний посуд і інструмент розставити на свої місця.

5.Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При отриманні травми або нещасному випадку негайно звернутися до лікаря, при необхідності викликати швидку допомогу по телефону «03», до її прибуття надати першу долікарську допомогу, повідомити про той, що відбувся керівника.

5.2. У разі виникнення пожежі викликати пожежну охорону по телефону «01», повідомити керівництво, вжити заходи до ліквідації пожежі, використовуючи первинні засоби пожежегасінні.

5.3. При поломках кухонного устаткування припинити роботу на ньому, повідомити безпосереднього керівника.

Розробила особу,
відповідальне за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора №____
від “ ____ ” _____ 2007р.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ №
для працівників,
експлуатуючих електричні плити

Одеса 2007

1. Загальні вимоги.

- 1.1. До роботи з тепловими апаратами допускаються особи, що пройшли навчання і перевірку знань відповідно до Типового положення «Про навчання з питань охорони праці», атестації на 1 групу по електробезпеці, інструктаж по ВІД, а також що пройшли медичне освідчення і що не мають протипоказань до роботи.
- 1.2. Всі плити повинні бути надійно захищені в уникненні дотику до струмоведучих частин устаткування.
- 1.3. Плита повинна бути закріплена за певним працівником підприємства, безпечним прийомом роботи на ній, який повинен стежити за правильною її експлуатацією і належним змістом.
- 1.4. Рукави одягу повинні бути застебнуті у грона рук, волосся прибрано під головний убір.
- 1.5. Регламентне технічне обслуговування виконується слюсарем - механіком ремонтний - монтажних спеціалізованих підприємств згідно місячних, річних графіків.
- 1.6. Виконання справжньої інструкції вабить накладення дисциплінарного стягнення, згідно правилам внутрішнього розпорядку підприємства.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи.

- 2.1. перед початком роботи перевірте санітарний стан плити, стан чавунних конфорок смажильної поверхні. Всі облицьовування і столи повинні бути міцно укріплені, а ручки перемикачів і датчиків реле температури - міцно закріплені.
- 2.2. Переконайтеся візуально в наявності і цілісності заземлення. Конфорки повинні мати додаткове заземлення. Конфорки повинні бути рівними і гладкими і укладатися так, щоб між окремими плитами залишався зазор від 2 до 5мм, застережливий деформацію при нагріванні, без тріщин. Конфорки повинні знаходитися на одному рівні з бортовою поверхнею плити.
- 2.3. Огляньте перемикачі конфорок, встановіть їх в положення «0», перевірте наявність піддону під блоками конфорок.
- 2.4. перед експлуатацією плити уважно ознайомтеся з елементами пульта управління, написами і знаками на панелях пульта управління.

5. Вимоги безпеки під час роботи

- 3.1. Включіть необхідну кількість конфорок за 10 - 15 хвилин до початку їх завантаження поворотом ручок перемикачів в положення «3».

Дбайливо поведіться з плитою!

- 3.2. У положенні «3» (сильного нагріву) перемикачів встановлюйте тільки при розігріванні конфорок. Готуйте їжу пакетний перемикач поставте в положення

«2», це дозволяє удвічі зменшити витрату електроенергії, продовжити термін служби конфорок і перемикачів

3.3. Не ставте холодний посуд на повністю розігріту конфорку, оскільки може привести до розтріскування конфорки.

3.4. Не перегрівайте конфорки плит і не охолоджуйте штучно водою щоб уникнути деформації настилу.

3.5. Надплитний посуд наповнюйте так, щоб до краю залишалося не менше 10%, дно посуду повинне бути рівним, не деформованим, щоб посуд не втрачав стійкість.

3.6. Стежте, щоб рідина з посуду не випліскувалася і не потрапляла на розігріті конфорки, перемикачі, на токоведучі частині смажильної шафи, щоб уникнути поразки електричним струмом і попередження опіків.

3.7. Смажильну поверхню плити максимально завантажуйте надплитним посудом. Не завантажені конфорки вимикайте.

3.8. Шафу включаєте за 20 - 30 мін. До початку його завантаження. Поворотом рукоятки терморегулятора встановите необхідну температуру (100С - 300С), згідно технологічного процесу. Включіть два пакетні перемикачі в положення «3».

3.9. Перед включенням шафи огляньте і перевірте стан пружини дверець. Відкриті дверці повинні мати стійке горизонтальне положення, закрита - щільно притискатися до корпусу шафи.

3.10. Стежте, щоб жир не виливався з дек, на піддон жарильної шафи. Пролитий жир запалає і може викликати сильний опік.

3.11. Періодично через 1 - 1,5 години роботи перемикайте приладами автоматики, нагрівальні елементи на максимальну споживану потужність.

3.12. Не залишайте включену плиту без нагляду.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. після закінчення роботи рукоятку перемикача встановите в положення «0».

4.2. Після охолодження поверхні конфорок очистите їх від їжі, що пригоріла.

4.3. Очистіть і протріть забарвлені зовнішні поверхні плити, а хромовані деталі протріть до блиску. Промийте піддон гарячим содовим розчином і просушіть.

6. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

1.1. Вимкніть електричну плиту і викличте механіка, спеціалізованого монтажного підприємства в наступних випадках, якщо:

- не нагрівається конфорка (при будь-якому положенні перемикача),
- деформується і тріскається поверхня конфорки,

- перемикач обертається дуже туго не фіксується в певному положенні,
 - не регулюється нагрів жарильної шафи і не спалахують сигнальні лампочки.

Розробила особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора №____
від “ ____ ” _____ 2007р.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ №
для працівників,
експлуатуючих електричні сковороди

Одеса 2007

1. Загальні положення

- 1.1 Жарильна сковорода призначена для жаріння продуктів на жирі або в жирі при температурі 160 - 180 °C.
- 1.2. До експлуатації електричної сковороди допускаються особи, що пройшли інструктаж на робочому місці, атестацію на 1 гр. по ЕБ, що не мають медичних протипоказань до роботи.
- 1.3. Електрична шафа повинна бути закріплений за певним працівником, навченим безпечним прийомом роботи на ній, який повинен стежити за правильною її експлуатацією і належним її змістом.
- 1.4. Біля електричної сковороди або в спеціально відведених місцях, повинні бути вивішені попереджувальні плакати, інструкція по ВІД,
- 1.5. Рукави повинні бути застебнуті у грон рук, волосся прибрано під ковпак або косинку, зав'язану так, щоб її кінці не звисали.
- 1.6. Невиконання даної інструкції вабить накладенням адміністративного стягнення, згідно чинному законодавству.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1. Перед початком роботи перевірте санітарний стан електричної сковороди, стан жарильної чаші. Всі облицьовування повинні бути міцно закріплені, а ручки вимикачів і датчиків реле температури - полотна закріплені.
- 2.2. Перевірте надійність під'єднування заземлюючого провідника.
- 2.3. Кришка сковороди повинна легко відкриватися фіксуватися в будь-якому похилому положенні.
- 2.4. Перевірте наявність гумового килимка перед сковородою на підлозі.
- 2.5. Ручкою датчика реле температури задати необхідну температуру включити сковороду.
- 2.6. При включенні спалахує сигнальна лампочка, потім завантажують жир.
- 2.7. Після досягнення заданої температури сигнальна лампа гасне. Завантажуйте продукт.

3. Вимоги безпеки при виконанні робіт

- 3.1. Завантаження продукту і вивантаження виробляти спеціальними лопатками.
- 3.2. При завантаженні чашу перекидати обережно, без ривків, заздалегідь відключивши апарат від мережі.
- 3.3. Не залишайте працюючу сковороду без нагляду.
- 3.4. При перемиканні на менший режим роботи, сковороду відключите і після її охолодження, без застосування зусиль, встановіть новий режим роботи.
- 3.5. Уникайте попадання на розігрітий жир води.

4. Вимоги безпеки після закінчення робіт

- 4.1. Після закінчення роботи сковороду відключити.
- 4.2. Чашу сковороди очистити від залишків продукту.
- 4.3. Стіл і облицьовування промити гарячою водою і протерти.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. Вимкніть електричну сковороду і припиніть роботу на ній до виклику механіка і отримання дозволу на подальшу експлуатацію в наступних випадках:
 - при несправності сковороди і приладів автоматики,
 - при відчутті напруги на корпусі електричної сковороди,
 - у разі травмування, нездужання.
- 5.2. У разі несправності вивісити попереджувальний плакат.

Розробила

Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
наказом директора №____
від “ ____ ” _____ 2007р.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ №
При експлуатації жарочних шаф

Одеса 2007

1. Загальні положення

1.1. До експлуатації електричних шаф допускаються особи, які пройшли спеціальний інструктаж на робочому місці.

1.2. Жарочна шафа повинна бути закріплена за працівником, якого навчено безпечним заходам роботи на ньому, який повинний слідкувати за правильною роботою на ньому та певним зберіганням.

1.3. Біля шафи чи в окремих місцях, повинні бути вивішені плакати, інструкції з охорони праці.

1.4. Рукава спецодягу повинні бути застебнені у кистей рук, волосся прибрано під ковпак чи хустку, зав'язане так, щоб її кінці не звисали.

1.5. Не виконання дійсної інструкції наказується накладанням дисциплінарного стягнення відповідно правилам внутрішнього розпорядку підприємства.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи перевірте санітарний стан шафи, стан поверхових тенів, усі облицовки повинні бути надійно закріплені.

2.2. Запевніться візуально у наявності заземлення. Дверцята шафи повинні бути щільно зачинені.

1.6. Оглянуть перемикачі тенів, встановити їх у положення “0” , перевірте наявність піддона.

1.7. Перед експлуатацією жарочної шафи уважно ознайомтесь з елементами пульта управління, написами та знаками на панелях пульта управління.

3. Вимоги безпеки під час роботи

1.8. Слідкувати за роботою фазних індикаторів. Горить три червоних світофільтри.

1.9. Шафу включити на 20-30 хв. до початку його завантаження. Поворотом ручки терморегулятора встановити необхідну температуру (50-400°C) відповідно технологічному процесу.

1.10. Перед вмиканням шафи погляньте та перевірте стан пружини дверцят. Відкриті дверцята повинні мати стійке горизонтальне положення, щільно зачинене прижиматися до корпусу шафи.

1.11. Слідкуйте, щоб жир не проливався із листа в піддон шафи, пролитий жир займається та може викликати сильну пожежу.

1.12. При переключенні на менший температурний режим роботи, тени відключити та після їх остигання без зусиль встановить новий температурний режим роботи.

1.13. не залишайте шафу без нагляду.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

1.14. Після закінчення роботи рукоятки перемикачів встановити на “0”.

1.15. Після остигання тенів відчистити від пригорілої їжі внутрішню поверхню жарочної шафи.

1.16. Протріть та відчистив пофарбовану поверхню жарочної шафи, хромовану поверхню протріть до блиску. Промийте піддон гарячим содовим розчином та просушить. Регламентне технічне обслуговування виконується слюсарями-механіками ремонтно-монтажних спеціалізованих підприємств згідно місячних та річний графіків.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

1.17. Вимикайте жарочну шафу та викличте механіка, спеціалізованого ремонтно-монтажного підприємства у наступних випадках:

- не нагрівайте тени (при будь-якому положенні перемикача),
- перемикач обертається дуже туго чи фіксується в визначеному положенні ,
- не регулюється нагрів жарочної шафи та не загораються сигнальні лампочки.

Розробила

Особа, відповідальна за ОП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
наказом директора №_____
від “ ____ ” _____ 2007р.

**ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ
РОБІТНИКА ПО ПОТОЧНОМУ ОБСЛУГОВУВАННЮ ПРИМІЩЕНЬ ТА
СПОРУД**

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Дана посадова Інструкція розроблена на основі тарифно-кваліфікаційних характеристик професій "Робітник з комплексного обслуговування і ремонту будівель" 2-3 розрядів, який застосовується на підприємствах і в організаціях, розміщених на території України.
- 1.2. Робітник по обслуговуванню приміщень призначається на роботу і звільняється з роботи директором школи на основі представлення заступника директора школи з адміністративно-господарської роботи з числа осіб старших 18 років, які мають відповідну підготовку і (чи) досвід роботи.
- 1.3. Робітник по обслуговуванню приміщень підпорядковується безпосередньо заступнику директора школи з адміністративно-господарської роботи.
- 1.4. В своїй роботі робітник по обслуговуванню приміщень керується постановами місцевих органів з питань санітарії, благоустрою, зовнішнього вигляду і стану будівель; правилами санітарії і гігієни вулиць, приміщень, сміттєпроводів; правилами експлуатації обладнання; правилами безпеки при виконанні прибирання, ремонтно-будівельних, слюсарних, електротехнічних і зварювальних робіт, правилами і нормами охорони праці, виробничої санітарії, протипожежного захисту, а також Статутом і Правилами внутрішнього трудового розпорядку школи і даною Інструкцією.

2. ФУНКЦІЇ

Основними напрямками діяльності робітника по обслуговуванню приміщень є:

- 2.1. Підтримування в належному стані будівель, а також території школи.
- 2.2. Підтримування в робочому стані систем центрального опалення, водопостачання, каналізації, газо-енергопостачання, водостоків, теплопостачання, вентиляції, кондиціювання повітря і подібного обладнання, що забезпечує нормальну роботу школи.
- 2.3. Проведення поточних ремонтних робіт різного профілю.

3. ПОСАДОВІ ОBOB'ЯЗКИ.

Робітник по обслуговуванню приміщень виконує наступні обов'язки:

- 3.1. Прибирає і утримує в належному стані будівлю (будівлі) школи і прилеглу до неї територію (подвір'я, тротуари, урни, приміщення спільного користування, кабінки ліфтів, підвали і т.п.).
- 3.2. Проводить сезонну підготовку будівель, споруд, обладнання.
- 3.3. Очищає від снігу і льоду подвір'я, тротуари, дахи та ін.

3.5. Проводить періодичний огляд технічного стану будівель, споруд, обладнання і механізмів, забезпечує їх технічне обслуговування і біжучий ремонт з виконанням усіх видів ремонтно-будівельних робіт (штукатурних, малярних, шпалерних, бетонних, столярних і ін.) з використанням підмосток, підвісних і інших страхувальників і підйомних пристосувань.

3.6. Здійснює біжучий ремонт і технічне обслуговування систем центрального опалення, водопостачання, каналізації, газопостачання, водостоків, теплопостачання, вентиляції, кондиціонування повітря й іншого обладнання, механізмів і конструкцій з виконанням слюсарних, паяльних і зварювальних робіт.

3.8. Дотримується технології виконання ремонтно-будівельних, слюсарних, електротехнічних і зварювальних робіт, правил експлуатації і утримання споруд, обладнання, механізмів, машин, будівель, правил техніки, безпеки, виробничої санітарії і пожежної безпеки.

3.9. Веде облік використання води, електроенергії, газу та інших видів енергоносіїв на основі показів лічильників.

4. ПРАВА

Робітник по обслуговуванню приміщень має право:

4.1. На забезпечення відповідним обладнанням, інструментами, матеріалами, індивідуальними засобами захисту і спецодягом згідно встановлених норм.

4.2. Забороняти використання несправних і небезпечних об'єктів експлуатації (обладнання, машин, механізмів, приладів, конструкцій і ін.).

4.3. Відмовлятися від проведення небезпечних для здоров'я і життя робіт в умовах, коли відсутні і (або) не можуть бути прийняті необхідні заходи безпеки.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

5.1. За невиконання або неналежне виконання без поважних причин Правил внутрішнього трудового розпорядку школи і інших локальних нормативних актів, посадових обов'язків, встановлених даною Інструкцією, робітник по обслуговуванню приміщень несе дисциплінарну відповідальність у порядку, визначеному трудовим законодавством.

5.2. За зумисне спричинення школі або учасникам навчального процесу збитків у зв'язку з виконанням (через невиконання) своїх посадових обов'язків робітник несе матеріальну відповідальність у порядку і в межах, визначених трудовим і (або) цивільним законодавством.

6.ВЗАЄМОВІДНОСИНИ

Робітник по обслуговуванню приміщень:

6.1. Працює в режимі нормованого робочого дня за графіком, складеним виходячи з 40-годинного робочого тижня і затвердженим директором школи за представленням заступника директора школи з адміністративно – господарської роботи.

6.2. Проходить інструктаж з техніки безпеки, виробничої санітарії і пожежної безпеки під керівництвом заступника директора школи з адміністративно-господарської роботи.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник директора з питань
охорони праці

(підпис)

(ПІБ)

ПОГОДЖЕНО:

Голова комісії з питань
охорони праці (або Голова ПК)

(підпис)

(ПІБ)

Інструкцію отримав(ла),
з її змістом ознайомлений(на)

(підпис)

(ПІБ)

" ____ " _____ 200 ____ р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №

«Затверджено»

Директор школи _____

Наказ від « » 200 _р., № ____

Інструкція № ____ з охорони праці на робочому місці для вчителів та працівників школи

Техніка безпеки - це система організаційних і технічних заходів і засобів, що запобігають дії на працюючих небезпечних факторів.

1. Учитель школи зобов'язаний знати елементарні правила електробезпеки, навчити їх учнів; провести опитування кожного учня і, тільки переконавшись, що учні засвоїли ці правила, допускати їх до навчання.

2. Не дозволяється викладачеві, техпрацівникам самотійно відкривати кришки рубильників, вмикати або вимикати електроустановки, замінювати перегорілі електролампочки, вставляти запобіжники, виконувати будь-які дії в розподільному щиті, а також у разі виявлення обірваних проводів усувати несправності заземлення і т. п. З цією метою потрібно запрошувати електромонтера.

3. При виявленні на території школи обірваного проводу слід про це негайно повідомити представника адміністрації. Самим залишатися на місці і попереджувати людей про небезпеку. Ні в якому разі не можна наближатися до обірваного проводу.

4. У разі загоряння електропроводки необхідно негайно вимкнути електроустановку, а полум'я гасити тільки піском або кислотним вогнегасником, але ні в якому разі не водою чи пінним вогнегасником.

5. Кожен вчитель зобов'язаний знати правила пожежної безпеки, уміти користуватися засобами пожежогасіння в разі виникнення пожежі.

6. Кожне приміщення (майстерня, кабінет фізики, хімії, інформатики) обладнуються первинними засобами пожежогасіння, що утримуються у

справному стані і постійній готовності до дій. Викладач, адміністрація школи, а також технічні працівники повинні стежити, щоб проходи до місць розміщення пожежного інвентарю та обладнання були вільними для руху, а пожежна сигналізація доступною і справною.

7. Першочерговим обов'язком кожного працівника школи є врятування життя дітей під час пожежі. Керівник закладу, викладацький і обслуговуючий персонал у разі виникнення пожежі зобов'язані:

- негайно повідомити про пожежу у найближчу пожежну частину за телефоном 101, дати сигнал тривоги: для місцевого бойового розрахунку з членів добровільної пожежної дружини або дружини юних пожежників;

- одночасно вжити всіх залежних від них заходів щодо евакуації дітей з приміщень (кабінетів, майстерень, актового та спортивного залів); дітей молодшого віку евакуюють у першу чергу, евакуацію дітей треба починати з того приміщення, де виникла пожежа, а також з приміщень, яким загрожує небезпека поширення пожежі, вживаючи заходів до відведення паніки серед дітей;

- негайно приступити до гасіння пожежі своїми силами й наявними в установі засобами пожежогасіння. Для зустрічі викликаної пожежної команди необхідно виділити особу, яка повинна інформувати начальника прибулої команди про таке:

- чи всі діти евакуйовані з палаючого або задимленого приміщення;
- в яких приміщеннях ще залишились діти;
- які приміщення охоплені вогнем і куди вогонь поширюється;
- про місця зберігання легкозаймистих речовин, які знаходяться в безпосередній близькості від палаючого приміщення;
- яке найбільш цінне майно та обладнання необхідно евакуювати в першу чергу силами команди.

Для припинення пожежі слід вжити таких заходів:

- охолодити предмет, що горить;
- ізолювати вогнище від припливу свіжого повітря;
- віддалити предмети, що горять, припинивши поширення вогню на сусідні предмети.

8. Кожен завідуючий кабінетом, лабораторією, майстернею вживає необхідних заходів щодо створення здорових і безпечних умов праці для проведення занять, забезпечує виконання діючих правил та інструкцій з техніки безпеки, виробничої санітарії, забезпечує безпечний стан робочих місць, обладнання, приладів, інструментів.

9. Учитель припиняє проведення занять, пов'язаних з небезпекою для життя, і доповідає про це керівникові школи. Негайно повідомляє керівника про кожен нещасний випадок.

10. Учитель відповідає за нещасні випадки, що трапилися внаслідок невиконання ним посадових обов'язків.

11. При проведенні вчителями школи робіт, що не входять в коло їх обов'язків, необхідно ставити дирекцію школи до відома.

12. При переносі шкільних меблів та спортивного інвентарю працівникам школи треба бути обережними, не обертатись спиною до нестійких предметів.

13. При проведенні весняно-осінніх робіт на шкільних ділянках і при отриманні інвентаря зі складських приміщень потрібно бути уважним, дотримуватись правил переносу інвентарю і правил техніки безпеки при виконанні робіт на шкільних ділянках.

14. Забороняється залучати до вішання штор, карнизів, а також до фарбування, миття і утеплення вікон у школі будь-якого поверху учнів, навіть старших класів.

15. Роботи щодо закріплення штор, карнизів, миття і фарбування вікон виконують дорослі групами (2-3 чол.), підстраховуючи один одного, обов'язково використовуючи при цьому драбину-стрем'янку.

Забороняється використовувати табуретки, стільці і т. п.

16. При ходінні по натертому мастикою чи лакованому паркеті всім працівникам і учням бути обережними, використовувати взуття лише на низьких підборах.

17. Під час ходіння по сходах обов'язково однією рукою притримуватись за поручні.

18. Працівникам школи забороняється з'являтися на робочому місці у нетверезому стані, курити в класних приміщеннях і на території школи.

19. Кожний працівник школи зобов'язаний знати правила надання першої долікарської допомоги при характерних травмах і пошкодженнях, теплових і сонячних ударах, вміти зробити штучне дихання і непрямий масаж серця.

20. В шкільних хімічних лабораторіях і коморах реактиви треба зберігати в шафах, що замикаються на замок.

21. Педагогічний персонал зобов'язаний вимагати від учнів підтримування в чистоті приміщень, ретельного провітрювання класів.

22. Педагогічні працівники зобов'язані дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку.

Розроблено:

Заступником директора, який
відповідає за організацію
роботи з безпеки життєдіяльності

(підпис) (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Заступником директора

з адміністративно-господарської роботи _____

(підпис) (прізвище, ініціали}

Головою комісії з питань охорони
праці і техніки безпеки

(підпис) (прізвище, ініціали)

